

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

นายธนพล ถาวรศิลป์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

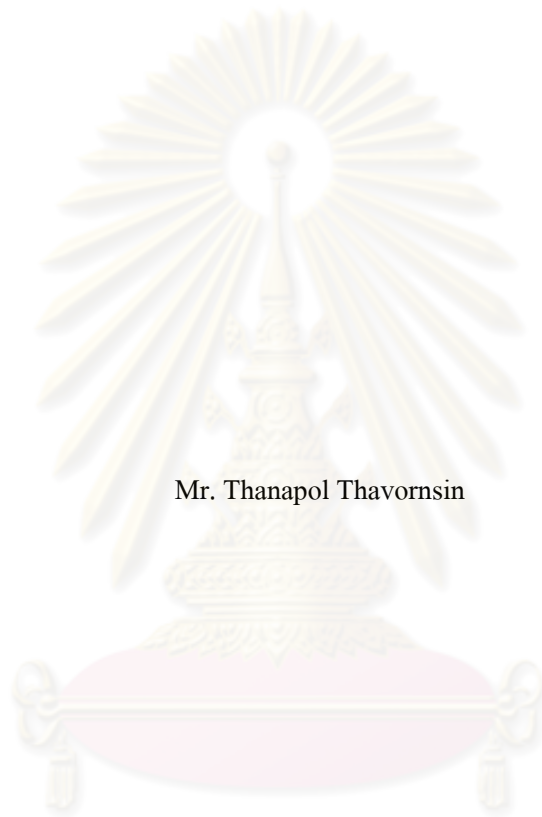
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR TOURISM DEVELOPMENT OF SAKAEO PROVINCE

Mr. Thanapol Thavornsin

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Sciences Program in Sports Science

Faculty of Sports Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

โดย

นายธนพล ถาวรศิลป์

สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์การกีฬา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ

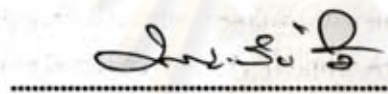
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต คณึงสุขเกษม)

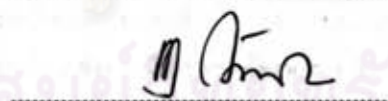
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชัชชัย โกมารทัต)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.สุวันชัย หวนนากลาง)

ธนพล ดาวศิลป์ : แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว. (GUIDELINES FOR TOURISM DEVELOPMENT OF SAKAEO PROVINCE) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์
หลัก:ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ กาญจนกิจ, 199 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.96 ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 8 ท่าน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "ที" (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักท่องเที่ยวเพศชายกับเพศหญิง วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักท่องเที่ยวที่มี อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน และทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

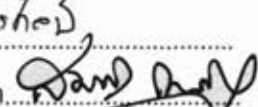
ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 219 คนและเพศชายจำนวน 181 คน มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 - 2 ครั้ง มากับครอบครัวหรือญาติ ด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพื่อท่องเที่ยว ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากเพื่อน/ญาติ ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 วัน ไม่พักค้างคืน ถ้าค้างคืนจะพักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน นักท่องเที่ยวส่วนมากเคยมาและสนใจท่องเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ มีความประทับใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วคือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ

2. นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วอยู่ในระดับมากทุกข้อ คมลำดับ ได้แก่ 1) แหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.08$) 2) การคมนาคมขนส่ง ($\bar{X}=3.01$) 3) สินค้าของที่ระลึก ($\bar{X}=2.91$) 4) ที่พักโรงแรม ($\bar{X}=2.90$) 5) เทศกาลพิเศษความบันเทิง ($\bar{X}=2.89$) 6) การอำนวยความสะดวกเข้าออกเมือง ($\bar{X}=2.87$) 7) การบริการอื่นๆแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X}=2.84$) 8) ร้านอาหาร ภัตตาคาร ($\bar{X}=2.82$) 9) ความปลอดภัย ($\bar{X}=2.74$) 10) ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ($\bar{X}=2.73$)

3. นักท่องเที่ยวเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากการ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วพบว่า 1) ภาครัฐ เอกชน และชุมชน ควรร่วมกันในการบริหารจัดการ เพื่อการเชื่อมโยงให้เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยว 2) ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ 3) มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว 4) ควรพัฒนาเส้นทางใหม่สำหรับการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว 5) ควรพัฒนาส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วให้มีหลายรูปแบบ 6) ควรพัฒนาบุคลากรด้านการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 7) ควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วขึ้น

สาขาวิชา..... วิทยาศาสตร์การกีฬา.....ลายมือชื่อนิสิต..... ธนพล ดาวศิลป์
ปีการศึกษา.....2552.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5178612539: MAJOR SPORTS SCIENCE

KEYWORDS: TOURISM DEVELOPMENT / TOURISM/ SAKAEO PROVINCE

THANAPOL THAVORNSIN: GUIDELINES FOR TOURISM DEVELOPMENT

OF SAKAEO PROVINCE THESIS ADVISOR: PROFESSOR SOMBAT KARNJANAKIT,

Ph.D., 199 pp.

The purposes of this research were, to study tourists' behaviors and opinions on the preparedness of tourism elements of Sakaao Province and to compare the tourists' opinions on the preparedness of the tourism elements classified by personal status and to propose guidelines for tourism development of Sakaao Province. Self – constructed questionnaire were sent to collect data from 400 respondents. In addition, the in-depth interview was used to gather data from 8 specialists who involved in the tourism development of Sakaao Province, in both governmental and private sectors. Data were analyzed in term of means, standard deviation ,and t-test was also applied to compare the opinions between male and female tourists as well as One way ANOVA and Scheffe's method were also used to compare the opinions classified by age, occupation, education and income groups.

The results were as followed:

1. The respondents were male(N=181) and female(N=219), with various educational backgrounds, private company officers, monthly income was below 10,000 Bath,ever travelled to Sakaao Province for 1-2 times, came with family/relatives, acquiring tourism information from friends/relatives, either one day trip or stayed overnight with relatives, and the attractive tourism place was Rong Kleur market.

2. Tourism opinions on the preparedness of tourism components were perceived at the high level in all aspects as the follow: Tourism attraction (\bar{X} =3.08); Transportation (\bar{X} =3.01); Souvenir Shopping (\bar{X} =2.91); Accommodation (\bar{X} =2.90); Special Events and Entertainment (\bar{X} =2.89); Immigration and Protocol (\bar{X} =2.87); Tourist Service (\bar{X} =2.84); Food Restaurant (\bar{X} =2.82); Safety(\bar{X} =2.74); and Tourism Guide Business (\bar{X} =2.73).

3. There were significant differences at .05 of the opinions classified by gender as well as there were also significant differences of tourism factors and income at .05 level when classified by age groups.

4. Guidelines for tourism development of Sakaao Province form in-depth interview were reported as follow:

4.1 The governmental, private, and community sectors should have the management cooperation for tourism network

4.2 Tourism places and recreational activities should be developed.

4.3 Tourism infrastrucutor should be developed to provide more tourism comfort.

4.4 New tourism route should be discovered.

4.5 Multi dimensions of public relations should be promoted.

4.6 Tourism personnel should be trained more to give better services to the tourists.

4.7 Tourism Foundation of Sakaao Province should be established.

Field of Study:.....Sports Sciences.....Student's Signature.....*Thanapol Thavnorsin*

Academic Year:.....2009.....Advisor's Signature.....*Sombat K.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชัชชัย โกมารทัต และอาจารย์ ดร. สุวันชัย หวนนากลาง กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เพ็ญสุวรรณ อาจารย์ ดร. อัญญา นิลนพคุณ นายสันติ ป่าหวาย และนางราตรี แสง รุ่งเรือง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ให้มีความ สมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์ และคณาจารย์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และอำนวยความสะดวกตลอดจนบุคลากรทุกๆท่าน พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ใน การทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายสันติ ป่าหวาย ผู้อำนวยการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว นางราตรี แสงรุ่งเรือง ประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว นายศุภชัย วังประภา ประธาน ชมรมร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว นายพรพล เอกอรรถพร ประธานชมรมสินค้า OTOP และของที่ ระลึกจังหวัดสระแก้ว นายเอกชัย ลือเจริญวัฒนะชัย หอการค้าจังหวัดสระแก้ว นางญาณธิป ทองขาว สำนักงานขนส่งจังหวัดสระแก้ว พ.ต.ต. ชัชชัย ทิพนนตร สารวัตรตำรวจท่องเที่ยวจังหวัด สระแก้ว นายอัศวิน อภัยวงศ์ ผู้ประกอบการโรงแรมอินเตอร์ โฮเต็ล รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ ให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและมีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุดขอขอบคุณ คุณพ่อณรงค์ คุณแม่รัชนิกรณัฏ์ ถาวรศิลป์ ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาที่ ดีและให้การสนับสนุนในเรื่องการศึกษามาโดยตลอด สำคัญที่สุดคือ ความเข้าใจ ที่มีต่อผู้วิจัยตลอด มา และครอบครัวบุญปกที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผลักดันให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน ที่กล่าวมาแล้ว และมีได้กล่าวมาในที่นี้ จึงกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.4 คำจำกัดความของการวิจัย.....	5
1.5 กรอบแนวคิด.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว.....	9
2.2 แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว.....	13
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว.....	36
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว.....	40
2.5 แนวคิดทฤษฎีการบริหารและการจัดการ.....	43
2.6 แนวคิดทฤษฎีการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว.....	45
2.7 แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน.....	50
2.8 แผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	51
2.9 ข้อมูลจังหวัดสระแก้ว.....	52
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	77
3.1 ประชากร.....	77
3.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	78

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
3.5 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....	81
3.6 การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	81
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	86
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการ ท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว.....	98
4.4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการ ท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	109
4.5 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	130
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	134
5.2 อภิปรายผล.....	143
5.3 กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว.....	157
5.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	165
รายการอ้างอิง.....	172
ภาคผนวก.....	177
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	178
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการทำวิจัย.....	180
ภาคผนวก ค เครื่องมือในการทำวิจัย.....	189
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	199

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	83
2	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	84
3	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	84
4	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ.....	85
5	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	85
6	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว	86
7	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว..	87
8	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมา ท่องเที่ยว.....	88
9	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทางมา ท่องเที่ยว.....	99
10	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว.....	90
11	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการท่องเที่ยว.....	91
12	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว...	91
13	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานที่ที่พักแรม.....	92
14	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่เคยมา.....	93
15	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ.....	95
16	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสิ่งที่ประทับใจในการมาท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว.....	97
17	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในแต่ละด้าน.....	98
18	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรม.....	99
19	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร.....	100
20	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง.....	101

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	102
22	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์.....	103
23	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง.....	104
24	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก.....	105
25	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย.....	106
26	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง.....	107
27	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	108
28	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ.....	109
29	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ.....	110
30	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอายุ.....	111
31	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามอายุ.....	111

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านความปลอดภัย จำแนกตามอายุ.....	112
33	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	113
34	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	114
35	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ.....	115
36	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ.....	116
37	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอาชีพ	117
38	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ.....	118
39	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตาม อาชีพ.....	119
40	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและ ความบันเทิง จำแนกตามอาชีพ.....	120
41	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ.....	121
42	องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออก เมือง จำแนกตามอาชีพ.....	122
43	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	123

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
44	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	124
45	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พัก โรงแรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	125
46	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน.....	126
47	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	127
48	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและ ความบันเทิง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	128
49	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน.....	129

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ สามารถทำรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการลงทุนในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้ประชาชนมีงานทำมีรายได้ จากการมีงานทำซึ่งทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและช่วยกระจายรายได้สู่ภูมิภาคท้องถิ่น ต่างๆ เป็นการส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศ ประเทศไทยได้มีการ นำเอาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจนเป็น อุตสาหกรรมที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับหนึ่งติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี ประเทศไทยเป็น ประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นหาดทราย ชายทะเล ภูเขา น้ำตก และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ จากการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เห็นได้จากนักท่องเที่ยวและรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นจาก 81,384 คน ในปี พ.ศ. 2503 เป็น 5,298,860 คน ในปีพ.ศ. 2533 และเพิ่มเป็น 14,464,228 คน ในปี 2550 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถทำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเพิ่มจาก 110,517.64 ล้านบาทในปีพ.ศ. 2533 เพิ่มเป็น 482,319 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2549 (สำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยว, 2552)

การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ เกิดการกระจายรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นจนกลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนี้ทำให้มีการขยายตัวของธุรกิจการ ท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวซึ่งมีหลายจังหวัดที่กำลังพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นที่สนใจและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิด รายได้ จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วได้รับความสนใจและการตอบ รับเป็นอย่างดีจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ

สภาพสังคมในปัจจุบันผู้คนต่างเร่งรีบ เกร่งเกรียดกับการทำงานทั้งสัปดาห์ ซึ่งเป็นสาเหตุ ให้ร่างกายเหนื่อยล้า สมองตึงเครียด ประสิทธิภาพในการทำงานลดน้อยลงและเบื่อหน่ายต่อ กิจวัตรประจำวัน จำเป็นต้องหาเวลาผ่อนคลาย ดังนั้นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์หรือเทศกาลสำคัญ หลายคนจึงเลือกพักผ่อนด้วยการเดินทางออกไปท่องเที่ยวยังต่างจังหวัด เนื่องจากสิ่งที่มีมนุษย์ ต้องการไม่น้อยไปกว่าปัจจัยสี่ก็คือ การได้รับความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ความพึงพอใจ และความสุขจากการได้ทำกิจกรรมที่ตนสนใจ ได้พักผ่อนหย่อนใจในบรรยากาศที่รื่นรมย์ ซึ่ง เปรียบเสมือนอาหารที่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งสมองและจิตใจ นอกจากนี้การท่องเที่ยวจะก่อ

ประโยชน์กับบุคคลแล้วการท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลก เนื่องจากการเดินทางแต่ละครั้ง นักท่องเที่ยวต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับความ สุข ความสนุกสนานในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นที่พัก พาหนะในการเดินทาง อาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนของฝาก ของที่ระลึก ทั้งนี้จังหวัดสระแก้วจึงเป็นทางเลือกในการเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวเนื่องจากเดินทางสะดวก ใช้เวลาไม่มากสามารถเดินทางแบบไป-กลับได้และเป็นจังหวัดที่ติดกับชายแดนไทย-กัมพูชามีการค้าขายระหว่างชายแดนจึงเป็นที่สนใจและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

จังหวัดสระแก้วซึ่งตั้งอยู่ในกลุ่มเบญจบุรพาสวรรณภูมิ ซึ่งเป็นเมืองงามชายแดนที่มีอาณาเขตติดกับประเทศกัมพูชา มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่หลายแห่ง อาทิ เช่น ตลาดโรงเกลือ อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา ละลุ เฌอนพระปรัง วัดถ้ำเขานกกรรจ์ ถ้ำเพชรโพธิ์ทอง ปราสาทสศก๊กอกรรม เป็นต้น และการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วก็มีเอกลักษณ์เฉพาะที่น่าสนใจ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และธรรมชาติ ที่ยังคงมีความสมบูรณ์ควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาให้กับนักท่องเที่ยวได้รับทราบ โดยนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ๆ และการสร้างจุดขายใหม่ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อก่อให้เกิดผลเชิงบวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมตามนโยบายของรัฐบาล (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว, 2552) จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่ 74 ของประเทศไทย แยกตัวออกมาจากจังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 4,774,814 ไร่ หรือราว 6,734 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ กับ 58 ตำบล และ 731 หมู่บ้าน ถือว่าเป็นอีกหนึ่งจังหวัดทางภาคตะวันออกที่มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นอีกจังหวัดที่มีการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งที่น่าสนใจได้แก่จังหวัดสระแก้วคือ การเกษตรกรรม เช่น การทำหน่อไม้ การปลูกไผ่ตง ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกข้าว ปลูกผลไม้ เป็นต้น ซึ่งมีอยู่หลายแห่งในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดใกล้เคียง เช่น ปราจีนบุรี ดังนั้นการเดินทางสู่จังหวัดสระแก้วมักจะเห็นพ่อค้าแม่ค้าทำการค้าขายตามริมทางอยู่เสมอ และในจังหวัดสระแก้วอำเภออรัญประเทศเป็นจุดขายที่สำคัญของจังหวัดสระแก้วเพราะมีทั้งแหล่งท่องเที่ยว โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร สถานบันเทิง สิ่งของที่ระลึก ประกอบกับมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในกลุ่มประเทศอินโดจีน ได้แก่ กัมพูชา ลาว เวียดนาม อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก จึงเป็นจุดสนใจมากกว่าที่อื่นๆ ในจังหวัด จากสถิติการท่องเที่ยวซึ่งมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 1,298,204 คน สามารถนำ

รายได้เข้าสู่จังหวัดเป็นเงิน 2,347.45 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 8, 2550)

เนื่องจากสระแก้วเป็นจังหวัดใหม่ที่เพิ่งเติบโตได้ไม่นานยังมีหลายจุดที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์ในส่วน of สถาน that ท่องเที่ยว เนื่องจาก the ประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง นักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวมากพอเท่าที่ควร เส้นทางคมนาคมยังไม่สะดวก ท่องเที่ยวไม่มีรถโดยสารเข้าถึงในบางแหล่ง ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว รวมถึงร้านอาหารและที่พัก ซึ่งถือว่ายังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว โครงสร้างพื้นฐานและความพร้อมในด้านที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การบริการสำหรับนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของการรองรับตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศ นอกจากนี้ยังขาดความพร้อมทางด้านบุคลากรทางการท่องเที่ยวในการให้บริการในหลายๆด้าน (สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536)

จากการศึกษาการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ในเครือข่ายการท่องเที่ยวและพัฒนาเศรษฐกิจมีแผนดำเนินการสร้างระบบคมนาคมทางถนนเพิ่มขึ้นเชื่อมกลุ่มประเทศอินโดจีนและประเทศอื่น ซึ่งมีระยะทางไม่น้อยกว่า 10,000 กิโลเมตรทำให้เชื่อมโยงการคมนาคมทางบกซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2556 จากการที่กลุ่มประเทศอาเซียนได้ประกาศอย่างชัดเจนในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) เป็นเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) หรือ AEC และได้กำหนดให้เร่งเปิดเสรีภาคบริการใน 5 สาขาเร่งรัด ได้แก่ สาขาสุขภาพ สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาโทรคมนาคม สาขาการท่องเที่ยว สาขาขนส่งทางอากาศ ในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) และสาขาโลจิสติกส์ภายในปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ.2556) ส่วนสาขาการบริการอื่นๆให้เปิดตลาดเสรีภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ.2558) จังหวัดสระแก้วเป็นหนึ่งในจังหวัดเป็นประตูสู่อินโดจีน จึงเหมาะเพื่อเป็นช่องทางการลงทุนขยายผลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

จากการศึกษายุทธศาสตร์ของจังหวัดสระแก้วและข้อค้นพบ สามารถทำการการวิเคราะห์ SWOT จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. จังหวัดสระแก้วมีเอกลักษณ์เฉพาะที่น่าสนใจ เป็นจังหวัดที่ติดกับชายแดน มีทรัพยากรการท่องเที่ยวหลากหลาย
2. การเดินทางสะดวกสามารถเดินทางไปเข้าเย็นกลับได้ภายในวันเดียว
3. จังหวัดสระแก้วเป็นเส้นทางผ่านไปกัมพูชาและสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอินโดจีนได้ เช่น กัมพูชา ลาว เวียดนาม

4. จังหวัดสระแก้วเป็นถิ่นอุตสาหกรรมเกษตร ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน

5. ทรัพยากรแต่ละชุมชนสามารถนำมาสร้างอาชีพสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ OTOP

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วยังมีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

2. บุคลากรที่มีองค์ความรู้ในการให้บริการนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

3. องค์กรเอกชนและชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

4. สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ยังต้องเปิดรับการพัฒนาในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย

โอกาส (Opportunities)

1. ผู้บริหารภาครัฐมีนโยบายในการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

2. ผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดการเกษตรและอุตสาหกรรมเชื่อมโยงสู่อินโดจีนได้สะดวกรวดเร็ว

3. การเปลี่ยนแปลงของจังหวัดสระแก้วในด้านการค้าการลงทุนกับกัมพูชา

4. ประชาชนในชุมชนสร้างอาชีพสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ OTOP ขายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

อุปสรรค (Threats)

1. ปัญหาทางการเมืองกรณีข้อพิพาทระหว่างไทยกับกัมพูชาทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. ผู้ประกอบการมีจำนวนน้อยที่ให้ความสนใจลงทุนธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. ชุมชนขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

4. ขาดความพร้อมในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาความพร้อมด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาหาข้อสรุปและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว ในจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว ตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาถึงความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จากพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บข้อมูลจากสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว ดังนี้คือ ตลาดโรงเกลือ อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา ละลุ เขื่อนพระพร่ง วัดถ้ำเขานกรรจ์ ถ้ำเพชรโพธิ์ทอง ปราสาทสัจจกัถกกรม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง แนวทางการพัฒนาความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว โดยการสอบถามความคิดเห็นและศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาสระแก้วและจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

องค์ประกอบการท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มธุรกิจใดๆที่ให้ผลผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร ภัตตาคาร การคมนาคมขนส่ง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและ

ความบันเทิง ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง และการจัดบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

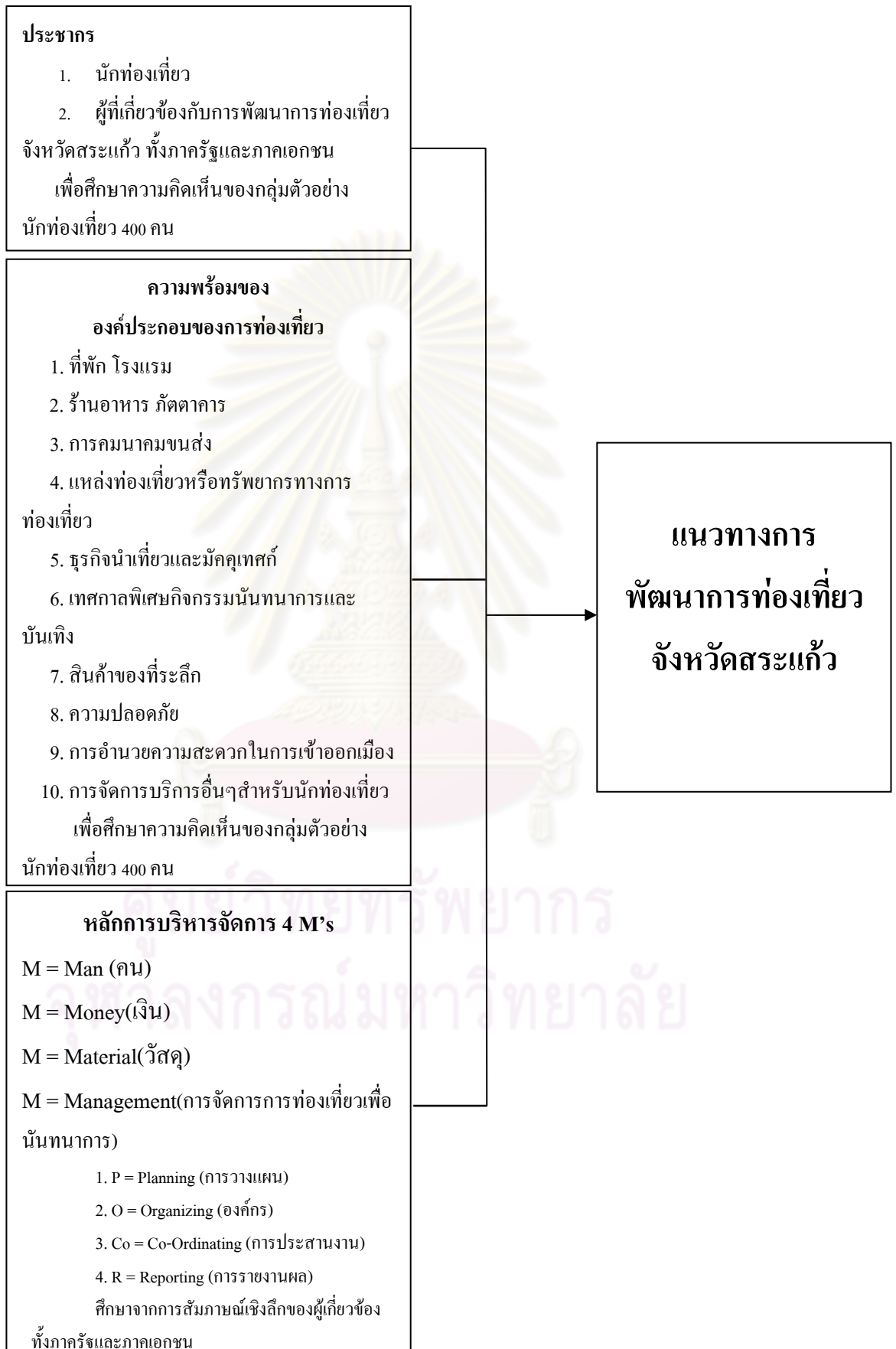
ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่น่าสนใจในจังหวัดสระแก้วเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดใจหรือจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์และสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา ละลุ วัดถ้ำเขามกรรจ์ เขื่อนพระปรง อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก ตลาดโรงเกลือ ปราสาทศักดิ์ก้อกธม ปราสาทเขาน้อยสีชมพู ถ้ำน้ำคลองหาด สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน เป็นต้น

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่มาท่องเที่ยวทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางประกอบพิจารณาในการพัฒนา ปรับปรุง กำหนดนโยบายและดำเนินการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว
2. ทราบถึงแนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว
2. แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว
3. แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
5. แนวคิดการบริหารและการจัดการ
6. แนวคิดการบริหารและจัดการการท่องเที่ยว
7. แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน
8. แผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
9. ข้อมูลจังหวัดสระแก้ว
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จังหวัดสระแก้วได้รับการสถาปนาในปี พ.ศ. 2536 ตามพระราชบัญญัติเป็นจังหวัดที่ 74 ของประเทศไทยทางคณะกรรมการบริหารจังหวัดสระแก้วได้สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจังหวัดในปี พ.ศ.2550 – 2553 ไว้ดังนี้(สำนักงานการท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดสระแก้ว,2552)

วิสัยทัศน์ของจังหวัด (Vision)

“เมืองงามชายแดนบูรพานาอยู่ ประคองสู่อินโดจีน ถิ่นอุตสาหกรรมเกษตร เขตท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เป้าประสงค์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

1. เพื่อให้ประชาชน มีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี
2. เป็นศูนย์กลางรองรับและกระจายสินค้า สู่อินโดจีน และจังหวัดใกล้เคียง
3. เป็นแหล่งผลิตสินค้าการเกษตร โดยการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปการพัฒนาคุณภาพและส่งเสริมเกษตรปลอดภัย

4. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสมบูรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกครบ
 วจรบริการการแพทย์แผนไทย และเชื่อมโยงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมขอมโบราณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว (Strategic Issues)

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : เมืองงามชายแดนบูรพาน่าอยู่
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ประตูสู่อินโดจีน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ถิ่นอุตสาหกรรมเกษตร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ของจังหวัด (Strategic Issues)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: เมืองงามชายแดนบูรพาน่าอยู่

- 1) การพัฒนาด้านบริการพื้นฐานและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 แบบการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว อาคาร
 บ้านเมืองถนน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงามและมีบริการพื้นฐานที่สะดวกและเพียงพอ
- 2) การพัฒนาด้านความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต โดยการพัฒนาด้านการศึกษา
 สาธารณสุข การประกอบอาชีพ การจัดการให้มีความมั่นคงปลอดภัย ปลอดภัยเสพติด ปลอดภัยผู้
 อิทธิพล ปลอดภัยภาวะเพื่อให้คุณภาพชีวิตที่ดี
- 3) การพัฒนาด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและกระจายรายได้ โดยการเพิ่ม
 รายได้ลดรายจ่าย พัฒนาทักษะฝีมือ พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพที่ยั่งยืนและรายได้ที่มั่นคง
 ตัวชี้วัด: สัดส่วนจำนวนหมู่บ้านยากจนลดลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ประตูสู่อินโดจีน

- 1) การพัฒนาระบบ Logistics
 - 1) วางระบบ Logistics ให้เหมาะสม ทั้งด้านคลังสินค้า ศูนย์รับรอง
 มาตรฐานศูนย์คัดแยกบรรจุภัณฑ์ โครงข่ายคมนาคม ฯลฯ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วของสินค้า
 ที่ผ่านเข้าออกประเทศ ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่าย เพิ่มขีดความสามารถในการ
 แข่งขัน
 - 2) ให้เป็นศูนย์กลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม
 ภายในและระหว่างกลุ่มจังหวัด ตลอดจนเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่น ๆ
 - 3) ให้เป็นแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
 และผ่านไปสู่เวียดนามและจีน

4) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแบบเกื้อกูล (Fair Trade Area) ด้านการค้าการลงทุนกับประเทศกัมพูชา

2) การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ด้านการค้า การลงทุน การศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาเมืองให้มีความพร้อมทุกวัน

3) การพัฒนาตลาดขายแดนบ้านคลองลึก (ตลาดโรงเกลือ) โดยการพัฒนาตลาดขายแดนบ้านคลองลึก (ตลาดโรงเกลือ) ให้มีความสะอาด สะดวก ปลอดภัย และมีความพร้อมทุกด้าน (Clean Food Good Place)

ตัวชี้วัด: มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ดินอุตสาหกรรมเกษตร

1) การพัฒนาศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้เพียงพอกับความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม การแปรรูปผลผลิตการเกษตร พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) การบริหารจัดการแหล่งน้ำ พัฒนาคุณภาพดิน พัฒนาบุคลากร และส่งเสริมเกษตรปลอดภัย

ตัวชี้วัด: ผลผลิตทั้งหมดรวม สาขาเกษตรของจังหวัดสระแก้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขอมโบราณ ศูนย์วัฒนธรรม โดยการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวเป็นระบบครบวงจร รวมทั้งบริการการแพทย์แผนไทย

2) การพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพื่อเป็นที่ระลึก

ตัวชี้วัด: 1. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

2. รายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

นโยบายการบริหารจังหวัดสระแก้วปี พ.ศ. 2550 – 2553 ได้กำหนดนโยบาย 3 ประการ

1. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมของเมือง เสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเป็นการวางรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนดังนี้

2. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

พัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชนให้เข้มแข็ง โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนดังนี้

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกระบวนการสร้างรายได้ให้กับชุมชนทุกระดับสร้างรายได้ ในระดับครัวเรือน ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยมุ่งเน้นเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน

2.2 สนับสนุนให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพราคาถูกและป้องกันการเอารัดเอาเปรียบจากการค้า

2.3 ส่งเสริมการตลาดชุมชน ให้สามารถเชื่อมโยงกับตลาดภายนอกชุมชน

3. นโยบายด้านสังคม

พัฒนาศักยภาพของประชาชนในเขตเทศบาลอย่างเต็มที่ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนี้

3.1 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็งเป็นสถาบันหลักของสังคม โดยเน้นสังคมแบบอยู่ดีมีสุข

3.2 สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนตลอดจนถึงเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.3 ให้การสงเคราะห์และสนับสนุนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้และได้รับการบริการอย่างทั่วถึงเป็นธรรม

3.4 ส่งเสริม สนับสนุน ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาทุกระดับ การปลูกฝังค่านิยมที่ดีต่อการกีฬาตลอดจนถึงการ ให้การสนับสนุนให้มีการแข่งขันกีฬาในชุมชน เพื่อสร้างเกียรติภูมิและความภูมิใจให้ประชาชน โดยจัดซื้ออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพต่างๆ

2. แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานประจำ โดยปกติการท่องเที่ยวจะหมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่

ความหมายของการท่องเที่ยว (The Meaning of Tourism)

คำว่า การท่องเที่ยว (Tourism) จากการนิยามขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการเดินทาง และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้น ณ กรุงโรม เมื่อปี 2506 ให้คำจำกัดความไว้ว่า การท่องเที่ยวหมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ 1) ต้องมีการเดินทาง 2) ต้องมีสถานที่ปลายทาง 3) ต้องมีจุดหมายของการเดินทาง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543)

สำหรับจุดมุ่งหมายการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวต้องมีใช้เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (Mc Intosh and Goeldner, 1984 อ้างถึงใน สมบัติ กาญจนกิจ, 2544)

1. เพื่อพักผ่อนในวันหยุด
2. เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา
3. เพื่อการศึกษา
4. เพื่อการกีฬาและการบันเทิง
5. เพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
6. เพื่องานอดิเรก
7. เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร
8. เพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา

การท่องเที่ยว หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่างๆรวมทั้งรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ และประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูดด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน

ม.ล. ดุษฎี ชุมสาย (2518) การท่องเที่ยว หมายถึง เป็นความสัมพันธ์เบ็ดเสร็จและปรากฏการณ์ทั้งหลายทั้งสิ้นเกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยอยู่ชั่วคราวของคนต่างถิ่นกับท้องถิ่นที่พักอยู่ ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าเราได้พักอยู่เพื่อกระทำธุรกิจส่วนใหญ่ให้เกิดผลเป็นกำไร

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่มีจุดหมายที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งทีถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมโดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะและเกียรติคุณ

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1. เป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ
2. ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
3. ช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงาน
4. ก่อให้เกิดการกระจายรายได้
5. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่น
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคมประเทศ

1. ช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในท้องถิ่น
2. ช่วยสร้างความเจริญทางสังคมให้แก่ท้องถิ่น
3. ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
4. ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา
5. ช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น
6. ช่วยกระตุ้นให้มีการคิดค้นนำทรัพยากรส่วนเกินที่ไร้ค่ามาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่

ระลึกจำหน่าย

7. ช่วยสร้างสันติภาพและความสามัคคี

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้ว่า นักท่องเที่ยว (Travelers) หมายถึง ผู้คนที่เดินทางไปเยี่ยมเยือนต่างถิ่น ที่มีใช่อยู่อาศัยตามปกติด้วยเหตุผลที่มีใช่การดำรงชีพในถิ่นที่เดินทางไปเยี่ยมเยือนปลายทาง (destination) นักท่องเที่ยวซึ่งจะรวมทั้งผู้ที่สามารถนำมาจัดเป็นข้อมูลทางสถิติได้ และเก็บรวบรวมเป็นสถิติไม่ได้ เช่นผู้อพยพ (immigrants) ผู้เร่ร่อน (nomads) ผู้โดยสารที่เดินทางผ่าน (transit passengers) ผู้ทำงานตามชายแดน (border workers) ผู้ปฏิบัติราชการที่ได้รับมอบหมายในประเทศนั้นๆ เช่นกลุ่มคณะทูตของประเทศต่างๆ ผู้แทนกงสุล และผู้มาเยือนทางการทหาร

ผู้มาเยือน (Visitors) หมายถึงผู้มาเยือนนักท่องเที่ยว โดยแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ

ก.นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourists) หมายถึงเดินทางมาเยือนและพักอยู่ในประเทศ ตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พัก ณ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ (Local accommodation) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวดังนี้

- นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศค้างคืน (International Tourist) หมายถึง เดินทางเข้ามาในประเทศและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (หนึ่งคืน) และไม่มากกว่า 60 วัน

- นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourists) หมายถึงอาจเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่นๆ ระยะเวลาพำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

ข. นักทัศนอาจร (Excursionists) หมายถึงนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Day visitor) เดินทางมาเยือนชั่วคราวและอยู่ในประเทศน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ผู้เดินทางมาพร้อมกับเรือสำราญ (Cruise) โดยแยกลักษณะของนักท่องเที่ยวได้ในทำนองเดียวกันคือ

- นักทัศนอาจรระหว่างประเทศ (International Excursionist)

- นักทัศนอาจรภายในประเทศ (Domestic Excursionist)

นักท่องเที่ยวประเภท Tourists และ Excursionists เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว (Travelers) ที่สามารถติดตามการเดินทางและจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากในการวิเคราะห์เพื่อทราบความต้องการ และพฤติกรรมการณ์บริโภคของนักท่องเที่ยวที่เป็นตลาดเป้าหมายสามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวอย่างไรก็ตาม องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวโลก (WTO) จำแนกตามการเดินทางของนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. เพื่อนันทนาการและกิจกรรมเวลาว่าง

1.1 นันทนาการ

1.2 เทศกาลทางวัฒนธรรม

1.3 สุขภาพ

1.4 เล่นกีฬา

1.5 กิจกรรมอื่นเพื่อการพักผ่อนเวลาว่าง

2. เพื่อธุรกิจและวิชาชีพ

- 2.1 การประชุมสัมมนา
- 2.2 การเดินทางเพื่อสิ่งจูงใจ
- 2.3 เพื่อการวิชาชีพ
- 2.4 เพื่อธุรกิจ
- 2.5 กิจกรรมอื่นๆ

3. เพื่อวัตถุประสงค์ท่องเที่ยวอื่นๆ

- 3.1 การศึกษา
- 3.2 การบำบัดเพื่อสุขภาพ
- 3.3 ทางผ่าน
- 3.4 กิจกรรมอื่นๆ

ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วเกณฑ์การแบ่งส่วนตลาด ได้แก่ มิติต่างๆ หรือลักษณะเฉพาะต่างๆ ของตลาดที่นำมาใช้ในการแบ่งตลาดออกเป็นกลุ่มๆ เกณฑ์การแบ่งส่วนตลาดมีอยู่หลายหลักเกณฑ์ โดยใช้ตัวแปรดังต่อไปนี้

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2548) ได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ตัวแปรทางภูมิศาสตร์ (Geographic Variables) ตลาดนักท่องเที่ยวอาจแบ่งออกเป็นเขตๆ ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ได้ เพราะลักษณะอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติความหนาแน่นของพลเมือง ศิลปวัฒนธรรม วิถีการดำเนินชีวิต ฯลฯ ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละเขตย่อมส่งอิทธิพลให้กับนักท่องเที่ยวมีความต้องการ มีความอยากได้แตกต่างกันออกไปด้วย เช่น การแบ่งเขตนักท่องเที่ยวออกเป็นภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทยได้แก่นักท่องเที่ยวจากภาคเหนือนักท่องเที่ยวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือนักท่องเที่ยวจากภาคกลางนักท่องเที่ยวจากภาคตะวันออกนักท่องเที่ยวจากภาคตะวันตก และ นักท่องเที่ยวจากภาคใต้ หรือการแบ่งเขตนักท่องเที่ยวออกเป็น ชีกโลกเช่น นักท่องเที่ยวชาวยุโรป และนักท่องเที่ยวชาวเอเชียเป็นต้น โดยที่ธรรมชาติความต้องการของนักท่องเที่ยวที่แบ่งตามตัวแปรทางด้านภูมิศาสตร์นี้มักจะต้องการที่จะได้พบเห็นหรือสัมผัสในสิ่งที่ท้องถิ่นของตนเองไม่มีหรือขาดหายไปเช่นนักท่องเที่ยวชาวยุโรปเดินทางมาเพื่อชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวเอเชีย เป็นต้น

2. ตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์ (Demographic Variables) ตัวแปรประเภทนี้เป็นตัวแปรที่อยู่ในตัวนักท่องเที่ยวนั่นเอง เช่น อายุ เพศ การศึกษา ขนาดครอบครัว วัฏจักรชีวิตและครอบครัว อาชีพ รายได้ ศาสนา และสัญชาติ เป็นต้น ตัวแปรประเภทนี้ได้รับความนิยมนมากที่สุดในการนำมาใช้เป็นเกณฑ์การแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยว เพราะความอยากได้ ความนิยม อัตราการใช้

บริการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ ตัวแปรทางด้าน ลักษณะประชากรศาสตร์ (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2548)

2.1 ช่วงอายุและวัฏจักรชีวิต (Age and Life-cycle Stage) การที่มีการนำเอาช่วงอายุ และวัฏจักรชีวิตมาเป็นเกณฑ์การแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยว เพราะความต้องการการท่องเที่ยวและการพักผ่อนของบุคคลจะแปรเปลี่ยนไปตามวัย เช่น

- วัยเด็กหมายถึงเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่นไม่จัดว่าเป็นผู้บริโภคทางการท่องเที่ยว เนื่องจากไม่มีรายได้และไม่สามารถไปท่องเที่ยวเองได้แต่เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของครอบครัว

- หนุ่มสาวโสด หมายถึง ผู้ที่เพิ่งจบจากโรงเรียนและเข้าทำงาน หรือกำลังศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย อายุเฉลี่ยของผู้ที่แต่งงานจะสูงขึ้น จำนวนคนกลุ่มนี้จึงมีมากขึ้น รายได้มักจะสูงและการใช้จ่ายจะเป็นไปเพื่อของใช้ส่วนตัว การบริโภคเกี่ยวกับการพักผ่อนหย่อนใจ รถสปอร์ต เสื้อผ้าตามสมัยนิยม มหรสพ ของฟุ่มเฟือยบางอย่าง

- หนุ่มสาวที่สมรสแต่ยังไม่มียุติกร กลุ่มนี้อยู่ในระยะที่เรียกว่า "ระยะนำฝั่งพระจันทร์" หรือ "ระยะตั้งหลักฐาน" ระยะนี้จะใช้เวลาประมาณ 2 ปีก่อนที่จะมียุติกร ระยะที่คู่สมรสสร้างหลักฐาน มีการซื้อบ้าน เครื่องอำนวยความสะดวกในบ้าน และมีการเดินทางท่องเที่ยว ก่อนที่จะมียุติกร

- วัยกลางคนที่มีบุตร เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด แบบแผนของชีวิตจะวนเวียนอยู่กับเรื่องของลูกๆ เรื่องของโรงเรียน รายได้จะดีกว่าหนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงาน เพราะฐานะทางการเงินเริ่มสูงขึ้น การท่องเที่ยวจะเป็นการตามใจลูกๆ ในบ้านซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของครอบครัว

- วัยเกษียณอายุหรือกลุ่มผู้สูงอายุ ค่าใช้จ่ายจะเป็นในเรื่องของการดูแลสุขภาพ บ้านพักพิเศษ อาหารพิเศษ และการพักผ่อนหย่อนใจสำหรับผู้สูงอายุ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีทั้งเวลาและเงิน เนื่องจากได้รับเงินบำนาญจากการเกษียณอายุการทำงานและมีเวลาว่างเพราะไม่ต้องไปทำงานอีกต่อไป ประกอบกับมีฐานะที่มั่นคงเนื่องจากการทำงานสะสมเงินมาทั้งชีวิต ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีแนวโน้มในการท่องเที่ยวสูงที่สุด ตัวอย่างเช่น ผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นมักไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากลูกหลานและมักจะมี รายได้หลักจากเงินบำนาญ ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายให้ประชาชนที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป รายได้จากเงินบำนาญโดยเฉลี่ยครอบครัวละ 300,000 เยน (ประมาณ 80,000-100,000 บาท) ผู้สูงอายุอาจเลือกเดินทางไปพักผ่อนในประเทศอื่นในช่วงฤดูหนาว เพื่อหลีกเลี่ยงอากาศที่หนาวเย็น

2.2 เพศ ความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการบริการทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น เพศหญิง ต้องการการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างสะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการ คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย และไม่ชอบการท่องเที่ยวที่ต้องผจญภัยหรือผาดโผนมากนัก ซึ่งตรงข้ามกับเพศชาย ที่ชอบการท่องเที่ยวแบบผจญภัยผาดโผน

2.3 การศึกษา การศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งผู้จัดการการท่องเที่ยวให้ความสนใจ เพราะการศึกษาเป็นการเปิดโลกทัศน์ของคน การศึกษาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการเดินทาง คนที่มีการศึกษาสูงกว่าจะเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่าคนที่มิระดับการศึกษาต่ำกว่า เนื่องจากคนที่มีการศึกษาสูงจะมีโลกทัศน์ที่กว้างกว่า ทำให้อยากไปดูหรืออยากไปสัมผัสกับสิ่งที่ตนได้เรียนรู้มา

2.4 อาชีพ อาชีพมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับรายได้และการศึกษา และแบบแผนชีวิตบางอย่างก็มีส่วนสัมพันธ์กับอาชีพบางอย่าง ปัจจัยทั้งหมดนี้มีผลกระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยว โดยกลุ่มอาชีพที่เดินทางมากที่สุดต่อปี คือ ผู้มีอาชีพผู้จัดการหรือผู้บริหาร นอกจากนี้ยังมีพวกนักวิชาชีพ และผู้ที่ทำงานทางด้านเทคนิคก็จัดว่าเป็นกลุ่มคนทำงานที่มีการเดินทางมากด้วย เนื่องจากคนกลุ่มนี้จะต้องเดินทางไปติดต่องานหรือไปประชุมสัมมนาในที่ต่างๆ บ่อยครั้ง

2.5 รายได้ รายได้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการกำหนดอำนาจซื้อของผู้บริโภคทางการท่องเที่ยว อำนาจทางการซื้อเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้จัดการทางด้านการท่องเที่ยวจะต้องพิจารณาตลาดจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคนมีอำนาจซื้อจากการสำรวจของหลายหน่วยงานแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างรายได้ของครอบครัวและการเดินทางยิ่งรายได้มากขึ้นการเดินทางจะยิ่งมากขึ้นตามไปด้วยรวมไปถึงพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงมักนิยมเดินทางทางอากาศ ในขณะที่การเดินทางโดย รถประจำทางดึงดูดผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำ

หากมีการแบ่งประชากรออกเป็น 5 กลุ่ม ตามอันดับรายได้ (สูงมาก สูง ปานกลาง ก่อนข้างต่ำ และต่ำ) จะพบว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำจะใช้จ่ายรายได้เพื่อการเดินทางต่ำกว่า 33% ขณะที่กลุ่มที่มีรายได้ สูงมากจะจ่ายเงินเพื่อการเดินทางสูงถึง 85%พวกที่มีรายได้สูงจะใช้จ่ายเงินมากเพื่อค่าที่พัก ค่าเที่ยว ค่าอาหาร และการซื้อของ แต่ กมล สมวิเชียร กล่าวว่า คนอเมริกันรุ่นใหม่และรุ่นที่จะเข้ามาเป็นใหญ่ในแขนงต่างๆนี้มีทัศน โลกและ"พฤติกรรมการบริโภค"ถอยหลังจากความบ้าฐานะและความหรูหราไปสู่การประหยัดและเน้นคุณภาพความปลอดภัยมากขึ้น...ผมเชื่อว่า"โรคประหยัด"และการใช้ชีวิตสมถะจะระบอบมาถึงไทยในไม่ช้า (สุณิสสา วัลย์รักษ์, 2539)

ช่วงอายุและวัฏจักรชีวิต เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์ที่ยกมาเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงวิธีนำมาใช้ประโยชน์ในการแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยวของนักการตลาดเท่านั้น

3. การแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยวตามหลักจิตวิทยา การแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยวแบบนี้จะทำการแบ่งนักท่องเที่ยวออกไปตามระดับชนชั้นทางสังคม รูปแบบการดำเนินชีวิต หรือบุคลิกภาพ

3.1 ระดับชนชั้นทางสังคม โดยทั่วไปเรามักจะแบ่งระดับชนชั้นทางสังคมของมนุษย์ออกเป็น สามระดับใหญ่ๆ คือ ชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นต่ำ บุคคลที่อยู่ในระดับชั้นเดียวกัน มักจะมี รายได้ อาชีพ การศึกษา อำนาจ หรือชาติตระกูลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเหมือนกัน

พฤติกรรมที่แสดงออก รสนิยม และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ คล้ายกัน ความนิยมในผลิตภัณฑ์ กิจกรรมยามว่าง หรือรูปแบบการท่องเที่ยวพักผ่อนก็จะคล้ายกันด้วย

3.2 รูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นแบบแผนของการใช้ชีวิต อันเป็นผลมาจากองค์ประกอบหลายๆ อย่าง แสดงออกมาในรูปของบุคลิกภาพ ซึ่งแต่ละคนจะถูกหล่อหลอมให้มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างไรดูได้จากวิธีการจับจ่ายซื้อของ ตราของสินค้าที่ใช้ วิธีอบรมเลี้ยงดูบุตร วิถีตักแตงบ้าน สโมสรที่เป็นสมาชิก กิจกรรมที่ทำในวันหยุด เป็นต้น เมื่อทราบรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคแล้ว ผู้จัดการธุรกิจทางการท่องเที่ยวต่างๆ ย่อมสามารถพัฒนาส่วนผสมตลาดที่เหมาะสมเข้าไปเสนอได้

3.3 บุคลิกภาพ ตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพมักจะนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยวอย่างได้ผลในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทจะนำเสนอต่อตลาดเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับคู่แข่ง และความอยากได้ของผู้บริโภคไม่สามารถจัดกลุ่มได้ด้วยตัวแปรอื่น ด้วยเหตุนี้ ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายทางการท่องเที่ยวหลายรายจึงพยายามเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้บริโภคทางการท่องเที่ยวไว้ด้วยกัน

4. การแบ่งส่วนตลาดตามพฤติกรรมของผู้ซื้อ การแบ่งส่วนตลาดแบบนี้บรรดานักท่องเที่ยวที่มีอยู่ในตลาดจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ตามความรู้ทัศนคติการใช้หรือปฏิบัติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

4.1 โอกาสในการซื้อ ผู้ซื้ออาจแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ตามโอกาสที่เกิดความอยากได้ โอกาสที่ทำการซื้อและทำการใช้ผลิตภัณฑ์ เช่น สายการบินแบ่งผู้โดยสารออกตามความประสงค์ในการเดินทางเป็น การเดินทางเพื่อธุรกิจ การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว และการเดินทางเพื่อกลับไปเยี่ยมบ้าน ทำให้มีการแบ่งที่นั่งโดยสารเป็นชั้นธุรกิจและชั้นธรรมดา บางสายการบินบริการเฉพาะเครื่องบินเช่าเหมาลำเพื่อการท่องเที่ยว

4.2 การหาประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอต่อนักท่องเที่ยว นั้น แม้จะเป็นผลิตภัณฑ์รายการเดียวกัน อาจตอบสนองความต้องการหรือสร้างความพอใจให้แก่ความอยากได้ของ นักท่องเที่ยวได้แตกต่างกัน เช่น การใช้บริการสายการบิน นักท่องเที่ยวคนหนึ่งอาจเลือกเดินทางเพราะเห็นว่ารวดเร็วดี นักท่องเที่ยวอีกคนหนึ่งเห็นว่าไม่เคยนั่งเครื่องบินมาก่อนจึงอยากลองนั่ง นักท่องเที่ยวอีกคนหนึ่งเห็นว่ามีความสะดวกสบาย หรือมีการบริการที่ดี ลักษณะของการหาประโยชน์ที่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดียวกันนี้ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวย่อมสามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาดได้ และเมื่อนำผลิตภัณฑ์เสนอต่อนักท่องเที่ยวอาจใช้วิธีวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันให้สอดคล้องกับพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ โดยใช้วิธีการโฆษณาผลิตภัณฑ์หรือสร้างผลิตภัณฑ์ให้เน้นจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไปตามความต้องการประโยชน์ของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มการนำเอาการแสวงหาประโยชน์จากผลิตภัณฑ์มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งส่วน

ตลาดนี้มีข้อจำกัดอยู่อย่างหนึ่งว่า ผู้บริโภคส่วนมากมักอยากได้ประโยชน์หลายๆ อย่างจากผลิตภัณฑ์รายการเดียว

4.3 สถานภาพของผู้ใช้บริการทางการท่องเที่ยว สถานภาพของผู้ใช้บริการทางการท่องเที่ยวอาจแบ่งออกตามประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเป็น ผู้ไม่เคยใช้บริการทางการท่องเที่ยวมาก่อนเลย ผู้เคยใช้บริการทางการท่องเที่ยวแล้ว ผู้มีศักยภาพว่าจะใช้บริการทางการท่องเที่ยว ผู้ใช้บริการทางการท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก และผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยวเป็นประจำ เมื่อแบ่งสถานภาพออกมาแล้ว ธุรกิจทางการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่มีส่วนครองตลาดสูง อาจต้องดำเนินการพยายามทางการตลาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพว่าจะกลายเป็นผู้ใช้ครั้งแรกมาใช้บริการเพื่อขยายตลาดออกไปอีก ส่วนธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็ก อาจต้องดำเนินการพยายามทางการตลาดเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการธุรกิจทางการท่องเที่ยวของคู่แข่งชั้นให้หันมาใช้บริการของตน

4.4 ความพร้อมที่จะซื้อบริการทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ณ เวลาใดเวลาหนึ่งนั้น นักท่องเที่ยวมีความพร้อมที่จะซื้อบริการทางการท่องเที่ยวไม่เท่ากันบางกลุ่มอาจยังไม่ตระหนักว่ามีผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวจำหน่าย บางกลุ่มตระหนักแล้วบางกลุ่มได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวแล้ว บางกลุ่มสนใจแล้ว บางกลุ่มอาจอยากซื้อแล้วและบางกลุ่มตั้งใจจะซื้อแล้วความแตกต่างของความพร้อมที่จะซื้อนี้ย่อมสามารถนำมาใช้ในการแบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้แต่ละกลุ่มต้องใช้ส่วนประสมทางการตลาดที่แตกต่างกันเข้าไปเสนอแก่นักท่องเที่ยว

4.5 ทักษะคตินักท่องเที่ยว ทักษะคตินักท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ นักท่องเที่ยวที่มีความกระตือรือร้นที่จะซื้อแล้ว นักท่องเที่ยวที่มีทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวในด้านบวก นักท่องเที่ยวที่ยังไม่เห็นข้อแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ นักท่องเที่ยวที่ยังมีทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์เป็นด้านลบ และนักท่องเที่ยวที่มีความรู้สึกต่อต้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่ธุรกิจท่องเที่ยวนำเสนอ หากธุรกิจทางการท่องเที่ยวสามารถแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกมาตามทัศนคตินี้ได้ ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินงานการตลาดได้เช่นกัน เพราะทัศนคติในแต่ละระดับใช้ความพยายามทางการตลาดไม่เท่ากัน

ทัศนคติของผู้คนต่อการพักผ่อนหย่อนใจได้เปลี่ยนแปลงไปมากในช่วงหลายศตวรรษที่ผ่านมา ความเชื่อในทางศาสนา ความเชื่อในเรื่องความขยันขันแข็ง ความเชื่อในเรื่องความมัธยัสถ์ว่าเป็นสิ่งที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอดกำลังเลือนหายไป ความเข้มแข็งของสหภาพแรงงาน ทัศนคติใหม่ๆ การมีวันลาจลาพักผ่อนโดยได้รับเงินเดือนตามปกติ ทำให้ธรรมเนียมดั้งเดิมที่เน้นความสำคัญของการทำงานค่อยๆ เสื่อมถอยลง คนรุ่นใหม่จะมองว่าการ พักผ่อนหย่อนใจเป็นสิทธิที่พวกเขามีตั้งแต่เกิด เป็นสิ่งที่มีความหมายมากที่สุดในชีวิตของพวกเขา

ปัจจัยสำคัญทางการท่องเที่ยว

ฮอลโลเวย์(Holloway, 1991 อ้างถึงใน ศรีธัญญา วรากุลวิทย์, 2551) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ที่พักโรงแรม อาหาร ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ แหล่งท่องเที่ยว สินค้าของที่ระลึก ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง การจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

1. ด้านการคมนาคมขนส่ง

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ได้อธิบายว่าการท่องเที่ยวทุกประเภทจำเป็นต้องมีการเคลื่อนที่ของผู้คนต่างถิ่นที่อยู่ประจำไปยังสถานที่อื่นชั่วคราว ด้วยเหตุนี้การขนส่งจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญของการท่องเที่ยว เพราะการขนส่งเป็นบริการที่จะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นไปตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ ถ้าไม่มีการขนส่งการท่องเที่ยวก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ การขนส่งเป็นส่วนหนึ่ง (Sector) ของการท่องเที่ยว และมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในลักษณะที่แตกต่างกันดังนี้

1.1 การขนส่งสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง (Destination) แล้วเดินทางกลับมายังจุดออกเดินทาง (Point of origin) ได้ตัวอย่างเช่น การที่นักท่องเที่ยวใช้บริการของสายการบินไทย (Thai international Airways-TG) เดินทางจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดเชียงใหม่

1.2 การขนส่งทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆได้โดยสะดวกเมื่อไปถึงจุดหมายปลายทางแล้วตัวอย่างเช่น การที่นักท่องเที่ยวอาศัยบริการรถโดยสารหรือรถเมล์เดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆเมื่อเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปยังเชียงใหม่แล้วหรือนักท่องเที่ยวจากประเทศไทยใช้บริการรถไฟใต้ดิน (Subways) ของโตเกียวเดินทางไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆเป็นต้น

1.3 การขนส่งทำให้นักท่องเที่ยวได้อาศัยความสะดวกสบาย และพักผ่อนจากการใช้บริการและเป็นบริการของการท่องเที่ยวนั้น (Main feature) การขนส่งดังกล่าวต้องมีพาหนะที่ใช้ในการขนส่งที่มีขนาดใหญ่พอที่จะทำให้เกิดการบริการต่างๆเสริมหรือครบวงจรได้ ตัวอย่าง เช่น การเดินทางท่องเที่ยวไปกับเรือสำราญ (Cruise ship) ล่องไปตามมหาสมุทร ซึ่งบนเรือดังกล่าวมีบริการอื่นๆ ได้แก่ ที่พัก (Accommodation) อาหาร (Food) และความบันเทิง (Entertainment) เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

การขนส่งในเชิงของการเดินทางจะพบว่า การขนส่งสามารถแยกออกได้เป็น 3 รูปแบบ

1. การขนส่งทางบก หรือการขนส่งทางภาคพื้นดิน (Land of Surface transport)

1.1 การขนส่งโดยรถไฟ

1.2 รถเช่า (Car hire or rental car)

1.3 รถรับจ้าง (Taxi)

1.4 รถทัวร์ (Coach)

1.5 รถประจำทาง (Bus คนไทยนิยมเรียกรถเมล์)

2. การขนส่งทางน้ำ (Water transport)

ประเทศไทยสมัยโบราณก็ได้การขนส่งทางน้ำ คือ แม่น้ำ ลำคลอง เป็นหลัก ทั้งในด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจสำหรับในประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในยุโรปเป็นที่นิยมมากนั้น ปรากฏว่าตั้งแต่ระยะแรกของศตวรรษที่ 19 จะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางโดยเรือธรรมดาข้ามช่องแคบอังกฤษ (English chanel) ซึ่งเป็นช่องแคบอังกฤษกับประเทศฝรั่งเศสกันเป็นปกติ ต่อมาจึงได้มีเรือข้ามฝาก (Ferry) วิ่งรับส่ง และได้พัฒนาเป็นรถไฟวิ่งลอดใต้ทะเล รถไฟสาย Euro-pass ซึ่งนอกจากจะวิ่งไปกลับอังกฤษและฝรั่งเศสแล้วยังวิ่งไปประเทศอื่น เช่น เบลเยียม อีกด้วย

สำหรับเรือที่ใช้สำหรับท่องเที่ยวในคาบมหาสมุทรที่เรียกว่า Cruise ship หรือเรือสำราญนั้น นับได้ว่าเป็นรูปแบบของการบริการขนส่งที่เรียกว่าเป็น Main feature อย่างแท้จริงนักท่องเที่ยวจะใช้เรือ Cruise ship เป็นสถานที่ท่องเที่ยวไปในตัว เพราะในเรือมีทั้ง ที่พัก อาหาร และความบันเทิงครบถ้วน

3. การขนส่งทางอากาศ (Air transport)

การขนส่งทางอากาศได้เริ่มเข้ายุคแห่งความเร็วสูงในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2482-2486) เนื่องจากการคิดค้นเครื่องยนต์ไอพ่น (Jet-propelled engine) ทำให้โลกของการเดินทางเข้าสู่ยุคไอพ่น หรือ Jet age ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สมัยก่อนผู้โดยสารที่จะเดินทางข้ามทวีปอเมริกาจากตะวันออกสู่ตะวันตกจะต้องใช้เวลาประมาณ 12 ชั่วโมง ถ้าใช้เครื่องบินแบบธรรมดา แต่เมื่อมาถึงยุคไอพ่นสามารถเดินทางโดยใช้เวลาเพียง 5 ชั่วโมงเศษเท่านั้นเอง เมื่อใช้เครื่องบินไอพ่น Jumbo jet หรือ Boeing 747 ซึ่งบินด้วยความเร็วมากกว่า 1,000 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และสามารถบรรทุกผู้โดยสารได้มากถึงประมาณ 500 คนพร้อมสัมภาระ แม้ในยุคปัจจุบันเครื่องบินไอพ่นก็ยังเป็นพาหนะที่ใช้เดินทางอย่างกว้างขวางและเป็นเรื่องปกติไปแล้ว

การคมนาคมขนส่งที่พัฒนามาจากประวัติศาสตร์ของมนุษย์ในอดีตนั้นได้สะท้อนให้เห็นวิวัฒนาการแห่งความพยายามของมนุษย์ในการที่จะพัฒนาระบบการขนส่งและพาหนะเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวไกลๆออกไป ในปัจจุบันนี้จึงนับได้ว่าเป็นยุคทองของการ

คมนาคมขนส่งที่มีอิทธิพลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่สามารถจะเดินไปได้ถ้าปราศจากการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย แต่ประหยัด

2. ด้านที่พักโรงแรม

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่รายงานว่าธุรกิจที่พักและโรงแรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมบริการจะเป็นพลังสำคัญในการสร้างงานอีกจำนวนมากให้แก่คนไทยในยุควิกฤตเศรษฐกิจเช่นนี้

ประวัติโดยย่อของธุรกิจโรงแรม

ธุรกิจโรงแรมมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมากนับเป็นเวลาได้ถึง 2,000 ปี เป็นอย่างต่ำ อาจจะถูกกล่าวได้ว่าธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุดในโลกก็ว่าได้ ยิ่งกว่านั้นประวัติศาสตร์ของโรงแรมยังผูกพันเกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับธุรกิจอาหารมาโดยตลอด กระทั่งเคยมีเรื่องเล่าว่าเคยมีการถกแถลงกันระหว่างเจ้าของร้านอาหาร (ภัตตาคาร) และเจ้าของโรงแรมว่าระหว่างโรงแรมกับร้านอาหารนั้นใครจะทำได้ดีกว่ากัน

พัฒนาการธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

จากบันทึกประวัติศาสตร์ของหมอ บัดเลย์ (D.B.Bradley) ได้เขียนพิมพ์ลงในวารสาร บางกอกคาเลนเดอร์ (Bangkok Calender) ระบุเรื่องที่พักอาศัยของชาวต่างชาติและการโรงแรมไว้ว่าในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดได้สร้างตำหนักมหาราชเป็นสถานที่ตากอากาศ อยู่ที่ตำบลต่างหิน เมืองชลบุรี ปัจจุบันเป็นบ้านพักครุสภาและเจ้าพระยาคลัง (ดิศ บุนนาค) ได้ปลูกบ้านแบบยุโรปสองหลังเพื่อให้ฝรั่งเช่าเป็นรายเดือน ในปี พ.ศ. 2470 และต่อมามีการสร้างโรงแรม 3 แห่งในเมืองสยาม ได้แก่

1. โรงแรมยูเนียน (Union Hotel)
2. โรงแรมโอเรียนเต็ล (Oriental Hotel)
3. โรงแรมฟิชเชอร์ (Fisher's Hotel)

ลักษณะของผลผลิตของโรงแรม

โรงแรมเป็นอุตสาหกรรมบริการ และขายผลผลิตที่มีลักษณะและมีจุดมุ่งหมายในการตอบสนองความต้องการของแขกที่แตกต่างกัน ทำให้ลักษณะผลผลิตของโรงแรมแตกต่างจากผลผลิตของอุตสาหกรรมอื่น โดยผลผลิตของโรงแรมจะมีลักษณะดังนี้

1. สถานที่ตั้ง

โรงแรมที่มีสถานที่ตั้งแตกต่างกันหรือใกล้เคียงกันอาจมีลักษณะแตกต่างกัน โดยสิ้นเชิง เพราะความต้องการของแขกไม่เหมือนกัน โรงแรมที่ขายห้องพักราคาสูงอาจจะอยู่ใกล้เคียงกับโรงแรมที่ขายที่พักราคาต่ำ แต่ก็ยังมีแขกเข้าพักในอัตราเข้าพัก (occupancy) ใกล้เคียงกัน เพราะระดับรายได้ของแขกที่แตกต่างกัน นั่นหมายความว่าโรงแรมถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของแขกที่แตกต่างกัน

2. โรงแรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกและผลผลิตหลากหลาย

กล่าวคือ ภายในโรงแรมเดียวมีสินค้าหลายประเภทที่แตกต่างกัน เช่น มีทั้งห้องพัก อาหาร ห้องพักผ่อน ห้องกีฬา ห้องจัดเลี้ยง และห้องบริการกลาง (business center)

3. ภาพลักษณ์ (image)

เป็นผลผลิตอันหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากถ้าโรงแรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี บริการดี ภาพลักษณ์ของโรงแรมก็จะดีตามไปด้วย

4. การให้บริการ

หมายถึง ระดับของการบริการ (มีรูปแบบหรือไม่มีรูปแบบ formality or non-formality) การเอาใจใส่ของพนักงาน ความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการบริการ

5. ราคา

ในโรงแรมเดียวกันอาจจะมีสินค้าที่บริการแขกที่มีราคาหลายราคา เช่น ราคาห้องพักตามประเภทของห้องพัก ราคาอาหาร ในห้องอาหารและอื่นๆ เป็นต้น

3. ด้านภัตตาหาร ร้านอาหาร

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ได้อธิบายว่า ในภาพรวมโดยทั่วไปเมื่อกกล่าวถึงการบริการอาหารและเครื่องดื่ม คนส่วนใหญ่จะนึกถึงภาพร้านอาหาร หรือภัตตาหารที่เราเห็นจนชินตาทั่วไป โดยลืมนึกถึงการให้บริการอาหารในสถานที่อื่นๆ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงานต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการให้บริการอาหารนั้นเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่เป็นการให้บริการอาหารแก่ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้นับประทานอาหารมีอันนั้นๆที่บ้าน

ศรัณยู วารกุลวิทย์ (2551) ได้รายงานเกี่ยวกับธุรกิจร้านอาหารและภัตตาหารเป็นกิจกรรมสำคัญที่สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้จำนวนมาก และรายได้ในส่วนนี้กระจายสู่ประชาชนทุกระดับได้อย่างทั่วถึง ร้านอาหารและภัตตาหารเป็นธุรกิจที่ให้บริการแก่ประชาชนที่นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านซึ่งมีหลักฐานบันทึกไว้ว่าเริ่มมีมาแต่ยุคอาณาจักรอียิปต์โบราณพัฒนาจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจนในยุคอาณาจักรโรมัน ซึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

เจริญสูงสุดในสมัยโบราณ ร่องรอยของร้านอาหารและภัตตาคารในสมัยนั้นศึกษาได้จากซากเมืองปอมเปอีตอนใต้ของประเทศอิตาลี

วิวัฒนาการร้านอาหารภัตตาคารในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่สมัยราชการที่ 1 ซึ่งเริ่มจากร้านอาหารจีนในย่านสำเพ็ง จนถึงปลายสมัยราชการที่ 5 จึงเริ่มมีร้านอาหารของชาวตะวันตก ส่วนร้านอาหารไทยนั้นเริ่มจากร้านข้าวแกงซึ่งให้บริการอยู่ทั่วไป จนกระทั่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้าจึงมีการพัฒนาร้านอาหารไทยในรูปแบบของภัตตาคารเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ในปัจจุบันร้านอาหารทุกรูปแบบและทุกประเภทเจริญสูงสุดเพื่อแข่งขันในการดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการร้านอาหารให้มีชื่อเสียงแข่งขันกันเปิดสาขามากมาย หรือขายสิทธิบัตรทางการค้าซึ่งเป็นธุรกิจการขายอาหารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ จึงกล่าวได้ว่าปัจจุบันธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคารเจริญก้าวหน้าอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในอดีต

4. ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

ศรัณยู วรากุลวิทย์ (2551) ได้รายงานเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยว (Tour Operator) เป็นกระบวนการนี้บุคคลหรือบริษัทที่ซื้อบริการต่างๆของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบกับเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและนำผลิตภัณฑ์นั้นไปจำหน่ายให้แก่ผู้สนใจ คำว่า Package Travel, Tour และ Package Holiday มีความหมายเหมือนกันว่าการท่องเที่ยวหมายถึงจะต้องมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดำเนินการตามประวัติศาสตร์นักเดินทาง ได้แก่ ทหาร พ่อค้า ผู้แสวงบุญ และนักพนัน แนวคิดในการออกจากบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเป็นแนวคิดใหม่ ดังที่ได้กล่าวแล้วในหน่วยที่ 2 Holiday เริ่มจากสมัยกลางมาจากคำว่า holy day ปรกติเป็นวันเฉลิมฉลองนักบุญประชาชนต้องหยุดทำงานเพื่อร่วมกิจกรรมทางศาสนา ประชาชนบางกลุ่มต้องเดินทางมาจากชนบท และเป็นข้อปฏิบัติของคนในสมัยนั้นต้องปฏิบัติ ในปัจจุบันนี้ประชาชนเดินทางด้วยความสมัครใจ มัคคุเทศก์ที่มีความรู้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวตลอดจนข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว และนำนักท่องเที่ยวไปยังที่ต่างๆ โดยมีเป้าหมายการทำงานของมัคคุเทศก์ คือ การทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจมีความสุขในการเดินทางท่องเที่ยว

5. ด้านแหล่งท่องเที่ยว

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่รัฐบาลที่จะต้องให้เห็นคุณค่าและกำหนดนโยบายการพัฒนา เพราะเป็นปัจจัยหรือเป็นเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวทัศนศึกษา แหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบมากมาย ตั้งแต่สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และ

วัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง ภูมิอากาศ ทัศนียภาพ ชีวิตสัตว์ป่า นันทนาการกลางแจ้ง การบันเทิง

วรรณฯ วงษ์วานิช (2539) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ที่มีลักษณะเด่น ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น ประเพณีสงกรานต์ หรือการแข่งขันเรือ เป็นต้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือท่องเที่ยวโดย(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543) ได้แบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ทรัพยากรประเภทธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงามตามธรรมชาติสามารถดึงดูดให้ผู้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน น้ำตก ถ้ำ บ่อน้ำร้อน หาดทราย ชายทะเล ทะเลสาบ เกาะแก่ง เป็นต้น

2. ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามความประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เองทั้งที่เป็นมรดกในอดีต และสร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเที่ยวไปเยือนยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน พิพิธภัณฑสถาน ชุมชน โบราณกำแพงเมือง อนุสาวรีย์สถาน อุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3. ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดให้คนไปเที่ยวไปเยือนยังพื้นที่นั้น เช่น สภาพชีวิตในชนบท หมู่บ้านชาวเขา สวนสนุก ศูนย์วัฒนธรรม ตลาดน้ำ การแข่งขันกีฬา การแสดงสินค้าพื้นบ้าน และงานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

วรรณฯ วงษ์วานิช (2539) โดยทั่ว ๆ ไปแล้วทรัพยากรท่องเที่ยวอาจจะแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 2 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Attractions) ทรัพยากรประเภทนี้นับว่าเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอาจจะสวยงามหรือแปลกประหลาด เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำ ชายหาด ฝั่งทะเลปะการัง และอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประเทศไทยได้ชื่อว่า เป็นประเทศหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทาง

ธรรมชาติที่สวยงามประเทศหนึ่ง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อาจแบ่งย่อยได้ 4 ประเภทคือ

1.1 ทิวทัศน์ (Scenery) ทิวทัศน์ต่าง ๆ ทางธรรมชาติที่สวยงามและแปลกประหลาดจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าการคมนาคมสะดวกสามารถเข้าถึงแหล่งธรรมชาติได้จะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมบริเวณนั้นมากยิ่งขึ้น

1.2 สัตว์ป่า (Wildlife) สัตว์ป่าเป็นส่วนหนึ่งของความงามทางธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก เพราะชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ป่าเป็นสิ่งที่น่าศึกษาหาความรู้ และนับวันจะหมดไป แต่ยังคงมีที่ให้นักท่องเที่ยวได้ คือ แหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์เปิด เป็นต้น

1.3 สภาพภูมิอากาศ (Climate) แสงแดด สายลม อากาศอบอุ่น หรือหิมะ ในฤดูหนาว ตลอดจนลักษณะอากาศที่ต่างไปจากถิ่นของตน จะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นมาได้ เช่น ฤดูร้อนผู้คนเดินทางไปยังบริเวณชายฝั่งทะเล

1.4 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Phenomenon) เช่น พระอาทิตย์เที่ยงคืน หรือการเกิดสุริยุปราคา เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manufactured Attractions) จะมีลักษณะตรงข้ามกับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น เมืองใหญ่ ๆ ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น สถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า สวนสนุก โรงแรม ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย บางเมืองมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจทางสถาปัตยกรรมต่าง ๆ พระราชวัง ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์ อาคารที่ทำการรัฐบาล ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทรัพยากรประเภทนี้เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวได้มากเช่นกัน สามารถแยกออกดังนี้

2.1 ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และด้านศาสนา หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรือศาสนา

2.2 ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้มักจะอยู่ในรูปของพิธีกรรม งานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ศูนย์วัฒนธรรม ลีนค้าพื้นเมือง เป็นต้น

2.3 กีฬาต่าง ๆ การแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ สามารถจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปการแข่งขัน

2.4 สถานที่เชิงเทคนิคและอุตสาหกรรม เช่น เขื่อน สถานีอวกาศ โรงงานเฉพาะถิ่น เช่น ฟาร์มโคนม มหาวิทยาลัย ท่าเรือ ฯลฯ

2.5 กิจกรรมบันเทิง ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ในคลับ ดิสโก้เทค สถานเริงรมย์ บ่อนกาสิโน ภัตตาคาร เป็นต้น

2.6 สวนสาธารณะ ที่มีความสวยงามมักจะเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว เพื่อชมความงดงาม

2.7 สวนสนุก ซึ่งมีกิจกรรมรื่นเริง เกมสกีฬา การละเล่น การแสดงต่าง ๆ เช่น สวนสนุกคิสนีย์แลนด์

2.8 ศูนย์การค้าและร้านขายของที่ระลึก ร้านค้าเป็นสิ่งจำเป็นโดยธรรมชาติของนักท่องเที่ยวแล้วนิยมซื้อสินค้าที่แตกต่างจากที่ตนมีอยู่ หรือซื้อสินค้าพื้นเมือง ตลอดจนของที่ระลึก

ทรัพยากรการท่องเที่ยวดังกล่าว ทั้งทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวแต่ละประเทศเจริญก้าวหน้า และเป็นสิ่งที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นที่สำคัญคือเจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยวนั้นสามารถที่จะพัฒนา และนำทรัพยากรที่ตนที่อยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนา ประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรม

6. ด้านสินค้าของที่ระลึก

ความเป็นมา

ความเป็นมาของของที่ระลึก มิได้มีหลักฐานใด ๆ กล่าวไว้โดยตรง แต่อาศัยพฤติกรรมของมนุษย์ ที่มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน สิ่งของต่าง ๆ แก่กันและกันสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ในยุคเริ่มแรกอาจเป็นการแลกเปลี่ยน แบ่งปันสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม หรือเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้รับเกิด “การระลึกและนึกถึงและคิดถึง ” ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า”ของที่ระลึกนั้นมีการมอบแก่กันมานับแต่มนุษย์เกิดมาในโลกแล้ว” ในปัจจุบันมีการมอบของที่ระลึกให้แก่กันและกัน เพื่อเป็นเกียรติในวาระและโอกาสต่าง ๆ แม้ว่าของที่ระลึกบางอย่างอาจไม่มีราคา แต่มีคุณค่าทางจิตใจที่ผู้ให้มอบต่อผู้รับ ของที่ระลึกอาจนับเป็น”วัตถุแห่งความยินดี” ที่ผู้ให้ ให้ด้วยความรัก เคารพ ศรัทธา และความคิดถึงต่อผู้รับ ของที่ระลึกมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ ส่งผ่านความรู้สึกดี ๆ ให้แก่กัน ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป สิ่งของที่ระลึก สิ่งของที่มนุษย์ทำขึ้นเพื่อให้หรือแจกจ่ายเป็นของที่ระลึกได้กลายมาเป็นการผลิตสินค้าที่ระลึกเพื่อการจำหน่าย มีการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของสินค้าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ศรัญยา วรากุลวิทย์ (2551) ที่กล่าวว่าสินค้าของที่ระลึกเป็นปัจจัยสำคัญและการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อหาเพื่อเป็นที่ระลึกเตือนความทรงจำในแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน และเป็นของขวัญของฝากแก่ญาติมิตร

ในความหมายของ ของที่ระลึกอาจให้คำจำกัดความ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ,2542) โดยแยกความหมายของคำว่า “ของ” ซึ่งหมายถึงสิ่งต่าง ๆ (ใช้สำหรับนำหน้านามที่เป็นผู้ครอบครอง) ส่วนคำว่า”ระลึก” หมายถึง คิดถึง นึกถึง เรื่องราวในอดีตได้ เช่น ระลึกถึงความหลัง เป็นต้น ดังนั้น คำว่าของที่ระลึกอาจหมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดความนึกถึงและคิดถึง นอกนี้ยังมีคำความหมายจากคำจำกัดความ ที่มีลักษณะใกล้เคียง คล้ายคลึงกันอีก เช่น

ประเสริฐ ศีลรัตน์ (2531) ได้อธิบายองค์ประกอบท่องเที่ยวที่เป็นของที่ระลึกหลายประเด็นได้แก่

ของที่ระลึก อาจหมายถึง สื่อที่ใช้หวังผลทางด้านความทรงจำ ในสิ่งที่ผ่านมาในอดีต กลับมากระจางชัดในปัจจุบัน

ของที่ระลึก อาจหมายถึง สัญลักษณ์แทนบุคคล เหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อกระตุ้นเตือนหรือให้นึกถึงอยู่เสมอ

ของที่ระลึกอาจมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป ตามแต่โอกาสนั้น ๆ เช่น ถ้ามอบให้เนื่องในวันเกิด วันแต่งงาน วันปีใหม่ เรียกว่า “ของขวัญ” ถ้ามอบให้ผู้ที่รักและนับถือเรียกว่า “ของกำนัล” และถ้าให้เพื่อเป็นการตอบแทนเช่นงานศพ เรียกว่า ของชำร่วย หรือ ของแถมพก เหล่านี้เป็นต้น

แม้ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม มีวัตถุประสงค์การให้ที่แตกต่างกัน แต่ในความหมายที่แท้จริงก็คือการกระตุ้นเตือนให้เกิดความทรงจำ ซึ่งอยู่ในขอบข่าย ของที่ระลึก นั่นเอง

ประเภทของสินค้าที่ระลึก

ประเสริฐ ศีลรัตน์ (2531) ได้จำแนก ของที่ระลึก ออกเป็นประเภทตามจุดประสงค์ของการนำไปใช้ ดังนี้

1.ประเภทของกิน สิ่งของประเภทนี้ มีการแบ่งปันกันมาตั้งแต่อดีต เนื่องจากไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน และบริโภคในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ จึงไม่ค่อยยอมรับว่าเป็นของที่ระลึก ต่อมาในภายหลัง สินค้าประเภทของกินได้พัฒนารูปแบบ คุณภาพ การเก็บรักษาและบรรจุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสม สวยงาม น่าสนใจ จนสินค้าที่ระลึกประเภทนี้ ได้รับความนิยมและความสนใจจากผู้ซื้อจำนวนมาก

2. ประเภทของใช้ เช่นเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันกลายเป็นสินค้าที่ระลึก ที่ได้รับความนิยมมากเช่นกัน เครื่องใช้บางชนิดมีการประดิษฐ์ ตกแต่งให้งดงามเป็นพิเศษ จึงมักถูกนำไปใช้เป็นของที่ระลึกมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์

3. ประเภทตกแต่ง ประเภทนี้สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองต่อจิตใจเป็นส่วนใหญ่ เช่น การตกแต่งร่างกาย ได้แก่เครื่องประดับต่าง ๆ หรือสำหรับใช้ในการตกแต่งอาคารสถานที่ หรือใช้ในพิธีการต่าง ๆ ดังนั้นสินค้าที่ระลึกประเภทนี้ ต้องมีการออกแบบที่ดี มีสีและรูปทรงส่วนประกอบต่าง ๆ ปราณีต สวยงาม ดึงดูดล่อใจผู้ซื้อ

ลักษณะสำคัญของสินค้าของที่ระลึก

ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ (2537) ได้จำแนกว่า การที่คนจะเลือกสินค้าสิ่งใด สิ่งใดนั้น จะต้องเป็นที่ถูกใจและมีความน่าสนใจ ชวนให้อยากซื้อ สินค้าของที่ระลึกที่น่าสนใจควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เมื่อมีผู้กล่าวถึงของที่ระลึกประเภทนี้แล้วทุกคนต้องรู้จักแหล่งที่มาของสิ่งนั้นได้ ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ที่เกิดมาจากประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นนั้นๆ

2. เป็นสินค้าหายาก ของที่ระลึกประเภทนี้มักจะเป็นสิ่งของที่นักท่องเที่ยวซื้อ และเป็นสิ่งที่เป็นของแท้ และราคาถูกกว่าที่อื่น

3. ราคาถูก เมื่อนำไปเทียบกับสิ่งของประเภทเดียวกัน ที่วางจำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นสิ่งของเครื่องใช้ทั่วไป เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องหนัง เป็นต้น

4. มีความดึงดูดใจจากการออกแบบ ลวดลาย ความประณีต สี สัน ความน่าสนใจ ความมีประโยชน์ใช้สอย เช่น ตุ๊กตา สมุนไพร เป็นต้น

5. หาได้ง่าย สะดวก มีวางขายตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

6. ขนาด รูปร่าง และน้ำหนักที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการขนส่ง สินค้าของที่ระลึกที่มีจุดอ่อน จะต้องหาทางแก้ไข เช่น มีบรรจุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ หรือออกแบบให้สามารถแยกชิ้นได้ เพื่อนำไปประกอบใหม่ในภายหลัง เป็นต้น

7. ใช้แรงงานในท้องถิ่น โดยการแปรรูปสินค้าของที่ระลึก ให้เกิดมูลค่าเพิ่มโดยใช้แรงงานในท้องถิ่นนั้นๆ

8. มีการแสดงขั้นตอนการผลิต เพื่อให้ผู้บริโภคมีโอกาสทดลองทำ เพื่อที่จะสร้างความประทับใจให้เห็นคุณค่าของสินค้านั้น เช่น การทอผ้า การวาดลายร่ม เป็นต้น

9. มีฉลากบอกส่วนประกอบหรือส่วนผสม บอกที่มาของสินค้านั้นว่าทำมาจากอะไร วิธีการใช้ การดูแลรักษา และมีข้อควรระวังอย่างไร เหล่านี้เป็นต้น

7. ด้านความปลอดภัย

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) อธิบายว่า การท่องเที่ยวเป็นภาระของหน่วยงานรัฐที่จะต้องให้ความคุ้มครองต่อนักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนรวมทั้งทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นรัฐต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเข้าเหล่านั้นอาจมีจุดประาะบางในบางสิ่งบางอย่าง เขาควรได้รับการแนะนำในเบื้องต้นถึงวิธีการได้รับข่าวสารในการป้องกันภัย การประกันภัยความปลอดภัย และความช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการของเขา การถูกโจมตี การถูกทำร้าย การลักพาตัว หรือภัยคุกคามอย่างอื่นที่มีต่อนักท่องเที่ยวหรือคนทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ศรัณยู วรากุลวิทย์ (2551) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจะต้องเกิดความมั่นใจว่าการเดินทางนั้นต้องปลอดภัย หรือแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Tourist Destination) นั้นๆต้องปลอดภัย ทั้งนี้เพราะการเดินทางท่องเที่ยวต้องเป็นการสมัครใจการเดินทางท่องเที่ยวเกิดขึ้นไม่ได้ถ้านักท่องเที่ยวรู้สึกว่าการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นมีอันตราย การท่องเที่ยวในยุคสมัยใดก็ตาม เช่น ในสมัยอาณาจักรโรมัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั่วอาณาจักรอันกว้างใหญ่ ทั้งนี้เพราะอาณาจักรโรมันมีความมั่นคงทางด้านอาหาร เศรษฐกิจ และการเมือง ประชาชนมีความปลอดภัยในการเดินทาง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอาณาจักรโรมันจึงเฟื่องฟู

สาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ปลอดภัย

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการคุ้มครองผลประโยชน์ให้นักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยสถิติที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน อุบัติเหตุและการเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยมีสาเหตุการเกิดคดีซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิต

1.1 อุบัติเหตุเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือชีวิต ได้แก่

- ทางบก เช่น การขับขีรถยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยาน
- ทางน้ำ เช่น เรือโดยสารทางทะเล แม่น้ำ แพ
- แหล่งท่องเที่ยว เช่น ตกเขา จมน้ำเสียชีวิต เรือลากลุ่ม

1.2 ถูกประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย เช่น การถูกฆ่า ถูกทำร้ายร่างกาย

2. ด้านความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน

2.1 ทรัพย์สินถูกโจรกรรมระหว่างการเดินทาง เช่นการเดินทางโดยรถโดยสารไม่ประจำทางตามเส้นทางต่างๆ

2.2 ทรัพย์สินถูกโจรกรรมในแหล่งท่องเที่ยวจากการวิ่งราว ล้วงกระเป๋า ตลอดจนทรัพย์สินสูญหายในแหล่งท่องเที่ยว

2.3 แก๊งคนร้ายกะเทยและหญิงตะเวนตามแหล่งท่องเที่ยว ดิสกิมเพื่อให้อ้างอิงและลักทรัพย์หลังร่วมหลับนอน

2.4 คนร้ายชาวฟิลิปปินส์หลอกนักท่องเที่ยวไปดื่มดื่มน้ำดื่มเล่นการพนัน

2.5 ปัญหาทัวร์ป่า นักท่องเที่ยวอาจประสบปัญหาถูกปล้นทรัพย์สินจากชนกลุ่มน้อยบริเวณชายแดน

2.6 ทรัพย์สินสูญหายในที่พัก

-กลุ่มคนร้ายต่างชาติลักทรัพย์นักท่องเที่ยวในห้องพัก ลือปบี้ และห้องอาหาร

-นักท่องเที่ยวฝากของกับเกสต์เฮาส์ เมื่อกลับมาพบว่า เชคเดินทาง บัตรเครดิตสูญหาย หรือถูกนำไปใช้

-แก๊งคนร้ายอ้างว่าเป็นเจ้าของห้องพักเข้าไปลักทรัพย์นักท่องเที่ยว

3. การเอาเปรียบในการซื้อสินค้าและบริการ

การประกอบธุรกิจตัดราคาเป็นการดำเนินการในลักษณะ ทัวร์ศูนย์เหรียญ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวจีน และชาวไต้หวันเป็นส่วนใหญ่ ด้วยบริษัททัวร์ในประเทศไทยจ่ายเงินซื้อนักท่องเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยวในประเทศไทย หลังจากนั้นจะพานักท่องเที่ยวไปทานอาหารที่แพงท่องเที่ยวตามสถานที่ตามสถานที่ท่องเที่ยวจนรายการนำเที่ยว พาไปซื้อราคาแพงเกินความเป็นจริง

4. ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมถูกทำลาย

4.1 การทิ้งขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว

4.2 การทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเล

4.3 การทำลายทรัพยากรป่าไม้

8. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่กล่าวว่า สิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจเดินทางมาเยี่ยมเยือน ได้แก่ พิธีการเข้าเมืองและการบริการข่าวสาร โดยมีการผ่อนคลากระเบียบการเข้าเมืองให้ สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เป็นต้น

ศรัณยู วรากุลวิทย์ (2551) ที่กล่าวว่า การอำนวยความสะดวกในการเข้า-ออกเมือง เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวหรือเกิดภาพพจน์ที่ดี ในการเดินทางเข้ามายังประเทศไทยหรือกล่าวได้ว่า อย่างก้าวแรกที่เข้ามายังประเทศไทยและอย่างก้าวสุดท้ายที่ออกจากประเทศไทยก่อให้เกิดความรู้สึกว่าได้รับการต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่น กระบวนการและขั้นตอนการอำนวยความสะดวกต่างๆ ของพิธีการดังกล่าว ต้องดำเนินการอย่างมีระบบกะทัดรัดไม่ยืดเยื้อและมีประสิทธิภาพที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญความวุ่นวายให้แก่ นักท่องเที่ยว

9. ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง

สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทาง วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรมทางมวลมนุษยศาสตร์ กลุ่ม ต่างๆ พอดีแบ่งออกได้เป็น งานเทศกาล ศิลปหัตถกรรม ดนตรี ประเพณี และวิถีชีวิตพื้นบ้าน

เทศกาล (Festivals) นักท่องเที่ยวสนใจเทศกาลต่างๆ เพื่อความสนุกสนาน ตื่นเต้น เล่นเกม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แห่บั้งไฟ ปีใหม่

ศิลปะ (Arts) นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้นและสลัก ภาพเขียน สถาปัตยกรรม เป็นต้น

งานหัตถกรรม (Handicrafts) เช่น งานหัตถกรรมของชาวเขา ชาวเกาะ เครื่องปั้นดินเผาของชาวอินเดียนแดง งานแกะสลัก เครื่องเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องหนัง เครื่องประดับ อัญมณี เป็นต้น

ดนตรีและการเต้นรำ (Music and Dance) ดนตรีและการเต้นรำเป็นจุดดึงดูดสนใจ สำหรับนักท่องเที่ยวไม่แพ้กับกิจกรรมวัฒนธรรมประเภทอื่น เช่น การฟ้อนรำและรำวงของไทย การเต้นแบบโพลีฟิชั่นของฮาวาย การเต้นบัลเลต์ โอเปร่า เป็นต้น

ประเพณีและวิถีชีวิตพื้นบ้าน (Native Life and Custom) นักท่องเที่ยวต่างชาติและ ในประเทศมีความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับวิถีชีวิตการแต่งกายของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น หรือ เรียกว่าประเพณีวิถีชีวิตพื้นบ้าน ตัวอย่าง เช่น กรุงเทพมหานครในอดีตเคยมีคูคลองมากมาย การคมนาคมก็ต้องสัญจรกันทางน้ำ นักท่องเที่ยวจึงใช้ชีวิตชาวบ้านริมคลอง หรือสนใจวิถีชีวิตการแต่งกายของชาวเขา ชาวเล ชาวเกาะ

ภาษา (Language) นักท่องเที่ยวมีความสนใจจุดหมายปลายทางว่า ประเทศนั้น สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ดีหรือไม่ ดังนั้น ภาษากลาง เช่น ภาษาอังกฤษ จีน สเปนและญี่ปุ่น จึงมีบทบาทสำคัญและเป็นตัวแปรในการเลือกจุดหมายปลายทางด้วย

10. ด้านการจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

วินิจ วีรยางกูร (2532) ที่กล่าวว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งสำคัญหรือปัจจัยที่จะลดต้นทุนค่าให้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งอยู่ในความนิยมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คือ จำนวนร้านค้า สถานบริการ รมณีสถาน สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา ฯลฯ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่กล่าวว่า การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เป็นการใช้ความสะดวกระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว

มูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

ทฤษฎีแรงจูงใจ ศาสตราจารย์ Abraham H. Maslow เป็นบุคคลแรกที่ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจมีสมมติฐานที่ตั้งไว้ มาสโลว์ (Maslow, 1970.) กล่าวว่าไว้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการตลอดเวลา และความต้องการของมนุษย์ไม่มีวันสิ้นสุด เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ย่อมแสวงหาความต้องการสิ่งอื่นต่อไปความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ที่เรียกว่าลำดับขั้นตอนของความต้องการ (Hierarchy of Needs) มีดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการเพื่อการอยู่รอด คือ ต้องการอาหาร ที่อยู่ ยา เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (The Safety Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับร่างกาย การป้องกัน ให้ปลอดภัยจากการบังคับ ความมั่นคงในชีวิต
3. ความต้องการสัมพันธและความรัก (The Belongingness and Love Needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากผู้อื่น จากสังคม
4. ความต้องการที่จะได้รับยกย่อง (The Esteem Needs) เป็นความต้องการความก้าวหน้าด้านสถานภาพ คือ อำนาจ ชื่อเสียง เป็นต้น
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (The Needs Self-Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดที่จะบรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ฝัน

ม.ล. ดุ้ย ชุมสาย และฉวีพิน พรหมโยธี (2527) กล่าวว่าเหตุจูงใจที่ทำให้คนท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวเหล่านี้ใช้เวลาหยุดงานเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นเพื่อพบเห็นสิ่งและอุบัติการณ์ใหม่ๆ เพื่อชมทิวทัศน์อันงดงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความ

สงบของชนบท เพื่อสนุกสนานความอีกทีก็กรีก โครมและตีกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่ และเมือง ศูนย์กลาง การท่องเที่ยว และอื่นๆ ที่มีผลเป็นความสนุกสนาน และความบันเทิง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน นักท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ได้แก่พวกที่ใช้วันหยุดงานเพื่อพักผ่อนทำอะไร ทั้งนี้เพื่อขจัดความเหนื่อยล้าทั้งหลายทั้งปวง ทั้งทางกายและทางจิตที่เกิดขึ้นในคาบเวลาทำงานให้หมดสิ้นไป และเรียกพลกำลังกลับคืนมาสำหรับเริ่มทำงานในคาบใหม่บางคนอาจไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้หรือไม่สบายเล็กน้อย นักท่องเที่ยวพวกนี้ไม่มักไปพัก ณ ที่ใดที่หนึ่งนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และ มักจะเป็นสถานที่ที่ให้ความมั่นใจว่าสงบจริงๆ เช่น ชายหาดไกลๆ ผู้คน หรือบนเขาบนดอยห่างไกลความจอแจอีกทีก็กรีก โครม นักท่องเที่ยวพวกนี้มักจะเอาภาวะอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปเที่ยวที่ไหน

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่ปรารถนาจะเรียนรู้ศิลปวิทยาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง หรือในประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นที่น่าสนใจของเขา ก็จะท่องเที่ยวไปยังประเทศนั้นๆ เพื่อศึกษาพิจารณาชีวิตความเป็นอยู่ในแ่งมนุษย์วิทยาและสังคมวิทยา เพื่อชม โบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง ทางประวัติศาสตร์เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยีปัจจุบัน เพื่อสังคีลปะนันทนาการในหอศิลป์ เพื่อนมัสการศูนย์ศาสนาที่สำคัญๆ เพื่อร่วมปฏิบัติในงานมหกรรมงานฉลอง เพื่อชมการแสดงทางศิลปะครั้งสำคัญๆ เช่น ดนตรี ละคร ฯลฯ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาแบ่งได้เป็น 2 ชนิด

4.1 การท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬาครั้งใหญ่ ๆ เช่นกีฬาโอลิมปิก การแข่งขันฟุตบอล มวย กอล์ฟ เทนนิส ฯลฯ

4.2 การท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬายังถิ่นที่มีการเล่นกีฬาชนิดนั้น ๆ เช่น ในฤดูหนาวซึ่งมีหิมะตกก็ไปเล่นสกี

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ ที่จริงการท่องเที่ยวเพื่อประกอบไม่น่าจะนับเข้ามาเป็นการท่องเที่ยว เพราะขาดที่กล่าวการท่องเที่ยวต้องเป็นการกระทำอย่างเสรีและมีความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว ถ้าถือเคร่งครัดตามทฤษฎีก็น่าจะเป็นเช่นนั้น แต่ที่เป็นข้อเท็จจริงอยู่นั้นนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจแทบทุกคนก็ได้เจียดและจัดเวลาให้เหลือไว้สำหรับการท่องเที่ยวแท้ ๆ ด้วย ซึ่งอาจเป็นเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน

6. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนาในสมัยปัจจุบันซึ่งมีองค์กร คณะกรรมาธิการ สมาคม สหภาพ ฯลฯ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศมากมาย การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา ได้ส่งเสริมให้มีขึ้นมากมาย จนองค์กร IUOTO (International Union of Office Travel Organization) เดิมเห็นสมควรที่จะจัดนักท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา ไว้ต่างหากอีกพวกหนึ่ง

7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ทุกวันนี้การท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งซึ่งอาจไม่อยู่ในประเภทหนึ่งประเภทใดโดยเฉพาะบุคคลที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อทำการวิจัยในด้านสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาและอยู่ประเทศนั้นเวลานับเดือน นักศึกษาที่เดินทางไปศึกษาต่างประเทศทั้งหมดทั้งสิ้นเหล่านี้ นับเป็นนักท่องเที่ยวจำนวนมหาศาลที่นำเงินตราต่างประเทศมาให้แก่ประเทศเจ้าบ้านมากกว่าประเภทอื่นใด

8. การท่องเที่ยวเพื่อเพศรส (Sex Tour) แต่ไหนแต่ไรมาการท่องเที่ยวไปไหน ๆ เพื่อหาความเพลิดเพลินทางเพศรสอย่างโจ่งแจ้งไม่มีอะไรก็ดี การท่องเที่ยวไปไหนต่อไหนของนักท่องเที่ยวชาย โดยมีเจตนาารมณ์แฝงอยู่ในอันที่จะหาความเพลิดเพลินเชิงเพศรสมีมานานแล้ว นักมนุษยวิทยาสันนิษฐานว่ากิจกรรมโสเภณีมีมาพร้อม ๆ กับอารยธรรมของคน และเกิดขึ้นในชุมชนที่มีคนเดินทางผ่าน กิจกรรมโสเภณีซึ่งตรงกับคำว่า Prostitution ในภาษาอังกฤษ หมายถึงการกระทำให้เพศตรงข้ามได้รับสุขอารมณ์เชิงเพศรสโดยผู้กระทำได้ค่าจ้างตอบแทนเป็นเงินหรือเป็นสิ่งของและโดยฝ่ายผู้กระทำมิได้มีอารมณ์เชิงใคร่แนบติดมาด้วย

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

กองวิชาการและฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.) ได้จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบริการของนักท่องเที่ยว ซึ่งก็คือองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1. ทรัพยากรท่องเที่ยว

ประเทศไทยที่อุดมไปด้วยทรัพยากรท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรมประเพณี ที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่นและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจจำแนกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภทคือ

1.1 ประเภทธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกชาติ ทะเล หาดทราย หาดหิน ทะเลสาบ เกาะ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด (ห้วย หนอง คลอง บึง) ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติของไทย เช่น ภูกระดึง น้ำตกเอราวัณ เกาะเสม็ด เป็นต้น

1.2 ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา

แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีหรือศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชน โบราณ พิพิธภัณฑสถาน ศาสนสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อนุสาวรีย์ และอนุสรณ์สถาน ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร อุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น

1.3 ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง ในลักษณะงานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต (เช่น หมู่บ้านชาวเขา สถาปัตยกรรมในชนบท) ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง ไร่/สวน พืช ผัก ผลไม้ และเหมือง ตัวอย่างเช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก งานช้างจังหวัดสุรินทร์ สวนสามพราน เป็นต้น

นอกจากนี้ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) มีความเห็นทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามจะต้องสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมเยือนให้ได้ แต่การที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรท่องเที่ยวใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจ

เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมเยือนสถานที่นั้นๆ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวย่อมแตกต่างกันไปตามความสนใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านความสวยงามของธรรมชาติก็ชอบไปเที่ยว ภูเขาหรือชายหาด หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านศิลปวัฒนธรรมก็ชอบไปเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวเขา หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านโบราณสถาน ก็ชอบไปเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกบริการนักท่องเที่ยวที่เข้าท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างประทับใจ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากท่องเที่ยววันขึ้น เช่น มีบริการอำนวยความสะดวกด้านน้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร การขนส่ง ที่พักแรม อาหาร นำเที่ยว จำหน่ายสินค้าที่ระลึก แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง

เป็นปัจจัยที่สำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องบิน ซึ่งแล้วแต่ความจำเป็นของแหล่งท่องเที่ยวได้ แต่ถ้าขาดเส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้วแม้ว่าแหล่ง

ท่องเที่ยวจะมีความสุขประทับใจเพียงใดก็ตามย่อมไร้คุณค่าอย่างสิ้นเชิง เพราะไม่สามารถเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรนั้นได้

2. ความปลอดภัย

สมาชิกขององค์การการท่องเที่ยวโลกได้ตกลงร่วมกันที่จะใช้หลักจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ณ เมืองแซนดิเอโก ประเทศชิลี เมื่อ 1 ตุลาคม ค.ศ.1999 ในหลักที่ 1 ที่ว่าด้วยการท่องเที่ยวสร้างความเข้าใจและนับถือร่วมกันระหว่างคนและสังคม ในข้อ 4 ว่าด้วยการท่องเที่ยวเป็นภาระของหน่วยงานรัฐที่จะต้องให้ความคุ้มครองต่อนักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนรวมทั้งทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นรัฐต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากเข้าเหล่านั้นอาจมีจุดเปราะบางในบางสิ่งบางอย่าง เขาควรได้รับการแนะนำในเบื้องต้นถึงวิธีการได้รับข่าวสารในการป้องกันภัย การประกันภัยความปลอดภัย และความช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการของเขา การถูกโจมตี การถูกทำร้าย การลักพาตัว หรือภัยคุกคามอย่างอื่นที่มีต่อนักท่องเที่ยวหรือคนทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรวมถึงการทำร้ายสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว องค์ประกอบทางวัฒนธรรม หรือมรดกทางธรรมชาติอย่างจงใจ ควรได้รับการประเมิน และถูกลงโทษอย่างรุนแรงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องของชาตินั้น

เมื่อมีการเดินทางนักท่องเที่ยวนและผู้มาเยือนไม่ควรกระทำอาชญากรรมใดๆ หรือการกระทำอย่างอื่นซึ่งถือว่าเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายของประเทศที่ตนไปเยือนและหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆที่มีความรู้สึกว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือ เป็นความเสียหายต่อประชากรท้องถิ่น หรือนำจะทำความเสียหายให้กับสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น พวกเขาควรหลีกเลี่ยงการค้าผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อาวุธ โบราณวัตถุ พิษพันธุที่ได้รับการคุ้มครองและวัตถุที่เป็นอันตรายหรือต้องห้ามตามกฎหมายข้อบังคับต่างๆของชาติที่ไปเยือน

นักท่องเที่ยวนและผู้มาเยือนมีความรับผิดชอบที่จะต้องทำความคุ้นเคยอาจจะเป็นก่อนเดินทางกับคุณลักษณะของประเทศที่เขาเตรียมตัวมาเยือนต้องตระหนักถึงความเสี่ยงต่อสุขภาพ และความปลอดภัยที่แฝงอยู่ในการเดินทางใดๆอันต่างจากสิ่งแวดล้อมเดิมของตนและจะต้องประพาดคิดตนในหนทางที่จะลดความเสี่ยงเหล่านั้นให้น้อยที่สุด

2.1 โครงสร้างพื้นฐาน

ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกหลัก เช่น ถนน สะพาน สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีรถโดยสาร ท่าเรือ ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย เป็นต้น โดยปกติแล้วรัฐจะเป็นผู้ลงทุนจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความสะดวกสบายของคนในท้องถิ่น หรือหากเป็นการลงทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นก็ยังคงเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์อย่างถาวร

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวก

เป็นสถานที่หรือบริการที่ส่วนใหญ่เอกชนจะเป็นผู้จัดสร้างหรือจัดหาไว้บริการนักท่องเที่ยว ในรูปแบบของการประกอบการธุรกิจ แต่ก็มีบริการของรัฐอยู่ในบางส่วนด้วย ดังนี้

1) การคมนาคมเมื่อผู้ซื้อเดินทางมาซื้อบริการถึงที่ผลิตการคมนาคมขนส่งทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศจะต้องสะดวก รวดเร็วและปลอดภัยทั้ง 3 ทาง คือ ทางบกมีถนนที่พาหนะต่างๆ สามารถผ่านเข้า-ออกได้อย่างสะดวก หรือมีบริการรถไฟ ทางน้ำมีท่าเทียบเรือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ทางอากาศมีท่าอากาศยานทันสมัย มีสายการบินมาลงมาก

2) พิธีการเข้าเมืองและการบริการข่าวสาร มีการผ่อนคลายเป็นระเบียบการเข้าเมืองให้ สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เป็นต้น

3) ที่พักมี โรงแรมระดับต่างๆ ให้เลือกมีอัตราค่าที่พักที่เหมาะสมกับคุณภาพสะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล

4) ร้านอาหารนอกจากจะมีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิดแล้วจะต้องถูกสุขลักษณะ มีบริการที่สุภาพ และมีการกำหนดราคาอาหารให้แน่นอน

5) บริการนำเที่ยวมีบริการแหล่งนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีอัตราค่ามัคคุเทศก์ และมีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว

2.3 สินค้าของที่ระลึก

จะต้องมีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา รวมทั้งการส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมถึงการบรรจุหีบห่อให้สวยงาม

2.4 การโฆษณาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นกรรมวิธีที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวของเราเป็นที่รู้จัก และสนใจจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศและภายในประเทศ

2.5 ภาพลักษณ์ของประเทศ

เป็นตัวกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวหากมีภาพลักษณ์ว่ามีดินแดนแห่งความฝันของผู้ชาย นักท่องเที่ยวที่สนใจก็จะเป็นกลุ่มชายรักสนุก จึงควรฟื้นฟูภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะแหล่งท่องเที่ยวที่อุดมด้วยมรดกทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเป็นดินแดนแห่งความเพลิดเพลินในการจับจ่ายทั้งสินค้าพื้นเมืองและสินค้าปลอดอากร

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวนั้นประกอบด้วย ทรัพยากรท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ เส้นทาง

คมนาคมเข้า ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้าของที่ระลึก การโฆษณาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ และภาพลักษณ์ของประเภท

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ความหมายของการพัฒนา

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของ “การพัฒนา (Development)” ดังเช่น สัญญา สัญญา วิวัฒน์ (2523) กล่าวว่า การพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า (Planned change) ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้องเป็นการกระทำเชิงบวกที่กลุ่มหรือชุมชนสร้างขึ้น จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนา (Desired change)

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527) กล่าวว่าการพัฒนา หมายถึงความเจริญ การรอกงาม การเติบโตเต็มที่ โดยการพัฒนามีแนวความคิด แนวทางหรือวิธีการต่างๆ มีหลักการพื้นฐานที่จะทำให้บุคคลหรือประชาชนทั่วไปของสังคม เจริญเติบโตเต็มที่ทั้งทางร่างกาย และสติปัญญา ตลอดจนสามารถทำงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ กล่าวคือ เป็นการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความสามารถในการเพิ่มผลผลิตเพิ่มรายได้ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และการพัฒนาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อประชาชน เป็นผู้กระทำการพัฒนาโดยมีบทบาท และมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างแท้จริง

ดิเรก ฤกษ์หรรษา 2527 (อ้างถึงใน ทวี ทิมขำ, 2528) มีแนวคิดในการพัฒนาว่ามีลักษณะเป็นกระบวนการดังนี้ คือ

1. การพัฒนาเป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

2. การพัฒนามุ่งให้เกิดความเสมอภาคกันในสังคมทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมการพัฒนาสามารถสร้างให้เกิดการกระจายอย่างทั่วถึง ทั้งรายได้ของคนในชุมชน และการบริการต่างๆ ที่รัฐพึงให้แก่ประชาชน โดยให้มีช่องว่างระหว่างชุมชนในชนบท และในเมืองให้น้อยที่สุด

ทวี ทิมขำ (2528) ได้กล่าวถึงการพัฒนา ว่าการพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงนั้น จะต้องเป็นไปในทางที่ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่ โดยสามารถวิเคราะห์การให้ความหมายขอคำว่า “การพัฒนา” จากแนวทาง 3 ด้าน คือ

1. ด้านความก้าวหน้า
2. ด้านการวางแผนเพื่อให้เกิดความเจริญ
3. ด้านวิธีการในการดำเนินการพัฒนา

सानิตย์ บุญชู (2527) กล่าวว่าการพัฒนา คือสิ่งที่มีผลกระทบต่อเราทุกคน ในทางใดทางหนึ่ง ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่ปัจเจกชนแต่ละคนต้องการที่จะยกระดับของตัวเองให้ดีขึ้นเท่านั้น เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือการยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกๆ คนให้มีความมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้น ควรมุ่งเน้นให้การพัฒนาบรรลุไปสู่เป้าหมาย ในทิศทางที่เกิดประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ และการพัฒนาที่ควรนำไปใช้กับกลุ่มหรือชุมชนนั้น ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงที่นำมาซึ่งการปรับปรุงให้ดีขึ้นสำหรับคนส่วนใหญ่ของชุมชน

2. เป็นอันตรายให้น้อยที่สุด และเป็นประโยชน์ต่อทุกๆ คนในชุมชน

จากความหมายข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนา หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

การพัฒนาการท่องเที่ยว

1. ปัจจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมาชิกรองการการท่องเที่ยวโลก (1999) ได้ยึดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนดังนี้

1.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในพัฒนาการท่องเที่ยว ควรจะคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อให้มุมมองและบรรลุการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ มีความต่อเนื่องและยั่งยืนในอันที่จะสามารถสนองต่อความจำเป็น และความหวังของคนรุ่นใหม่ปัจจุบันอนาคตอย่างเท่าเทียมกัน

1.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การประหยัดทรัพยากรที่มีค่าและหายาก โดยเฉพาะน้ำและพลังงาน รวมทั้งการหลีกเลี่ยงการผลิตของเสียเท่าที่เป็นไปได้ การพัฒนาเหล่านี้ควรได้รับสิทธิพิเศษและควรได้รับการส่งเสริมจากประเทศ ภูมิภาค และองค์กรสาธารณสุขท้องถิ่น

1.3 ควรแสวงหาความแตกต่างระหว่างเวลา และสถานที่เดินทาง ของนักท่องเที่ยวและผู้ที่มาเยือน ในช่วงวันลาพักผ่อนและวันหยุดของโรงเรียน เพื่อให้มีการกระจายการพักผ่อนตลอดปี ทั้งนี้เพื่อการกระจายการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นอีกด้วย

1.4 การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรจัดในแนวทางที่จะรักษามรดกทางธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วยระบบนิเวศวิทยาและความ

หลากหลายทางชีววิทยา และเพื่อรักษาชีวิตสัตว์หายากที่ตกอยู่ในภาวะอันตราย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ควรจะมีข้อตกลงที่จะกำหนดหรือจำกัดกิจกรรมของตนในพื้นที่ที่มีความอ่อนไหว เช่น ทะเลทราย พื้นที่ชายฝั่ง ป่าเมืองร้อน หรือพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยการสร้างพื้นที่สงวนธรรมชาติหรือเขตคุ้มครอง

1.5 การท่องเที่ยวธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นที่ยอมรับว่าเป็นหนทางไปสู่การเสริมและทำให้การท่องเที่ยวมีความงดงาม แต่ทั้งนี้ต้องเคารพต่อมรดกธรรมชาติและประชากรท้องถิ่น และต้องอยู่ในขีดความสามารถที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถแบกรับได้

2. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้อธิบายถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวจำเป็นต้องพัฒนา 3 ด้านด้วยกันคือ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไปในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยว

1. การพัฒนาการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวทั่วไป ในแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1.1 การพัฒนาด้านการเข้าถึง และระบบการสัญจร ในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในด้านต่างๆ คือ ถนน ที่จอดรถ ทางเดินเท้า ทางรถจักรยานและที่จอดรถจักรยาน ทางเดินป่า ทางจิม่า จีซัง และท่าเรือหรือแพ

1.2 การพัฒนาด้านอาคารและสิ่งก่อสร้างในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้อง คือที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว สำนักงานที่ทำการของแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่พักนักท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน ร้านค้า ร้านอาหาร บ้านพักพนักงาน

1.3 การพัฒนาด้านสิ่งประกอบบริเวณในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยการพัฒนาซุ้มทางเข้า ป้ายสื่อและความหมาย ลานกิจกรรม สวนหย่อม กระจ่างและที่ปลูกต้นไม้ ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ระบบแสงสว่าง ระบบน้ำใช้ ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย

2. การพัฒนาการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัย ในแหล่งท่องเที่ยวจะประกอบด้วยการพัฒนาที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

- 2.1 ความปลอดภัยจากโจรสลัด
- 2.2 ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ
- 2.3 ความปลอดภัยจากพืชสัตว์ภายในแหล่งท่องเที่ยว
- 2.4 ความปลอดภัยจากธรรมชาติ

3. การพัฒนาการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้านป้าย ในแหล่ง
หมายถึงการพัฒนาในเรื่องเกี่ยวกับ

- 3.1 ป้ายต้อนรับเข้าสู่พื้นที่การท่องเที่ยว
- 3.2 ป้ายชี้แหล่งท่องเที่ยว
- 3.3 ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

สรุปปัจจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประกอบด้วย การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทาง
ธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การประหยัดทรัพยากรการท่องเที่ยว การกระจายการใช้
ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดกิจกรรม
การท่องเที่ยวควรตระหนักถึงการรักษา และความเคารพต่อมรดกทางธรรมชาติและประชากร
ท้องถิ่น นอกจากนี้สิ่งที่จะสามารถอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การพัฒนา
ความสะดวกทั่วไป การพัฒนาความปลอดภัย และการพัฒนาความสะดวกด้านป้ายบอกทางใน
แหล่งท่องเที่ยว

5. แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ

ความหมายการจัดการ

เชอมาฮอน (Schermahorn, J.r, 1999) ให้ความหมายว่า การจัดการ คือ กระบวนการทำงาน
ที่ประกอบไปด้วยการวางแผน การจัดการองค์การ และการควบคุมทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ เพื่อให้
ดำเนินงานบรรลุซึ่งเป้าหมายขององค์กร

การจัดการ หมายถึง ภารกิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหลายคน (ที่เรียกว่าผู้บริหาร) ที่
เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของบุคคลที่ต่างฝ่ายต่างทำ และไม่อาจประสบผลสำเร็จจาก
การแยกกันทำ ให้สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี (Donnelly, Gibsons และ Ivancevich, 1978 อ้าง
ถึงใน ธงชัย สันติวงศ์ 2545)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) กล่าวว่า การจัดการ เป็นกระบวนการออกแบบและรักษา
สภาพแวดล้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่เลือกสรรไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีหน้าที่ในการ

วางแผน การจัดการองค์กร การจัดบุคคลเข้าทำงาน การชักนำ และการควบคุม การจัดการเป็นกิจกรรมที่สำคัญในทุกระดับขององค์กร

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2540) กล่าวว่า การจัดการ หรือ การบริหาร คือ ศิลปะในการดำเนินงานร่วมกันของคณะบุคคล ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารขององค์กร ในส่วนที่เกี่ยวกับการวางแผน การจัดการองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการและควบคุมกิจการ ให้ดำเนินไปตามนโยบายจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพสุด

การจัดการ (Management) หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการสั่งการและการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (มัลลิกา ต้นสอน, 2544)

การจัดการตรงกับ คำในภาษาอังกฤษว่า Management หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดในการบริหารได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และวิธีการจัดการ (Management) หรือ 4M's ให้มีประสิทธิภาพและได้ผลผลิตสูงสุด (ลีลา สีนานูเคราะห์, 2530)

การจัดการคือศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (สมคิด บางโม, 2545)

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นว่าการจัดการมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. การจัดการเป็นศิลปะในการใช้คนทำงาน
2. การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์
3. การจัดการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล

จากความหมายการจัดการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ประกอบไปด้วยทรัพยากรในการจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานที่ได้วางเอาไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธงชัย สันติวงศ์(2545) กล่าวถึงทรัพยากรในการจัดการว่าประกอบไปด้วย

1. คน (Man) คือ ทรัพยากรที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะก่อผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมากทั้งปริมาณและคุณภาพ
2. เครื่องจักร (Machine) คือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่จัดหาและซื้อมาอย่างพิถีพิถัน เพื่อใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า
3. เงินทุน (Money) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการให้การสนับสนุนจัดหาทรัพยากรเพื่อหล่อเลี้ยงและอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมขององค์กรดำเนินไปได้อย่างไม่ติดขัด ซึ่งเงินทุนนี้มีทั้งระยะสั้น ระยะยาว รวมถึงราคาต้นทุนของเงิน คือ ดอกเบี้ยอีกด้วย
4. วัสดุสิ่งของ (Material) เป็นปัจจัยที่ต้องจัดหามาใช้ในการดำเนินการผลิต หรือการบริการ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2545) มีความเห็นว่า การบริหารในฐานะที่เป็นกระบวนการ หรือ กระบวนการบริหาร เกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น โปสคอร็บ (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของ ลูเทอร์ กุลลิค (Luther Gulick) และ ลินดอล เออร์วิค (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) อธิบายได้ดังนี้ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2545)

1. การวางแผน (Planning : P) หมายถึง การจัดวางโครงการแผนการปฏิบัติงานและวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing : O) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน การจัดสรรงานตำแหน่งต่าง ๆ และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing : S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การเลื่อนขั้น การพัฒนาบุคลากร เลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

4. การอำนวยการ (Direction : D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม บังคับบัญชา การควบคุมการปฏิบัติงาน และควบคุมดูแลการปฏิบัติของผู้บริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Coordination : Co) หมายถึง การประสานกิจการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting : R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของภารกิจอย่างสม่ำเสมอ

7. การงบประมาณ (Budgeting : B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

6. แนวคิดทฤษฎีการบริหารและจัดการการท่องเที่ยว (Tourism Management)

การบริหารและจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้ว การจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทางและประสบความสำเร็จ

การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (System Approach) และบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาระบบย่อย (Sub System) หรือองค์ประกอบหลักของการจัดการท่องเที่ยว บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วย

องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยวจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวหมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ทั้งนี้ อาจแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทรัพยากรทางธรรมชาติ (Natural Tourism Resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงามตามธรรมชาติสามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน ถ้ำ น้ำตก ชายทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ แก่ง เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด (ห้วย บึง หนอง คลอง) เป็นต้น บางแห่งได้รับการจัดให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์เปิด อุทยานนกน้ำ เป็นต้น

1.2 ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Tourism Resource) นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นผลงานที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ที่อนุชนรุ่นหลังบังเกิดความหวงแหนและปฏิบัติสืบสานต่อไป ทั้งนี้ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกได้ 3 ชนิด ได้แก่

1) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Tourism Resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน แหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

2) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต (Culture and Rural way of Life) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา เช่น ประเพณีในรอบปี ทั้งประเพณีในราชสำนัก (พระราชพิธีต่าง ๆ) ประเพณีไทย ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีกินเจ หรือประเพณีถือศีลอด งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น พิธีโกนจุก พิธีแต่งงาน พิธีบวช และพิธีศพ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างบ้านเรือน ชุดแต่งกาย อาหารประจำถิ่น การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต ภาษาพูดในท้องถิ่นและวรรณคดีพื้นบ้าน เป็นต้น หมู่บ้านที่มีวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ หมู่บ้านทอผ้า หมู่บ้านทำร่ม หมู่บ้านช้าง รวมถึงตลาดนัด ตลาดน้ำ

3) แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและบันเทิง (Recreation Attraction) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนที่ให้ความรื่นรมย์ บันเทิง เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์การแสดงศิลปะสมัยใหม่ แหล่งบันเทิง ศูนย์การค้า ศูนย์การประชุม เป็นต้น

2. การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เป็นการใช้ความสะดวกระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว บริการที่พักแรม บริการอาหารและบันเทิง บริการนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ รวมถึงบริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

3. การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market or Tourist) การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา ท่องเที่ยวนั้น จะต้องมีการตลาดการท่องเที่ยวในการชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งการตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความพยายามที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน และใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งเที่ยวนั้น โดยการตลาดการท่องเที่ยวทำได้ 2 วิธี

3.1 การให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมาย เป็นต้น เพื่อเชิญชวน กระตุ้น ให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของตน

กล่าวได้ว่า ในการพิจารณาองค์ประกอบภายในระบบการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบอีกมากมายที่มี บทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ซึ่งความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นอยู่ที่ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อย และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีสิ่งแวดล้อมนอกระบบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวพัน เป็นอุปสรรคหรือได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวอีกหลายประการ เช่น สภาพ

กายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น

หลักการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยว โดยมีการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ นโยบายและแผนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่น และผลตอบแทนที่ยั่งยืนของชุมชน

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมพร้อมกันไป ในขณะเดียวกันก็ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

ทั้งนี้ หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้น ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญอยู่ 10 ประการ คือ

1. อนุรักษ์โดยใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (using resource sustainable) หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดต้องมี วิธีการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เดิมทั้งมรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างดั้งเดิมอย่างเพียงพอหรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อย่างประหยัดต้องคำนึงถึงต้นทุนอันเป็นคุณค่าคุณภาพของธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบด้วย

การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง การสงวนรักษาคุณภาพของทรัพยากรให้มีคุณค่าต่อชีวิตที่ดี รู้วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปรับปรุง บำรุงให้เกิดประโยชน์ได้นาน เพิ่มพูน และเสริมสร้างไว้ให้มีมากเพียงพอต่อการใช้ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

การปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรนั้น ต้องคงความเป็นเอกลักษณ์อย่างดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด เกิดผลกระทบอันเป็นผลเสียน้อยที่สุด โดยการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านประยุกต์กับเทคโนโลยีแบบใหม่ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด อย่างเหมาะสมนั้น สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยาวนาน

2. ลดการบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นกับการลดของเสีย (reducing over - consumption and waste) ศูนย์การ ท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดต้องร่วมกันวางแผน

กับผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ หรือจัดหาทรัพยากรอื่นที่มีคุณสมบัติ และคุณภาพเหมือนกันใช้ทดแทนกันได้ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรที่หายาก

ส่วนการลดของเสีย เช่น ขยะปฏิภูล ต้องหาวิธีการจัดการโดยการแยกประเภทขยะ ขยะแห่งอาจนำระบบการหมุนเวียนการใช้ การใช้ซ้ำ และการแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Reuse Renew Recycle) ขยะเปียก อาจนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ และนำหมักปุ๋ยจุลินทรีย์ได้

3. รักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม (maintain diversity) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดต้องวางแผนขยายฐานการท่องเที่ยวโดยการรักษาและส่งเสริมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม โดยการเพิ่มคุณค่าและมาตรฐานการบริการ เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก

4. ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (integrating tourism into planing) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดไม่เพียงแต่ทำงานตามแผนที่วางไว้ แต่ต้องประสานแผนการพัฒนา กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) แผนพัฒนาของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการทำงานในสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกันมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

5. นำการท่องเที่ยวขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่น (supporting local economy) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดจะต้องประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยสรรหาความโดดเด่นของทรัพยากรในท้องถิ่นนำไป ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวให้มากขึ้น เป็นการสร้างรายได้กระจายสู่ประชากรที่ประกอบการในท้องถิ่น

6. การมีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น (involving local communities) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด จะต้องร่วมทำงานกับท้องถิ่นแบบเป็นองคร่วม (Participation Approach) โดยเข้าร่วมในลักษณะหน่วยงานร่วมจัด เช่น เป็นหน่วยงานร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เป็นหน่วยงานร่วมวิเคราะห์ หรือร่วมแก้ปัญหาด้วยกัน เป็นหน่วยงานร่วมส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องประสานเครือข่ายระหว่างองค์กรและท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

7. มีการประชุมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (consulting stakeholders and the public) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดต้องประสานกับประชาคมในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา สถาบันการศาสนา หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในพื้นที่ ร่วมประชุมหารือ ทั้งการเพิ่มศักยภาพให้กับแหล่งท่องเที่ยว การประเมินผลกระทบการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการตลาด โดยจัดการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เป็นการลดข้อขัดแย้งในด้านผลประโยชน์ที่ต่างกัน

8. การพัฒนาบุคลากร (training staff) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดจะต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้ การฝึกอบรม การส่งเจ้าหน้าที่ดูงานอย่างสม่ำเสมอให้มีความรู้ มีแนวคิด และวิธีปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นับเป็นการพัฒนาบุคลากรในองค์กร และเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการ การท่องเที่ยว

9. การจัดเตรียมข้อมูล คู่มือในการบริการข่าวสารการท่องเที่ยว (marketing tourism responsibly) ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดจะต้องร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ข่าวสารการบริการการขายให้พร้อม และเพียงพอต่อการเผยแพร่ อาจจัดทำในรูปแบบสื่อทัศนูปกรณ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น คู่มือการท่องเที่ยว คู่มือการตลาดการท่องเที่ยวในรูปแบบเอกสาร แผ่นพับ หนังสือคู่มือ วิดีโอ แผ่นซีดีรอม เป็นต้น

10. ประเมินผล ตรวจสอบและวิจัย (undertaking research) จำเป็นต่อการแก้ปัญหาและเพิ่ม คุณค่า คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวต่อการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยว ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดและ ผู้ประกอบการจะต้องมีการประเมินผล การตรวจสอบผลกระทบ และการศึกษาวิจัยอย่างสม่ำเสมอ โดยการสอบถาม ผู้ใช้บริการโดยตรง การสอบถามเห็นจากใบประเมินผลหรือการวิจัยตลาดการท่องเที่ยว เพื่อทราบผลของการบริการ นำมาปรับปรุงและแก้ไขการจัดการการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความประทับใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวได้

7. แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน

การวิเคราะห์ SWOT

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2538) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสิ่งแวดล้อมภายใน โอกาส และอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการดำเนินงานขององค์กร หรือหมายถึงวิธีการซึ่งช่วยผู้บริหารในการกำหนดจุดแข็งขององค์กร

(organizational strengths: S) จุดอ่อนขององค์กร (organizational weaknesses: W) โอกาสจาก

สิ่งแวดล้อมภายนอก(environmental opportunities: O) และอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมภายนอก (environmental threats: T) ดังนี้

1. การวิเคราะห์จุดแข็ง (strengths) เป็นการพิจารณาข้อดีเด่นหรือจุดแข็งของผลิตภัณฑ์หรือของบริษัทโดยวิเคราะห์จาก 4PS ของบริษัท และสิ่งแวดล้อมภายในอื่น ๆ การวิเคราะห์จุดแข็งจะพิจารณาจาก ฐานะการเงิน ความแข็งแกร่งด้านการผลิต ด้านบุคลากร และชื่อเสียงของบริษัทจุดแข็งของบริษัทใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดและใช้เป็นจุดขาย (selling point) ในการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

2. การวิเคราะห์จุดอ่อน (weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ข้อเสียหรือปัญหาที่เกิดจาก 4PS และสิ่งแวดล้อมภายในบริษัท การทราบถึงจุดอ่อนจะช่วยให้บริษัทหาวิธีแก้ปัญหานั้น มีหลายบริษัทที่สามารถเปลี่ยนจากจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็งได้

3. การวิเคราะห์โอกาส (opportunities) เป็นการวิเคราะห์ข้อได้เปรียบหรือปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้แก่บริษัท โดยวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์ถึงโอกาสจะช่วยให้บริษัทกำหนดกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับโอกาสนั้น

4. การวิเคราะห์อุปสรรค (threats) เป็นการวิเคราะห์ข้อจำกัดอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกการทราบถึงอุปสรรคทำให้บริษัทสามารถปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดเพื่อเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้น

8. แผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ

แผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2544-2553) รายงานสรุปแผนปฏิบัติการพัฒนาบริการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543) ซึ่งจัดทำโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะเป็นกรอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเชิงบูรณาการ เสนอแนวนโยบายเชิงรุกในการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศในภาพรวม และเสนอแนวทางในการสร้างเอกภาพในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยระดมความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนเพื่อความร่วมมือให้เกิดพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

นโยบายเชิงรุกของแผนแม่บทพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ได้แก่

1. พัฒนาให้ประเทศคงความเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง เพื่อก้าวสู่การเป็น World Class Destination
2. พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นสาขาหลักทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญควบคู่กับการเกษตรและอุตสาหกรรม
3. เร่งรัดให้เกิดกระจายตัวของนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวออกสู่ภูมิภาคอื่นๆ นอกเหนือจากเมืองท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน

4. ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความพร้อมในการแข่งขันที่จะตามมาจากการเปิดเสรีทางการค้า
5. สนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีความพร้อมและเข้มแข็งในการบริหารจัดการในบริการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง
6. อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยให้คงความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์และสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทยที่ชัดเจน

9. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสระแก้ว

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสระแก้วถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณา เพื่อประกอบการเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วดังต่อไปนี้(ศูนย์การท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดสระแก้ว, 2550)

คำขวัญประจำจังหวัด

ชายแดนเบื้องบูรพา ป่างามน้ำตกสวย มากด้วยรอยอารยธรรมโบราณ ย่านการค้าไทย-เขมร

ตราประจำจังหวัด

คือ รูปพระพุทธรูปปางสงฆ์ ประทับยืนบนดอกบัวกลางสระแก้วสระขวัญ ตอนกลางเป็นพระอาทิตย์ยามรุ่งอรุณ ด้านหลังสุดเป็นรูปประสาธนาถนอยสีชมพู

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ต้นมะขามป้อม

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ดอกแก้ว

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดอำเภอละหานทรายจังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอครบุรีจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดประเทศกัมพูชา
ทิศใต้	ติดอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดอำเภอกบินทร์บุรี อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรีและอำเภอสนามชัยเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

พิกัดทางภูมิศาสตร์

ละติจูด 13 องศา 14 ลิปดา ถึง 14 องศา 11 ลิปดาเหนือ
 ลองจิจูด 10 องศา 51 ลิปดา ถึง 102 องศา 56 ลิปดาตะวันออก

พื้นที่

7,195,436 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,496.961 ไร่ (อันดับที่ 74 ของประเทศ)

ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,296-1,539 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นสบายและมีหมอกในตอนเช้า

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสระแก้วตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 36.371 เมตร (บริเวณวัดสระแก้ว ต.วัดสระแก้ว อ.เมืองสระแก้ว)

ลักษณะโดยทั่วไป

บริเวณทิศตะวันออกและทิศใต้ของจังหวัดเป็นที่ราบสูง คล้ายกับพื้นที่ราบสูงทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สภาพพื้นที่ดังกล่าวเหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ยกเว้นบริเวณรอยตะเข็บติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นบริเวณป่าที่มีเทือกเขากั้นพรมแดน และพื้นที่ในเขตอำเภอวัฒนานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นสันกั้นน้ำ โดยทางทิศตะวันตกน้ำจะไหลลงสู่อำเภอเมืองสระแก้ว ส่วนด้านทิศตะวันออกน้ำจะไหลลาดสู่อำเภอรัฐประศาสตร์และประเทศกัมพูชาทั้งหมด

อุณหภูมิเฉลี่ย

27.5 – 28.78 องศาเซลเซียส

ระยะทางจากกรุงเทพ

236 กิโลเมตร

เขตการปกครอง

แบ่งการปกครองเป็น 9 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอลองหาด อำเภอวัฒนานคร อำเภอตาพระยา อำเภอรัฐประศาสตร์ อำเภอโคกสูง และอำเภอวังสมบูรณ์

การปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 1 แห่ง เทศบาลมีทั้งหมด 8 แห่ง คือ เทศบาลเมืองสระแก้ว เทศบาลเมืองรัฐประศาสตร์ เทศบาลตำบล

ท่าเกษม เทศบาลตำบลศาลาลำดวน เทศบาลตำบลตาพระยา เทศบาลตำบลวังน้ำเย็น เทศบาลตำบลวัฒนานคร และเทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์

จากสถิติที่ทำการปกครองจังหวัดสระแก้ว เมื่อสิ้นปี 2549 จังหวัดสระแก้วมีประชากรทั้งสิ้น 538,344 คน เป็นชาย 271,097 คน และหญิง 267,247 คน จำนวนชายคิดเป็นร้อยละ 50.4 ของประชากรทั้งหมด จำนวนหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.0 ของประชากรทั้งหมด ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 75.55 คน ต่อตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 3.3 คน

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนตะวันออก ถึงจะเป็นจังหวัดค่อนข้างใหม่แต่ก็เก่าแก่มาด้วยอารยธรรมโบราณ โดยจะเห็นได้จากประสาทโบราณที่มีมากมายอยู่ทั่วจังหวัด และโบราณวัตถุที่หลงเหลือบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ ความรุ่งเรืองของแผ่นดินในอดีตให้แก่คนรุ่นหลัง

สุคชายแดนประเทศของจังหวัดสระแก้วยังเป็นประตูบานใหญ่ที่เปิดไปสู่ประเทศกัมพูชาเชื่อมการค้าและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เป็นเส้นทางเดียวกัน ชาวไทยและชาวเขมรมีการค้าขายเพื่อค้าขายสินค้าและท่องเที่ยวเป็นประจำ ที่นี้จึงมีสีสันผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์ มีเสน่ห์น่ามองระหว่างจับจ่ายสินค้าที่ตลาดโรงเกลือ ตลาดที่เต็มไปด้วยของแปลกราคาถูกจากนานาประเทศเพื่อนบ้าน

สระแก้ว จังหวัดที่ 74 ของประเทศไทยอยู่ห่างจากกรุงเทพ ประมาณ 236 กิโลเมตรเดิมมีฐานะเป็นเมืองบริวารของปราจีน (เมืองปราจีนในสมัยโบราณ) ปราจีนได้รับยกฐานะเป็นจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2476 เมื่อยกเลิกระบบเทศาภิบาล สระแก้วจึงกลายเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาแยกตัวออกมาจากปราจีนบุรีและได้รับการประกาศให้เป็นจังหวัดอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2536

จังหวัดสระแก้วมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานนับ 4,000 ปี ตั้งแต่ยุคหินใหม่-ยุคโลหะ โดยมีการค้นพบวัตถุโบราณที่บ้านโคกมะกอก ตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์ ในยุคต่อมาก็มีการค้นพบก็มีการค้นพบวัตถุโบราณอีก เช่น ที่อำเภออรัญประเทศ และเขตอำเภอตาพระยาแสดงหลักฐานว่าสระแก้วเคยเป็นชุมชนสำคัญที่มีความเจริญรุ่งเรืองในยุค เจนละ-ทวารวดี มีอารยธรรมและวัฒนธรรมเป็นของตนเองมีกษัตริย์หรือผู้ครองเมืองที่นับถือศาสนาฮินดู ลัทธิไสวนิกาย และไวษณพนิกาย ดังจะเห็นจากโบราณสถานและจารึกรูปอักษรปัลลวะต่างๆที่ปรากฏที่ประสาทเขาน้อย เขารัง และช่องสระแจง เป็นต้น โดยเฉพาะจารึกรูปอักษรปัลลวะที่ปรากฏในบริเวณประสาทเขาน้อย เขตอำเภออรัญประเทศซึ่งถือกันว่าเป็นหลักฐานบันทึกศักราชที่เก่าแก่ที่สุดในกลุ่มจารึกรุ่นแรกๆที่พบในประเทศไทย สร้างขึ้นราวปีพุทธศักราช 1180

นอกจากนี้ยังมีการพบหลักฐานความเจริญของอารยธรรมระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15-16 ในแถบนี้อย่างมากมาย มีทั้งประสาทอิฐ ประสาทหิน เต่าเผา เครื่องถ้วย และคูเมืองโบราณที่ยังเหลือร่องรอยปรากฏในปัจจุบัน เช่น จารึกพบที่ปราสาทสตี๊กก้อกรม อีก 2 หลักซึ่งในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15 ปราสาทสตี๊กก้อกรม ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นเทวสถานของพระศิวะ ดังข้อความในจารึกสตี๊กก้อกรมหลักที่ 1 ได้กล่าวถึงว่าในปีพุทธศักราช 1480 พระเจ้าชัยวรมันที่ 4 โปรดให้นำศิลาจารึกมาปักไว้ที่ปราสาทสตี๊กก้อกรมเพื่อประกาศห้ามเรียกข้าของเทวสถานแห่งนี้ไปใช้ในกิจการอื่น แต่ให้ข้าของเทวสถานได้บำรุงรักษาและบูชาศิวลึงค์หรือรูปเคารพซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ เทวสถานสตี๊กก้อกรมนี้ตลอดไป ส่วนจารึกอีกหลักหนึ่งได้กล่าวสรรเสริญพระเจ้าอาทิตย์วรมันที่ 2 ซึ่งได้ทรงบูรณะโบราณสถานแห่งนี้จนสำเร็จ พร้อมจารึกที่เกี่ยวกับอารยธรรมและศาสนา เป็นต้น

จากจารึกและโบราณสถานที่พบนี้ สามารถบ่งบอกให้เราทราบถึงระบบการปกครองของอาณาจักรขอมโบราณผืนแผ่นดินสระแก้วแห่งนี้ เปรียบเสมือนมรดกทางภูมิปัญญาของบรรพชนที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างยิ่ง

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว

แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

1. อุทยานแห่งชาติปางสีดา
2. อุทยานชาติตาพระยา
3. ถ้ำน้ำ
4. ละลุ
5. สวนรุกขชาติเขานกขรรค์
6. น้ำตกเขาสิบห้าชั้น
7. น้ำตกถ้ำค้างคาว
8. น้ำตกเขาตะกรับ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้น

1. อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก
2. สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน
3. อ่างเก็บน้ำเขาสามสิบ
4. เขื่อนพระปรัง
5. ตลาดโรงเกลือหรือตลาดชายแดนบ้านคลองลึก
6. หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานเซรามิก

แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา

1. วัดอนุบรรพต
2. วัดนครธรรม
3. วัดถ้ำเขาฉกรรจ์
4. พระสยามเทวาริราช
5. ปราสาทสด๊กก๊อกธม
6. ปราสาทเขาน้อยสี่ชมพู
7. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
8. สระแก้ว สระขวัญ
9. ปราสาทเมืองไผ่
10. ปราสาทเขาโล้น
11. ปราสาทบ้านน้อย

แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติปางสีดา

น้ำตกปางสีดา

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 800 เมตร ไหลตกลงมาจากผาหิน 3 ชั้น สูงประมาณ 10 เมตร ช่วงฤดูฝนสายน้ำจะไหลแผ่เต็มลานน้ำตก งดงามมาก เบื้องล่างเป็นแอ่งน้ำและลานหินกว้าง บรรยากาศร่มรื่นเหมาะสมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ การเดินทางจากตัวจังหวัด ใช้ทางหลวงหมายเลข 3462 ไปทางทิศเหนือระยะทาง 27 กม. ถ้านักท่องเที่ยวประสงค์ที่จะเดินทางไปอุทยานแห่งชาติปางสีดาโดยรถโดยสารประจำทาง ก็สามารถใช้บริการรถสองแถวโดยสารสาย สระแก้ว-บ้านคลองน้ำเขียว

น้ำตกผาตะเคียน

อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 2.4 กิโลเมตร สามารถเดินทางเข้าได้ 2 ทาง เหมาะสำหรับเดินศึกษาธรรมชาติ น้ำตกไหลตกลงมาจากหน้าผาสูง 15 เมตร กว้าง 10 เมตร ช่วงหน้าฝนสายน้ำไหลตกลงมาอย่างรุนแรงจนเกิดเสียงดังกึกก้องและละอองน้ำฟุ้งกระจายไปทั่ว แต่ช่วงหน้าแล้งมีน้ำน้อยมาก น้ำตกผาตะเคียนเกิดจากลำธารสายเดียวกับน้ำตกปางสีดา โดยอยู่ขึ้นไปทางต้นน้ำ

น้ำตกถ้ำค้างคาว

จากที่ทำการถึงหลักกิโลเมตรที่ 22 ให้เดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 10 กิโลเมตร บริเวณน้ำตกมีค้างคาวอาศัยอยู่ในถ้ำมากมาย เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่งตั้งอยู่กลางป่าลึกใช้เวลาเดินทางไปกลับ 3 วัน 2 คืน ติดต่อเจ้าหน้าที่นำทางได้ที่ทำการอุทยานฯ

น้ำตกทับซุง

เป็นน้ำตกแห่งใหม่ของอุทยานฯ น้ำตกทับซุง เป็นน้ำตกแห่งใหม่ของอุทยานฯ ระหว่างทางเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีพรรณไม้หลากหลายชนิด อยู่ช่วงกิโลเมตรที่ 22 แล้วเดินเท้าอีก 1.5 กิโลเมตร

กลุ่มน้ำตกแควมะค่า

จากที่ทำการอุทยานฯ ถึงหลักกิโลเมตรที่ 40 ให้เดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ตัวน้ำตกทิ้งตัวจากหน้าผาสูงประมาณ 70 เมตร เหมาะสำหรับเดินป่า และสามารถกางเต็นท์ได้ ใกล้เคียงกันยังมีน้ำตกธารไทรย้อย ห่างจากน้ำตกแควมะค่า ประมาณ 500 เมตร น้ำตกลานหินใหญ่ ห่างจากน้ำตกแควมะค่า ประมาณ 1.5 กิโลเมตร น้ำตกสวนมัน สวนทอง ห่างจากน้ำตกแควมะค่า ประมาณ 3 กิโลเมตร และน้ำตกม่านธารา ห่างจากน้ำตกแควมะค่า ประมาณ 4 กิโลเมตร กลุ่มน้ำตกแห่งนี้ใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ 2-3 วัน เนื่องจากเป็นกลุ่มน้ำตกที่อยู่ลึกเข้าไปในผืนป่า

ทุ่งหญ้าโป่งกระทิง

เดิมเป็นหมู่บ้านเก่าที่กลายเป็นทุ่งหญ้ารกร้าง ภายหลังอพยพผู้คนออกไป มีลักษณะคล้ายทุ่งหญ้าที่มอสิงโตในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีสัตว์ป่าออกหากินบริเวณนี้เป็นจำนวนมากทางอุทยานฯ ได้ทำโป่งเทียมและหอดูสัตว์ไว้ จากถนนภายในอุทยานฯ มีทางแยกบริเวณกิโลเมตรที่ 35 และกิโลเมตรที่ 6 แล้วเดินเท้าอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติโป่งกระทิงซึ่งมีโป่งธรรมชาติที่อาจพบสัตว์ป่าได้ไม่ยาก

ภูเขาเจดีย์

เป็นการรวมตัวของกลุ่มก้อนหิน มีรอยแตกคล้ายกับหินที่ภูหินร่องกล้า สูงประมาณ 4 เมตร มีเส้นรอบวง 25 เมตร อยู่ที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ที่ ปด.1 (แก่งชายมาง) ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 50 กิโลเมตร

จุดชมวิวกม.25

ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ 25 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหุบเขากว้างทิวทัศน์สวยงาม เหมาะสำหรับชมพระอาทิตย์ตกในยามเย็น

คูฝี่ลือในปางสีดา

ชมฝูงฝี่ลือนับแสนมากกว่า 350 สายพันธุ์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม อุทยานแห่งชาติปางสีดา ตั้งอยู่ที่จังหวัด สระแก้ว การเดินทางสะดวกสบาย จากกรุงเทพฯ ถึงตัวอุทยาน ๑ ระยะทางเพียง 250 กิโลเมตร เท่านั้น เขตป่าเป็นพื้นที่ชุ่มชื้น อากาศเย็นสบายมีป่าต้นน้ำจำนวนมาก จึงเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลให้อุทยานแห่งชาติปางสีดาอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ และสัตว์ นานาพันธุ์ เช่น ช้างป่า กระทิง เก้ง กวาง หมูป่า เสือลาย พาดกลอน นกเงือก นกยูง รวมทั้งฝี่ลือ หลากสีพันธุ์ที่มีอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน

อุทยานแห่งชาติตาพระยา

อุทยานแห่งชาติตาพระยาได้ประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ โดยได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดบริเวณที่ดินป่าบ้านกรวด แปลงที่ห้า และป่าดงใหญ่ ในท้องที่ตำบลบึงเจริญ ตำบลจันท เพชร ตำบลสายตะกู ตำบลหนองไม้งาม ตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด ตำบลโนนดินแดง ตำบล ลำนางรอง กิ่งอำเภอโนนดินแดง อำเภอละหานทราย ตำบลลำโรงใหม่ ตำบลหนองแวง ตำบลตาจ งอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และป่าตาพระยา ในท้องที่ตำบลทัพราช ตำบลทัพไทย อำเภอตา พระยา จังหวัดสระแก้ว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 65 ก ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 เป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 82

ถ้ำน้ำ

ถ้ำน้ำคลองหาด ตั้งอยู่ที่บ้านเขาตงอ้อ หมู่ที่ 3 ต.คลองไถ่ถ่อน อ.คลองหาด อยู่ห่างจาก ที่ว่าการอำเภอคลองหาด ประมาณ 16 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 3395 เป็นถ้ำที่มีน้ำไหล ออกมาทั้งปี ซึ่งภายในถ้ำจะมีหินย้อยออกมา เนื่องจากมีน้ำไหลตลอดเวลาเป็นปรากฏการณ์ของ ธรรมชาติที่หาชมได้ยากมากกว่าได้ ภายในเป็นหินงอกหินย้อยสวยงาม บางบริเวณมีลักษณะคล้าย ม่าน และยังมีน้ำตกเล็ก ๆ ภายในถ้ำอีกด้วย เหมาะสำหรับผู้รักการผจญภัยที่ว่ายน้ำเป็น การเดินทาง ไปจากอำเภอวังน้ำเย็น 47 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายตรงทางแยกเข้าอำเภอคลองหาดอีก 13 กิโลเมตร ถึง ที่ว่าการอำเภอคลองหาด แล้วไปทางบ้านเขาจันทร์แดงอีก 16.7 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าเขาตงอ้ออีก 18 กิโลเมตรถึงปากถ้ำ

ตะลู่

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งใหม่ของจังหวัดสระแก้ว ตั้งอยู่ที่บ้านเนินขามและบ้านคลองยาง ตำบลทัพราช ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 36 กิโลเมตร ตะลู่ เป็นภาษาเขมรแปลว่า ทะลู่ อันเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดจากการยุบตัวหรือพังทลายของดินเนื่องจากสภาพดินแข็งจะคงอยู่ไม่ยุบตัว เมื่อถูกลมกัดกร่อนจึงมีลักษณะเป็นรูปต่างๆ มองคล้ายกำแพงเมือง หน้าผาข้างมีลักษณะเป็นแท่งๆ คล้ายกับ แพะเมืองผี ที่จังหวัดแพร่ บางคนจึงเรียกว่า แพะเมืองผีแห่งใหม่ ด้วยพื้นที่กว้างกว่า 2,000 ไร่ จึงทำให้ตะลู่มีความสวยงามและแปลกตา เหมาะแก่การท่องเที่ยวชมอย่างยิ่ง ถ้าเดินทางจากอำเภออรัญประเทศไปตามทางหลวงหมายเลข 382 สาย อรัญประเทศ - ตาพระยา เลี้ยวซ้ายที่บ้านกุดเตย หลักกิโลเมตรที่ 35 - 36 ตามทางหลวงหมายเลข 3486 ถึงบ้านโคกลาน - หนองผักแว่น ระยะทาง 18 กิโลเมตร จากหนองผักแว่นเป็นถนนลูกรัง เข้าไปถึงหมู่บ้าน ระยะทาง 1 กิโลเมตร

สวนรุกขชาติเขาคกรรจ์

สวนรุกขชาติเขาคกรรจ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาคกรรจ์ อยู่ในวัดเขาคกรรจ์ ห่างจากตัวอำเภอเมือง ๑ ประมาณ 17 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 317 (สระแก้ว - จันทบุรี) ระหว่าง กิโลเมตรที่ 131- 132 และแยกซ้ายไปอีกเล็กน้อย ตัวเขาเป็นเขาหินปูน สันเขาด้านยาวทำมุม 90 องศา กับทิศเหนือและทิศใต้ จุดสูงสุดของยอดเขาสูงประมาณ 240 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ลักษณะเป็นเขา 3 ลูกเรียงกัน โดยมีเขาคกรรจ์เป็นลูกใหญ่ที่สุดและอยู่ตรงกลาง มีภูเขาฝั่งอยู่ด้านซ้าย เขาฝาละมีอยู่ด้านขวา เขาทั้ง 3 ลูกได้จัดให้เป็นสวนรุกขชาติของกรมป่าไม้และเป็นที่อยู่ของลิงป่าและฝูงค้างคาวเป็นล้าน ๆ ตัว บินออกมาเป็นสายยาว ส่วนเชิงเขาเป็นที่ตั้งของวัดเขาคกรรจ์ มีบันไดขึ้นไปถึงยอดเขา ในเขาคกรรจ์มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยอยู่ถึง 72 ถ้ำ เช่น ถ้ำมิด ถ้ำหนูมาน ถ้ำเขาทะลุ ถ้ำมหาหิงส์ ถ้ำน้ำทิพย์ และถ้ำแก้วพลายชุมพล จุดที่น่าสนใจคือถ้ำเขาทะลุ มีรอยพระพุทธรูปจำลองและจุดชมวิวิสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล

น้ำตกเขาสิบห้าชั้น

ตั้งอยู่ที่บ้านวังไผ่ ตำบลวังทอง เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามเพราะมีปริมาณน้ำตกไหลเป็นจำนวนมากตลอดปี อีกทั้งบริเวณโดยรอบอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าและนกหลากหลายชนิด เหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

น้ำตกเขาตะกรับ

ตั้งอยู่ที่ตำบลมหาเจริญ อำเภอวังน้ำเย็น จ.สระแก้ว จากสระแก้วไปตามทางหลวงหมายเลข 317 สังกัดร้านผลิตภัณฑ์ไม้เฟอร์นิเจอร์วังน้ำเย็นทางขวามือ เลี้ยวไปประมาณ 20 เมตร จะเห็นถนน สก.3019 ทางขวามือ เข้าไปตามทางประมาณ 28 กิโลเมตร ถึงบริเวณที่จอดรถและเดินเท้าเข้าสู่ น้ำตกเขาตะกรับอีกประมาณ 2 กิโลเมตร รวมระยะทาง 30 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีความสวยงาม อีกแห่งหนึ่ง สองฝั่งทางจะพบพันธุ์ไม้และนกนานาชนิด เหมาะกับการท่องเที่ยวผจญภัยและเชิง อนุรักษ์ มีความสูงประมาณ 50 เมตร

แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้น

อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก

ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลท่าแยก ห่างจากตัวเมืองประมาณ 37 กิโลเมตร เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ปรับปรุงระบบชลประทานในเขตพื้นที่ราบเชิงเขา เป็นเขื่อน ดินสูง 17.50 เมตร ยาว 720 เมตร บริเวณโดยรอบเป็นป่าโปร่ง ปลูกต้นไม้พันธุ์ต่างๆ ทั้งไม้ยืนต้น และไม้ประดับ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์สวยงาม เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและเที่ยวชม ธรรมชาติ

สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน

ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองหมากฝ้าย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 430 ไร่ การเดินทางใช้เส้นทาง เดียวกับอุทยานแห่งชาติปางสีดาผ่านอ่างเก็บน้ำท่ากระบากไปประมาณ 500 เมตร และมีแยกซ้ายมือ ไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร สถานีแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่ากรมป่าไม้จัดตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2526 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นแหล่งเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ เป็นสถานีวิจัยเกี่ยวกับสัตว์ป่าแหล่งบริการด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัตว์ป่า

อ่างเก็บน้ำเขาสามสืบ

ตำบลเขาสามสืบ จากอำเภอมะเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 317 ประมาณกิโลเมตรที่ 137- 138 เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 10 กิโลเมตร อยู่ในความดูแลของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา ป่าจรรย์ (บ้านเขาสามสืบ) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ทำการอยู่ติดกับอ่างเก็บน้ำเขาสามสืบ ใกล้เชิงเขา มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ ดูดาว ดูนก เดินป่าศึกษาธรรมชาติ มีเส้นทางศึกษา ธรรมชาติ 3 เส้นทาง โดยเจ้าหน้าที่และชาวบ้านนำทาง กิจกรรมนี้เรียกได้ว่าเป็นแบบ "คำคืนดู ดาว คืนเขาดูนก" มีบ้านพักรับรองและสถานที่กางเต็นท์

เขื่อนพระปรัง

เป็นเขื่อนสำหรับการชลประทานที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดสระแก้ว ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านระเบาะหูกวาง และหมู่ 6 บ้านห้วยชัน ตำบลช่องกุ่ม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดาที่ถูกน้ำท่วม ทำให้มีทิวทัศน์สวยงามเป็นแหล่งอาศัยของนกหลายชนิดและยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลาน้ำจืดนานาชนิด เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวชมธรรมชาติ มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ ล่องเรือชมทิวทัศน์รอบเขื่อน เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ปลูก และรับประทานอาหารเมนูปลาสด ๆ ผักปลอดสารพิษ การเดินทาง จากทางหลวงหมายเลข 33 ไปตามทางหลวงหมายเลข 3198 ไปอีก 35 กิโลเมตร

ตลาดโรงเกลืออรัญประเทศ

ตลาดโรงเกลืออรัญประเทศ ตั้งอยู่ ณ บ้านคลองลึก ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่อยู่ติดชายแดน จึงมีการประกอบอาชีพค้าขายกับกัมพูชาตามแนวชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรน จุดการค้าที่สำคัญของจังหวัดที่คนทั่วไปรู้จักดี คือ ตลาดชายแดนบ้านคลองลึก ตั้งอยู่ ณ บ้านคลองลึก ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ ตลาดจำหน่ายสินค้าบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก-ปอยเปต ซึ่งรู้จักกันในนามของ ตลาดโรงเกลือ เพราะแต่เดิมเคยใช้เป็นสถานที่พักเกลือ เพื่อหลบเลี่ยงภาษี ซึ่งประชาชนกัมพูชาซื้อเกลือเหล่านี้ไปเพื่อหมักปลา ตลาดโรงเกลือได้ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 พ.ค. 2541 อยู่ห่างจากพรมแดนประมาณ 450 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 63 ไร่ ห่างจากตัวอำเภออรัญประเทศประมาณ 6 กม. เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าที่มาจากฝั่งกัมพูชาและไทย โดยร้านค้าในตลาดสร้างเป็นโรงเรือนแบ่งเป็นห้องๆ สินค้าที่วางจำหน่ายจะเป็นพวกเสื้อผ้าทั้งเก่าและใหม่ ถ้วยชาม ของเก่า เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร ฯลฯ นอกจากนั้นยังสามารถผ่านแดนเข้าไปในกัมพูชาได้อีกด้วย โดยติดต่อขอผ่านแดน ณด่านตรวจคนเข้าเมืองอรัญประเทศ เพื่อทำบัตรผ่านแดนชั่วคราว (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, 2545)

หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานล่อมเซรามิก

ตั้งอยู่หมู่ 3 ตำบลทุ่งมหาเจริญ หมู่บ้านแห่งนี้มีการรวมกลุ่มแม่บ้านในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มสตรีสหกรณ์ช่วยพัฒนาจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสาธิตการทำจักสานไม้ไผ่ห่อหุ้มเซรามิก ซึ่งเป็นเซรามิกไม้ไผ่ที่มีชื่อเสียงในด้านความปราณีต สวยงาม เปิดให้เข้าชมตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. ประชานกลุ่ม คือ นางมุด ชื่อสัตย์ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 3725 1108-9, 0 9936 9715 การเดินทาง จากอำเภอสระแก้วไปตามทางหลวงหมายเลข 317 ถึงหลักกิโลเมตรที่ 120-121 เลี้ยวขวาเข้าถนนตาหลังใน-คลองตาศูนย์ ประมาณ 19 กิโลเมตรหรือ ไปตามทางหลวงหมายเลข 317 ถึง

หลักกิโลเมตรที่ 128-129 เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 3434 จะเห็นป้อมตำรวจทางขวามือ เข้าไปประมาณ 11-12 กิโลเมตร จนถึงแยกคลองใหญ่ด้านขวามือ เข้าไปอีกประมาณ 8 กิโลเมตร เข้าซอยบ้านชัยพัฒนา ซอย 4

แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา

วัดอนุบรรพต

หรือวัดเขาน้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านใหม่หนองไทรแยกจากถนนสุวรรณศรไปตามถนนชนวิถี ทางไปอำเภอตาพระยา ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2468 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 มีพระอุโบสถที่สวยงาม ภายในพระอุโบสถประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลองเนื้อทองเหลือง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวอรัญประเทศ

วัดนครธรรม

หน้าวัดติดกับที่ว่าการอำเภอวัฒนานครและสถานีตำรวจอรัญประเทศห่างจากสถานีรถไฟและถนนสุวรรณศรประมาณ 1 กิโลเมตร สร้างในสมัยใดไม่ปรากฏ ปุชนิยมวัตถุที่สำคัญภายในวัด ได้แก่ หลวงพ่อขาว เป็นพระพุทธรูปโบราณนั่งขัดสมาธิสร้างด้วยปูน มีชื่อเสียงในด้านความศักดิ์สิทธิ์ และพระบรมสารีริกธาตุที่อันเชิญมาจากวัดเปมะคุณารามมหาวิหาร เมืองรัตนปุระ ประเทศศรีลังกา

วัดถ้ำเขาฉกรรจ์

อำเภอเขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว วัดถ้ำเขาฉกรรจ์ มีพื้นที่ 28 ไร่ 2 งาน 8 ตารางวา เป็นวัดในพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ภายในวัดประกอบด้วยพระอุโบสถ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2533 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก กุฏิสงฆ์เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้มีบันไดขึ้นไปถึงยอดเขา จุดชมวิวสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล ในเขาฉกรรจ์มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยอยู่ถึง 72 ถ้ำ ที่นิยมเข้าไปชม ได้แก่ ถ้ำมิด ถ้ำหนูมาน ถ้ำเขาทะเล ถ้ำมหาหิงส์ ถ้ำน้ำทิพย์ และถ้ำแก้วพลายชุมพล จุดที่น่าสนใจคือ รอยพระพุทธรูปจำลองที่ถ้ำเขาทะเล

พระสยามเทวาริราชจำลอง

พระสยามเทวาริราชจำลอง อยู่ในตัวอำเภออรัญประเทศมีความสูง 1.29 เมตร สร้างโดยพระอุทัยธรรมราชิ ราษฎรได้ร่วมกันสร้างบุษบก เป็นที่ประทับ โดยประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2528 เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง ของอำเภออรัญประเทศ

ปราสาทสตี๊ก๊กอกรรม

โบราณสถานที่ใหญ่และสำคัญของจังหวัดสระแก้วแห่งนี้ตั้งอยู่ที่บ้านหนองเสม็ด ตำบล จาโคกสูง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 14 เพื่อใช้ประดิษฐานรูปเคารพ และใช้ประกอบพิธีกรรมตามสติความเชื่อถือในลัทธิศาสนาฮินดู มีการค้นพบศิลาจารึก 2 หลัก จารึกด้วยอักษรขอมโบราณเป็นหลักฐานสำคัญที่บ่งบอกถึงอายุการสร้างปราสาทสตี๊ก๊กอกรรมแห่งนี้ ตลอดจนบอกถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างจารึกหลักที่ 2 นั้นว่าเพื่อเฉลิมเกียรติแด่ พระเจ้าอาทิตย์วรมันที่ 2 ในโอกาสที่บูรณะปราสาทสตี๊ก๊กอกรรมสำเร็จเมื่อปีพุทธศักราช 1595 ปัจจุบันจารึกทั้ง 2 หลัก ถูกเก็บไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร การเดินทางไปยังปราสาทสตี๊ก๊กอกรรม สามารถใช้เส้นทางสายอรัญประเทศ-ตาพระยา หรือทางหลวงหมายเลข 3381 เลี้ยวขวาเข้าไปประมาณ 30 กิโลเมตร จะเห็นสถานีอนามัยโคกสูงอยู่ขวามือ เลี้ยวซ้ายเข้าไปตามทางแยกอีกประมาณ 4 กิโลเมตร ผ่านโรงเรียนหนองเสม็ด ถึงกิโลเมตรที่ 12 เลี้ยวขวาเข้าไปอีก 2.5 กิโลเมตร ถึงปราสาทสตี๊ก๊กอกรรม

ประสาทเขาน้อยสี่ชมพู

ปราสาทเขาน้อย ตั้งอยู่ในวัดเขาน้อยสี่ชมพู ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ ห่างจากตัวอำเภอไปทางทิศใต้ประมาณ 12 กิโลเมตร โบราณสถานตั้งอยู่บนยอดเขาเตี้ยๆ สูงราว 80 เมตร มีบันไดทางขึ้น 254 ขั้น เดินไปตามทางลาดไม่ไกลนัก ก็จะถึงบริเวณตั้งปราสาทก่ออิฐ ซึ่งประกอบด้วยปราสาททิศเหนือ ปราสาทองค์กลาง และวิหารทิศใต้ จะมีเพียงปราสาทองค์กลางเท่านั้นที่ยังคงสภาพเป็นองค์ปราสาท ส่วนปราสาททางทิศเหนือ และวิหารทิศใต้เหลือเพียงฐานเท่านั้น ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2478 ปราสาทเขาน้อยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ และได้มีการสำรวจจุดแต่งจากกรมศิลปากร ซึ่งทำให้พบทับหลังหินทราย 5 ชิ้น นักโบราณคดีพบว่าเป็นศิลปะเขมรแบบไพรกเมง 2 ชิ้น และเป็นแบบสมโบรีไพรกุก 3 ชิ้น สันนิษฐานอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12-13 และเป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู ส่วนโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้น เก็บรักษาและตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ประดิษฐานบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ ริมน้ำทางหลวงหมายเลข 33 ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอวัฒนานคร การจัดสร้างอนุสาวรีย์นี้ เนื่องมาจากในอดีตกาลอำเภอวัฒนานครเป็นพื้นที่ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้เคยเสด็จมาประทับในการสงครามแถบดินแดนบูรพา เมื่อปี พ.ศ. 2136 พระบรมรูปประทับยืน มีความสูง 280 เมตร ชูดาบเหนือศีรษะ แสดงพระราชอำนาจในการปกครอง ปกป้องรักษาพสกนิกรของพระองค์

สระแก้ว สระขวัญ

ตั้งอยู่ในสวนสาธารณะ สระแก้ว สระขวัญ ติดกับสำนักงานเทศบาลเมืองสระแก้วอยู่ในซอยเทศบาล 2 ตรงกิโลเมตรที่ 246 ก่อนเข้าตัวเมืองเล็กน้อยเชื่อว่าน้ำในสระแห่งนี้เป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ มีประวัติว่าในสมัยกรุงธนบุรีให้ยกทัพไปปราบปรามความไม่สงบในกัมพูชาขณะที่ยกทัพมาถึงเขตจังหวัดสระแก้วในปัจจุบัน ได้แวะพักในบริเวณสระน้ำทั้งสองแห่งนี้ก่อนที่จะยกทัพไปตีเสียมราฐ และเมื่อได้ยกทัพไปถึงก็ได้จัดการความไม่สงบของเขมรได้สำเร็จ ดังนั้นสระแก้ว สระขวัญ จึงเป็นสัญลักษณ์ของความศักดิ์สิทธิ์เป็นสิริมงคลนอกจากนี้ยังเคยถูกนำไปใช้ในพระราชพิธีเสกน้ำศักดิ์สิทธิ์ และเป็นน้ำที่ใช้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาอีกด้วย ซึ่งเป็นที่มาของจังหวัดสระแก้ว

ปราสาทเมืองไผ่

ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองไผ่ อำเภออรัญประเทศ สิ่งที่น่าสนใจคือ เจดีย์โบราณสร้างด้วยอิฐก่อทับกัน เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีมุขยื่นออกมา 4 มุม แกะสลักลวดลายดอกไม้ ลายเครือวัลย์ และรูปคน สันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์สมัยทวารวดี นอกจากนี้ยังพบศิลปวัตถุหลายอย่าง เช่น เสนาธรรมจักร ทำด้วยศิลาเขียว เทวรูปศิลาพลพบุรี และพระพุทธรูปศิลปทวารวดี ซึ่งโบราณวัตถุเหล่านี้ ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร การเดินทางไปปราสาทเมืองไผ่นั้น ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดิน อรัญประเทศ-ปราจีนบุรี ถึงตำบลเมืองไผ่ ต่อจากนั้นต้องเดินเท้า เข้าไปถึงปราสาทเมืองไผ่ รวมระยะทางประมาณ 15 กม.

ปราสาทเขาโล้น

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลตาพระยา เป็นปราสาทที่ตั้งอยู่บนยอดเขาโล้น ซึ่งเป็นยอดเขาเดี่ยวๆ อยู่บนเชิงเขาสะแกกรัง มีปราสาท 4 หลัง เหลืออยู่เฉพาะหลังกลาง ส่วนปราสาทด้านหน้า 2 หลัง และด้านหลัง 1 หลัง ได้ปรักหักพังไป ลักษณะปราสาทคล้ายกับปราสาทเขาน้อย ก่อด้วยอิฐเผา มีหินทรายเป็นพื้นฐาน มีส่วนซำรอดที่ยอดของปราสาท ที่วงกบประตูหินทราย มีจารึกอักษรโบราณและที่เสากรอบวงกบประตูมีลายบัวคว่ำบัวหงาย จากตัวปราสาทไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีสระน้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง และมีแนวถนนโบราณทอดยาวจากตัวปราสาทถึงสระน้ำ รอบภูเขาสูงนี้มีลักษณะเป็นหมู่บ้านหรือชุมชนโบราณในอดีต การเดินทางไปปราสาทเขาโล้น ใช้เส้นทางหมายเลข 3068 ตาพระยา-บุรีรัมย์ เลี้ยวซ้าย เข้าทางลูกรังไปบ้านเจริญสุข จากนั้นเดินเท้าไปตามถนนดินแควบถึงเชิงเขาซึ่งเป็นที่ตั้ง ของปราสาทเขาโล้น

ปราสาทบ้านน้อย

อำเภอวัฒนานคร จ.สระแก้ว ปราสาทบ้านน้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลฝักชะ เป็นปราสาทที่มีแนวกำแพง 2 ชั้น กำแพงชั้นนอกเป็นกำแพงดินสร้างกว้าง 81 เมตร ยาว 58 เมตร นอกคันดินเดิมน่าจะเป็นคูน้ำล้อมรอบแต่ปัจจุบันคันดิน ส่วนกำแพงชั้นในก่อด้วยศิลาแลงสูงประมาณ 2.20 เมตร ตัวปราสาทหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีทางเข้าทางเดียว คือ ซุ้มประตูทางทิศตะวันออกขนาดกว้าง 10.80 เมตร ยาว 19.17 เมตร ภายในแบ่งเป็น 3 ห้อง ด้านข้างทิศเหนือและทิศใต้ข้างละ 1 ห้อง ตรงกลางอีก 1 ห้อง นอกกำแพงแก้วด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีสระน้ำ 1 สระ ขนาดกว้าง 15.50 เมตร ยาว 20.50 เมตร ขอบสระกรุด้วยศิลาแลงทำเป็นขั้นบันไดโดยรอบทั้งสี่ด้าน ยังมีน้ำขังอยู่ภายในกำแพงแก้วมุมด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีอาคารก่อด้วยศิลาแลง ขนาดกว้าง 4.50 เมตร ยาว 9 เมตร 1 หลัง เป็นบรรณาลัย แต่ประตูทางเข้าและผนังซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกพังทลายหมด กึ่งกลางภายในกำแพงแก้วเป็นปราสาทฐานก่อด้วยศิลาแลง สูงประมาณ 1 เมตร ด้านบนมีผนังอาคารก่อด้วยอิฐเหลืออยู่ 2 ด้าน คือ ด้านทิศเหนือและทิศใต้กลางปราสาท ถูกลัดลอบขุดเป็นหลุมขนาดใหญ่ ด้านหลังนอกกำแพงแก้วมีกองเศษอิฐอยู่ ด้านหน้าของปราสาทมีอิฐจันทร์รูปปีกกาตกอยู่ 1 ชั้นทำด้วยศิลาแลงคงเป็นอิฐจันทร์บันไดทางขึ้นของปราสาท นอกจากนี้ห่างออกไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือของโบราณสถานปราสาทบ้านน้อยประมาณ 500 เมตร มีเนินโบราณสถาน 1 แห่ง มีหลุมถูกลัดลอบขุดทั้งเนินและมีก้อนศิลาแลงสีเหลี่ยมจำนวนมาก การเดินทาง ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 33 (วัฒนานคร-อรัญประเทศ) จากอำเภอวัฒนานครไปประมาณ 10 กิโลเมตร ก่อนถึงอบต.ฝักชะ ประมาณ 800 เมตร มีป้ายบอกทางเข้าซ้ายมือเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร เส้นทางเป็นถนนลูกรังแคบๆ

เทศกาลและงานประเพณีในจังหวัดสระแก้ว

งานสืบสานวัฒนธรรมเบ็องบูรพา และงานกาชาดจังหวัดสระแก้ว

จัดขึ้นที่โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว ประมาณช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ในงานจะมีขบวนแห่สืบสานประเพณีของดีเมืองสระแก้ว ชมการประกวดร้องเพลง นิทรรศการแสดงผลงานของส่วนราชการ ชมการแสดง และมหรสพ

งานวันสถาปนาจังหวัดสระแก้ว

จัดขึ้นในช่วงประมาณต้นเดือนธันวาคม ของทุกปี ในงานจะมีขบวนแห่ศิลปวัฒนธรรม การจัดนิทรรศการ และการออกร้านจัดแสดงสินค้า

งานวันดอกแก้วบานเบื่องบูรพา

จัดที่บริเวณ โรงเรียนอนุบาลศรีอยุธยา อยุธยและหน้าสถานีรถไฟอยุธยาประเทศ ประมาณ เดือนธันวาคมของทุกปี ในงานจะมีขบวนแห่ดอกแก้วบานเบื่องบูรพา ชมการแสดงประกอบแสง เสียงและสื่อผสม การประกวดร้องเพลงและมหรสพต่างๆ

งานวันแคนตาลูป

จัดขึ้นที่บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภออยุธยาประเทศ ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วง ที่ผลิตผลแคนตาลูปออกสู่ตลาด ในงานมีขบวนแห่รถแคนตาลูป การประกวดแคนตาลูป และ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร นิทรรศการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ การประกวดธิดาแคนตาลูป การ ออกร้านจำหน่ายสินค้า และมหรสพต่าง ๆ

เทศกาลคูฝี่เสื่อที่ปางสีดา

ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคมของทุกปี จังหวัดสระแก้ว ร่วมกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา สมาคมรักษ์ปางสีดา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครนายก จัดเทศกาลคูฝี่เสื่อ ปางสีดา เพื่อส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีความหลากหลาย เพิ่มมูลค่าจากการ ท่องเที่ยวให้แก่จังหวัดสระแก้ว โดยจะเชิญชวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวชมคูฝี่เสื่อนับแสน ในช่วงต้นฤดูฝน ชมคูฝี่เสื่อนานาพันธุ์ตามเส้นทางชมคูฝี่เสื่อในอุทยานแห่งชาติปางสีดาที่มีจำนวน มากกว่า 400 ชนิด

งานเทศกาลดูนกน้ำ ตามเส้นทางนกงู

จะมีขึ้นในเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ของทุกปี ณ อ่างเก็บน้ำพระปรอง ตำบลช่อกลุ่ม อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว

กิจกรรมนำชมแหล่งขยายพันธุ์และความเป็นอยู่ของนกอ้ายจั่ว (นกงู) ณ บ้านคลอง มะละกอ(บ้านลุงสน) ต.สระขวัญ อ.เมือง จ.สระแก้ว นั่งเรือชมนกอ้ายจั่ว ณ อ่างเก็บน้ำพระปรอง ต. ช่อกลุ่ม อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว

งานสืบสานประเพณีสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ จังหวัดสระแก้ว

จะมีขึ้นในเดือนเมษายน ของทุกปี ณ ศาลหลักเมือง จังหวัดสระแก้วกิจกรรมสงน้ำ พระสงฆ์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ร่วมงานประเพณีสงกรานต์ ที่บ้านของ จ.สระแก้ว

ประเพณีแห่เจ้าพ่อพระปรัง

จัดขึ้นในเมษายน ของทุกปี ณ อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้วกิจกรรมชมขบวนแห่เจ้าพ่อพระปรัง ที่ยิ่งใหญ่สวยงาม และสักการะเจ้าพ่อพระปรังเพื่อความเป็นสิริมงคล

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสรุปได้ดังนี้

ยัง และฟลาวเวอร์ (Young and Flowers, 1982) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน Cook Country Forest Preserve District (CCFPD) ซึ่งเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความสงบและไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติใดๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการนันทนาการนักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า

เฮนดี และคณะ (Hendee and Others, 1984) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำนวน 140 คน ที่ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าแถบตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา 3 แห่ง โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่า นักท่องเที่ยว ร้อยละ 40 เห็นด้วยกับการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าไปท่องเที่ยวป่า เพื่อจะได้มีเงินไปใช้ในการพัฒนาบริการ บำรุงรักษา แต่ในเรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนเพื่อพัฒนา มีความเห็นด้วยน้อย มีประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น และเห็นด้วยกับการลดผลกระทบในพื้นที่ โดยวิธีการกระจายกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่า

เซบาลอส และฟลาวเวอร์ (Ceballos Lascrain, 1998) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอ่าวรอกซ์ เมืองซินีเย่ ประเทศออสเตรเลีย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการบริเวณอ่าวรอกซ์ เมืองซินีเย่ ประเทศออสเตรเลีย จำนวน 240 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือสุขภาพสิ่งแวดล้อมระดับการศึกษาและการให้คุณค่าต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แวนทีนส์ (Wathins อ้างในศศิกายุจน์ สุรินทร์ดี, 2548) ศึกษาเรื่อง “What guests really want” ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มาใช้บริการโรงแรมจะพอใจการบริการของโรงแรมได้จากข้อพิจารณา ต่อไปนี้คือ เจ้าของโรงแรมควรจะมีการเตรียมพร้อมเรื่องความปลอดภัยในด้านต่างๆ ภายในบริเวณโรงแรม โรงแรมจะต้องสะอาด คุ่มค่าเงิน มีบรรยากาศดี พนักงานควรตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาให้แก่ลูกค้ารวดเร็ว อาหาร เครื่องดื่มต้องมีคุณภาพ เครื่องนอน หมอน ควรจะมีรูปแบบที่ทันสมัย ความแรงของน้ำควรมีมากพอ ไม่แรงไม่อ่อนจนเกินไป มีที่ตั้งเหมาะสม ง่าย การบริหารงานจะต้องคล่องตัว ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

ลี, เรย์นอลด์ส และ เคนนอน (Lee, Reynolds and Kennon อ้างถึงในศศิกายุจน์ สุรินทร์ดี, 2548) ศึกษาเรื่อง “Bed and Breakfast Industries: Successful Marketing Strategies” ผลการศึกษา จากการสำรวจจากเจ้าของกิจการและผู้บริหารธุรกิจ จำนวน 1,140 คน ในรัฐเท็กซัส พบว่า กลยุทธ์การตลาด 3 อันดับแรกที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการบริหารธุรกิจด้านที่พัก ได้แก่ การบอกเล่าแบบปากต่อปาก (98.9%) การรวมกลุ่มของหอการค้า (94.7%) และการโฆษณาโดยการใช้แผ่นพับ (โบรชัวร์) (89.7%) ดังนั้นในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปากจึงเป็นกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในการจัดการด้านตลาด เนื่องจากเป็นสื่อที่เชื่อถือได้และขยายผลได้อย่างรวดเร็ว

งานวิจัยภายในประเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวสรุปได้ดังนี้

พรพิมล ศรีชเรศ (2552) การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ในประเทศไทยผลการวิจัยพบว่า

1) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 – 50 ปี มีสถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ไม่เคยมาเที่ยวชมพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์มาก่อน โดยเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นคณะ / กลุ่ม ด้วยรถยนต์ส่วนตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน / ท่องเที่ยว และได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์

2) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการ ($\bar{X}=4.10$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=4.06$) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.05$) ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อการเผยแพร่ ($\bar{X}=3.75$) ด้านกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X}=3.89$) และด้านความปลอดภัย ($\bar{X}=4.22$)

3) เมื่อเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวโดยจำแนกตามเพศ พบว่า เพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ในประเทศไทย แตกต่างในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อการเผยแพร่ ด้านกิจกรรมนันทนาการ และด้านความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) เมื่อเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวโดยจำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ในประเทศไทย แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) เมื่อเปรียบเทียบนักท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรายได้ พบว่า รายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ในประเทศไทย แตกต่างกันในด้านบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พันทิพา โฉมประดิษฐ์ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการมาพักผ่อนหย่อนใจ ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อยู่ในระดับมากโดยเฉพาะด้านสถานที่ตามธรรมชาติ และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งส่วนด้านที่พักมีความพอใจอยู่ในระดับกลาง สำหรับเหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว คือความประทับใจธรรมชาติ ความท้าทายและคำบอกเล่าของผู้ที่เคยมาก่อน สำหรับประเภทกิจกรรมกลางแจ้ง พบว่ากิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 3 อันดับคือ เดินป่า ถ่ายรูป เข้าค่ายพักแรมรองลงมาคือการละเล่น เช่น ปีนหน้าผา การเล่นน้ำในห้วยหรือน้ำตก และการชมวิวทิวทัศน์

ปฐมพงษ์ ก้อสตาร์ (2548) ศึกษาความต้องการ ความพึงพอใจและปัญหาของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยบริเวณเกาะเสม็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท

2. นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านสถานที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการสถานที่ที่มีความสวยงาม ส่วนด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านกิจกรรม นักท่องเที่ยวมีความต้องการอยู่ในระดับมากในทุกๆประเด็น และกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการเข้าร่วมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เจ็ทสกี การดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น พายเรือแคนู จั๊กกรยานเสือภูเขา และกิจกรรมเดินชมธรรมชาติ ส่วนกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย คือ วินเซิร์ฟ

3. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านกิจกรรมในทุกๆประเด็น ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ จำนวนและความสะอาดของห้องน้ำ จำนวนที่รองรับขยะ ราคาค่าบริการและส่วนลด

4. ปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบว่ามีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริการจัดการต่างๆประเด็น และด้านสถานที่ ได้แก่ ความสกปรกและขาดความปลอดภัย ส่วนด้านอื่นๆนักท่องเที่ยวพบว่าเป็นปัญหาน้อย

5. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ และอาชีพต่างกัน มีความต้องการ ความพึงพอใจ และปัญหา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นความพึงพอใจและปัญหา ด้านกิจกรรม เพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

มิ่งสรรพ ขาวสอาด, นุกูล เครือฟู, และอักรพงศ์ อันทอง (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “มูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย” พบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีบทบาททางเศรษฐกิจในระดับสูง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่รวมอุตสาหกรรมสนับสนุน เป็นอุตสาหกรรมที่มีสถานประกอบการรวมกันถึง 8,005 แห่ง ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นภัตตาคาร ร้านอาหาร มีการจ้างงานรวมกันถึง 52,417 คน เมื่อวัดจากยอดขายพบว่ามีรายได้รวมกันถึง 38,030 ล้านบาท คำนวณออกมาเป็นมูลค่าเพิ่มสูงถึง 12,009 ล้านบาท ในขณะที่อัตราส่วนมูลค่าเพิ่มต่อยอดขายคำนวณได้ร้อยละ 33.28 มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 46 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ระดับจังหวัดในภาคบริการ (service sector) ของจังหวัดเชียงใหม่ และคิดเป็นร้อยละ 14 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาย่อยพบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ไม่รวมกิจการสนับสนุน) ที่มีขนาดของมูลค่าเพิ่มใหญ่ที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมโรงแรมและรีสอร์ท อุตสาหกรรมภัตตาคารและร้านอาหาร และอุตสาหกรรมนำเที่ยว ในปี พ.ศ. 2545 มีมูลค่าเพิ่มที่เก็บไว้ในประเทศคิดเป็นร้อยละ 92 ของมูลค่าเพิ่มมูลค่าเพิ่มที่เก็บไว้ในประเทศของอุตสาหกรรมย่อยส่วนใหญ่มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 90 ยกเว้นอุตสาหกรรมรถเช่าและรถเช่าเหมาคัน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 57 และ 66

ศศิกาญจน์ สุรินทร์ตะ (2548) ศึกษา “เรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมของผู้ใช้บริการชาวไทย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านสื่อที่เป็นรูปธรรม และปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ

ประยงค์ เรืองคำ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี” ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พบว่าการขยายตัวของบริการขั้นพื้นฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 มีการพัฒนาไปตามแผนฯ ที่มุ่งเป้าหมายทางเศรษฐกิจมีการ

ขยายตัวโครงสร้างพื้นฐานใต้พื้นดินและโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเหนือพื้นดิน ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ทำให้เกิดการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งตรงตามทฤษฎีของ McIntosh and Goeldmer 1986

2. การขยายตัวของประเภทแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่มีผลกระทบการเสื่อมโทรมอันเนื่องมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นซึ่งตรงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่มีนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงคุณภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3. พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพและวิถีชีวิตของประชาชนในทางที่ดีขึ้น มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความสุขสมบูรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านเมืองจากมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งตรงกับแนวความคิดตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่ต้องการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มขึ้นชีวิตของประชาชนเพิ่มมากขึ้น

4. ผลการวิจัยจากแผนที่แสดงแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ และเส้นทางคมนาคมผลจากการผลิตแผนที่พบว่าจังหวัดเพชรบุรีมีสถานที่สำคัญอยู่หลายแห่ง และมีเส้นทางคมนาคมเดินทางเข้าสู่พื้นที่ท่องเที่ยวสะดวกขึ้น

ฟูสกิด์ กาญจนสารานุกรม (2546) “ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกแหล่งและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์และเขาใหญ่” จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว คือ การพักผ่อนร่วมกับเพื่อนหรือญาติพี่น้อง รองลงมาคือ การผ่อนคลายความตึงเครียดจากหน้าที่การงาน และการศึกษาธรรมชาติสำหรับฤดูกาลท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากที่สุด คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมาคือช่วงวันหยุดในวันธรรมดา และช่วงวันหยุดเทศกาล

สาโรจน์ นราศรี (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแผนการตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์และจัดทำที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดต่าง ๆ ทั้งนี้ใช้แนวความคิดการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Business Concept) ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ธุรกิจการให้บริการ (Service Business Concept) และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวคล้ายคลึงกัน คือ นิยมเดินทางคนเดียวหรือมาพร้อมกับเพื่อน สิ่งจูงใจของการเดินทางมาท่องเที่ยวคือขึ้นชอบบรรยากาศการท่องเที่ยวกลางคืน โดยเฉพาะในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และในจังหวัดอื่น ๆ โดยเน้นในเรื่องสถานที่

ท่องเที่ยว รสชาติของอาหาร ความสะอาด ความสะดวกของที่พักรับบริการที่ดีที่ได้รับจากพนักงาน ในส่วนของแผนการตลาดควรจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับจำนวนนักท่องเที่ยวและควรขยายโปรแกรมไปที่จังหวัดอื่น ๆ ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเช่น จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง เป็นต้น โดยเน้นช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ กลยุทธ์ด้านราคา เช่นควรจัดให้มีราคาประมาณ 4,000-5,000 บาท กลยุทธ์การลดราคาสำหรับการท่องเที่ยวตามฤดูกาลการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวในระยะยาว

นัยนา คุปติมนัส (2545) ศึกษาเรื่อง ทักษะคนและพฤติกรรมที่มีต่อการท่องเที่ยวในประเทศของคนวัยทำงาน หลังภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่า มวลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยมวลเหตุที่จูงใจมากที่สุด คือ เพื่อการพักผ่อน

สร้อยศรี สรรพกิจ (2544) ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดเกณฑ์ความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเกือบทั้งหมดที่อ้างว่าตนจัดรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบนนั้น ไม่เป็นความจริง หากแต่เป็นการจัดนำเที่ยว "ทัวร์ป่า" ที่นำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าธรรมชาติที่มีชุมชนชาวเขาอาศัยอยู่มีกิจกรรมเดินป่า นั่งช้าง ล่องแพ แต่ไม่มีการให้ความรู้อย่างลึกซึ้งในเรื่องของธรรมชาติและชุมชนชาวเขาอย่างเพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจในธรรมชาติและชุมชนได้ ทั้งนี้เนื่องจากมักคุเทศก์รับภาระจัดการกิจกรรมทัวร์ป่าที่บริษัทนำเที่ยวมอบหมายมาเกินกว่าที่จะทำหน้าที่มัคคุเทศก์ที่ดีได้รวมทั้งกระบวนการจัดการทัวร์ป่าดังกล่าวยังไม่ได้นำถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างเพียงพอ

จุฑามาศ จันทรัตน์ (2543) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย พบว่านักท่องเที่ยวไทยเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศเพื่อต้องการการแปลกใหม่เป็นเหตุผลสำคัญที่สุดรองลงมาคือ การเดินทางเพื่อการเรียนรู้และเดินทางไปต่างประเทศเพราะเห็นเป็นความพิเศษ การเลือกเดินทางไปต่างประเทศมีแรงดึงดูดคือ การเดินทางและคมนาคมสะดวกและพบว่าความสะอาดและความปลอดภัยในการเดินทางไปต่างประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยมีสูงกว่า การเดินทางภายในประเทศมีจุดเด่นที่ควรสนับสนุนต่อไป คือ ราคาสินค้าและบริการที่ถูกกว่า และความมีน้ำใจของคนไทย การท่องเที่ยวทางทะเลเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ควรสนับสนุนต่อไป อย่างไรก็ตามการวิจัยพบข้อบกพร่องในการเดินทางภายในประเทศหลายประการ โดยเฉพาะการคมนาคมที่ไม่สะดวก

อุ้น กิตติบัลลังก์กุล (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทยเท่านั้น จำนวน 50 รายโดยใช้แบบสอบถาม ผลจากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจอยากมาชมคือประเพณีกินเจประเพณีปล่อยเต่า งานประเพณีลอยเรือชาวเลและเทศกาลเปิดฤดูท่องเที่ยวจังหวัด ภูเก็ต สถานที่

ท่องเที่ยวประเภทชายหาดนักท่องเที่ยวให้ความนิยมมากที่สุดคือหาดป่าตอง แหล่งสนันทนาการและให้ความรู้ต่างๆที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยมมากที่สุด ซึ่งมีหลายแหล่งดังนี้ แหลมพรหมเทพ พิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ พิพิธภัณฑสถานหอยสะพานหิน วัดฉลอง วัดพระศูต ผลจากการสำรวจนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเกี่ยวกับธรรมชาติ ทางทะเลที่สวยงาม และสถานที่ต่างๆในภูเก็ตเป็นอย่างมากดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พี่น้องชาวภูเก็ตจะต้องรักษาคงไว้ซึ่งสภาพเดิมและพัฒนาเป็นบางส่วนเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยและของโลกสืบไป

เพ็ญพร ภัคย์ประดิษฐ์ (2542) ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าเส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยางสภาพดี พาหนะที่ใช้เดินทางสามารถใช้รถได้ทุกประเภท สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการในแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ สภาพธรรมชาติและระบบนิเวศส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่นๆในภาคอื่นๆ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริการอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการบริการสาธารณูปโภคมากที่สุด วิธีแก้ปัญหการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาฬสินธุ์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีความปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสวยงาม เป็นระเบียบ

โสภณ ศิริเกษ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาลักษณะและที่ตั้งสัมพันธ์ของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยวจังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า สถานที่ตั้งของรีสอร์ทส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีธรรมชาติสวยงาม การคมนาคมติดต่อติดกับตัวเมืองสะดวกสบาย การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างในรีสอร์ทจะเน้นให้กลมกลืนธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการอย่างพอเพียง และให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ

สุรพล ปธานวนิช และคณะ (2536) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการการท่องเที่ยว พบว่า บุคคลเมื่อมีอายุมากขึ้นมักนิยมที่จะท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย ตลอดจนมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดและโบราณสถานมากขึ้น นอกจากนี้ผู้สูงอายุขึ้น มักจะเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัวมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ในขณะที่กลุ่มคนที่มีอายุน้อยมักจะนิยมท่องเที่ยวกับเพื่อนมากที่สุด เนื่องจากมีอิสระในการท่องเที่ยวและมามีบทบาทหลักในการรับผิดชอบต่อครอบครัว และพบว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะท่องเที่ยวทะเล ซึ่งเป็นการผ่อนคลายนิยมเข้าพักในโรงแรมและมีระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากกว่า ในขณะที่ผู้มีการศึกษาน้อยมักนิยมเที่ยวป่าเขา น้ำตก

สุจิต บุตรประเสริฐ (2535) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่มีผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว : การศึกษาเฉพาะกรณี บ้านเรณู อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวสามารถกระจายรายได้สู่ชุมชนกลุ่มต่างๆภายในหมู่บ้าน เช่น ร้านจำหน่ายอาหาร กลุ่มสินค้าพื้นบ้าน กลุ่มที่พัก เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งผลทางอ้อมสามารถรองรับและผลิต

สินค้าให้กับร้านอาหารในท้องถิ่นในอำเภอเรณูนคร เช่น กิจกรรมทอผ้า ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำให้เกิดระบบธุรกิจส่งผลรายได้ เกิดแรงงานเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการบริโภค

นวรรตน์ ตฤติยศิริ (2533) ได้ศึกษาเรื่อง การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลยุทธ์ด้านการตลาดเพื่อการแข่งขันที่สำคัญของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศคือ ชื่อเสียงและภาพพจน์ของกิจการ เหตุผลที่สำคัญในการใช้บริการธุรกิจนำเที่ยวในประเทศคือ ความสะดวกสบายในการเดินทางท่องเที่ยวลูกค้าส่วนใหญ่พอใจในการบริการที่ได้รับส่วนปัจจัยหรือมูลเหตุที่สำคัญ ในการตัดสินใจเลือกธุรกิจนำเที่ยวในประเทศส่วนใหญ่มีความสนใจในบริการธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ โดยความสนใจนี้สัมพันธ์กับระดับรายได้ลูกค้า

จ่านง จุณณะปิยะ (2529) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวภายในประเทศธุรกิจที่นำจับตามองพบว่าปัญหาและสิ่งที่น่าวิตกสำหรับธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวประเทศไทย คือ

1. ปัญหาคุณภาพและการบริการของบริษัทนำเที่ยว เนื่องจากประเทศไทยไม่มีมาตรการหรือกฎหมายควบคุมจัดระเบียบธุรกิจท่องเที่ยวโดยตรง ทำให้บริษัทท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมายบางบริษัทไม่ได้มาตรฐาน บางแห่งขาดการรับผิดชอบหลอกลวงนักท่องเที่ยว
2. ปัญหาคุณภาพของมัคคุเทศก์ ขาดความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง ไม่ได้ศึกษาประวัติศาสตร์หรือข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจังขาดจิตสำนึกในวิชาชีพ มุ่งแต่ผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยว
3. ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวพื้นฐาน เช่น ถนนการขนส่ง การประปา โทรศัพท์ ตลอดจนที่พักไม่ได้มาตรฐาน

สรุปแนวคิด

งานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ทฤษฎีการท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยว แผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ข้อมูลจังหวัดสระแก้วและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วดังนี้

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ของจังหวัด (Strategic Issues)แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: เมืองงามชายแดนบูรพาน่าอยู่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ประตูสู่อินโดจีน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ถิ่นอุตสาหกรรมเกษตรประเพณียุทธศาสตร์ที่ 4 : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีเป้าประสงค์การพัฒนาจังหวัดสระแก้วที่ว่า 1. เพื่อให้ประชาชน มีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี 2. เป็นศูนย์กลางรองรับและกระจายสินค้า สู่อินโดจีน และจังหวัดใกล้เคียง

3. เป็นแหล่งผลิตสินค้าการเกษตร โดยการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปการพัฒนาคุณภาพและส่งเสริมเกษตรปลอดสารพิษ 4. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสมบูรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกครบวงจรบริการการแพทย์แผนไทย และเชื่อมโยงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ขอมโบราณ

ทฤษฎีการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วยความหมายของการท่องเที่ยว ความสำคัญของการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว องค์ประกอบการท่องเที่ยวและปัจจัยทางการท่องเที่ยวทั้ง 10 ด้าน ประกอบไปด้วย การคมนาคมขนส่ง ที่พักโรงแรม ร้านอาหารภัตตาคาร ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยว สินค้าของที่ระลึก ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมืองและการจัดบริการ อื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามจะต้องสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปเยี่ยมชมเอ็นให้ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจในการเดินทางไปสถานที่นั้นๆ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวย่อมแตกต่างกันไปตามความสนใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม 2) สถานที่ท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกบริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างประทับใจ และ 3) ต้องมีเส้นทางคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง ได้

การพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การประหยัดทรัพยากรการท่องเที่ยว การกระจายการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวควรตระหนักถึงการรักษา และความเคารพต่อมรดกทางธรรมชาติ และประชากรท้องถิ่น นอกจากนี้ สิ่งที่จะสามารถอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การพัฒนาความสะดวกทั่วไป การพัฒนาความปลอดภัย และการพัฒนาความสะดวกด้านป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยว

การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว ต้องมีการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้นโยบายและแผนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่น และผลตอบแทนที่ยั่งยืนของชุมชน

แผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นกรอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเชิงบูรณาการ เสนอแนะนโยบายเชิงรุกในการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศในภาพรวม และเสนอแนวทางในการสร้างเอกภาพในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยระดม

ความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนเพื่อความร่วมมือให้เกิดพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อมูลจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว สระแก้ว จังหวัดที่ 74 ของประเทศไทยอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 236 กิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 9 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอคลองหาด อำเภอวัฒนานคร อำเภอตาพระยา อำเภออรัญประเทศ อำเภอโคกสูง และอำเภอวังสมบูรณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นงานวิจัยที่สอดคล้องและมีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถามสำรวจ (Questionnaire) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มของบุคคลซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจำนวน 1,298,204 คน (จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 8. สถิติการท่องเที่ยว. รายงานประจำปี 2550. สระแก้ว) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

2.1 ภาครัฐ จำนวน 3 คน คือ หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว, สารวัตรตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว, นักวิชาการชำนาญการพิเศษขนส่งจังหวัดสระแก้ว

2.2 ภาคเอกชน จำนวน 5 คน คือ ผู้ประกอบการในจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว, สมาคมหอการค้าจังหวัดสระแก้ว, ชมรมร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว, ชมรมสินค้า OTOP และของที่ระลึกจังหวัดสระแก้ว, ผู้ประกอบการด้านที่พักและโรงแรมจังหวัดสระแก้ว, โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัดสระแก้ว ผู้ศึกษาใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ในการคำนวณ โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5 ตามสูตร

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

เมื่อ

N = ขนาดประชากรทั้งสิ้น 1,298,204 คน

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

ดังนั้น แทนค่าในสูตรดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,298,204}{1 + (1,298,204 \times 0.05^2)} \\ &= 399.88 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้นผู้วิจัยจะต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. กลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาครัฐและเอกชน การหากกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จำนวนทั้งหมด 8 คน แบ่งเป็นภาครัฐ จำนวน 3 คน และภาคเอกชนจำนวน 5 คน ดังนี้

2.1 บุคลากรภาครัฐ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว สารวัตรกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว และนักวิชาการสำนักงานการขนส่งจังหวัดสระแก้ว

2.2 บุคลากรภาคเอกชน จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการในจังหวัดสระแก้ว ประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ประธานสมาคมหอการค้าจังหวัดสระแก้ว ประธานชมรมร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว ประธานชมรมสินค้า OTOP และของที่ระลึกจังหวัดสระแก้วและผู้ประกอบการด้านที่พักและโรงแรมจังหวัดสระแก้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม 1 ชุดสำหรับนักท่องเที่ยว และแบบสัมภาษณ์ 1 ชุดสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดังนี้

1.แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกคำตอบ (multiple choice item)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวและจากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Check List)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้วเป็นแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (Check List)

1. ที่พัก โรงแรม
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร
3. การคมนาคม
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
5. ธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง
7. สินค้าของที่ระลึก
8. ความปลอดภัย
9. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง
10. การจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้วเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended)

2. แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุลตำแหน่งงาน เพศ อายุ อายุในการทำงาน อาชีพ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วดังต่อไปนี้

2.1 ท่านมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของ จังหวัดสระแก้ว อย่างไร

2.2 ท่านคิดว่าจากด้านต่างๆที่กำหนดมานี้ควรมีการเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง

- ด้านบุคลากร
- ด้านงบประมาณ
- ด้านวัสดุ
- ด้านการจัดการ(การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ)

1. P = Planning

2. O = Organizing

3. Co = Co-Ordinating

4. R = Reporting

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่ได้จากทฤษฎีและแนวคิด การสัมภาษณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์เป็นลักษณะและข้อความในแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์
2. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย จากนั้นนำไปแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

ลักษณะของแบบสอบถามและการให้คะแนน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกคำตอบ (multiple choice item) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended) แบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวและจากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Check List) รวมทั้ง แบบมาตราส่วนประมาณค่าตามมาตรารัดแบบของเบสท์ (Best, 1963) ชนิด 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดการให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	4	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

เมื่อได้คะแนนรวมแล้วนำมาคิดค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับความพร้อมออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ของเบสท์ (Best,1963)ในการพิจารณาดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายถึง	เป็นเกณฑ์ที่มีระดับความพร้อมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นเกณฑ์ที่มีระดับความพร้อมมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นเกณฑ์ที่มีระดับความพร้อมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นเกณฑ์ที่มีระดับความพร้อมน้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือ

หลังจากทำการสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความชัดเจนของเนื้อหา และข้อเสนอแนะ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เกิดความสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ทดลอง (Try out) เพื่อหาความเชื่อถือได้ (Reliability)

2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดย นำไปทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อ แต่ละส่วนของแบบสอบถามว่าสามารถสื่อความหมายตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ ตลอดจนตรวจสอบความยากง่ายของคำถามให้มีความเหมาะสม เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจึงนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.961 ซึ่งมากกว่า 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ จึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้ทำตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1.1 วางแผนดำเนินการเก็บข้อมูล

1.2 ทำการเก็บข้อมูลโดยการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง แจกแบบสอบถามที่

แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

- 1.3 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์
- 1.4 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบสมบูรณ์แล้ว มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์

- 2.1 ผู้วิจัยได้เลือกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ภาครัฐและเอกชน จำนวน 8 คน
- 2.2 ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์
- 2.3 ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
- 2.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยจัดเตรียมเครื่องบันทึกเสียง และ สมุดจดบันทึก สำหรับใช้บันทึกข้อมูลระหว่างการสัมภาษณ์
- 2.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแต่ละหัวข้อมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบ คิดเป็นร้อยละนำมาเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ทำการวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกข้อคำถาม
3. ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วโดยจำแนกตามเพศ โดยใช้ค่า “ที” (t-test)
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ระหว่างอายุ รายได้ การศึกษาและอาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูลพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน ปรากฏว่าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้กลับมาจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาลงรหัส ป้อนข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ด้วยการแจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละ แสดงผลดังตารางที่ 1 - 5

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	181	45.25
หญิง	219	54.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 และเป็นเพศชาย จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-24 ปี	140	35.00
25-34 ปี	145	36.25
35-54 ปี	97	24.25
55 ปีขึ้นไป	18	4.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี และ 15-24 ปี ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ จำนวน 145 และ 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 และ 35.00 ตามลำดับ รองลงมา มีอายุระหว่าง 35-54 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	17	4.25
มัธยมศึกษา	76	19.00
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	72	18.00
ปริญญาตรี	217	54.25
ปริญญาโท	12	3.00
มากกว่าปริญญาโท	6	1.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา/อนุปริญญา ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 76 และ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และ 18.00 ตามลำดับ และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษามากกว่าปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	118	29.50
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	74	18.50
พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	119	29.75
นักธุรกิจ / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	58	14.50
เกษียณอายุ	2	0.50
เกษตรกร	7	1.75
อื่นๆ (แม่บ้าน)	22	5.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป และนักเรียน / นักศึกษา ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 119 และ 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 และ 29.50 ตามลำดับ รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เกษียณอายุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	172	43.00
10,000 - 20,000 บาท	135	33.75
20,001 - 30,000 บาท	38	9.50
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	55	13.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ระยะเวลาในการท่องเที่ยว การพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว สถานที่ที่พักแรม แหล่งท่องเที่ยวที่เคยมา แหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ และสิ่งที่น่าสนใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้วยการแจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละ แสดงผลดังตารางที่ 6 - 16

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว

ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1 - 2 ครั้ง	228	57.00
3 - 5 ครั้ง	81	20.25
มากกว่า 5 ครั้ง	91	22.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 - 2 ครั้ง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาเดินทางมาจังหวัดสระแก้วมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 3 - 5 ครั้ง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว

บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	3	0.75
ครอบครัวหรือญาติ	204	51.00
เพื่อนสนิท	60	15.00
หมู่คณะ	128	32.00
อื่นๆ (หัวหน้างาน, นายจ้าง)	5	1.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาคือ เดินทางมากับหมู่คณะ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมากับบุคคลอื่นๆ และเดินทางคนเดียว ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 5 และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และ 0.75 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาห้องเที่ยว

พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาห้องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
จักรยาน	5	1.25
จักรยานยนต์	18	4.50
รถยนต์ส่วนตัว	298	74.50
รถยนต์โดยสารสาธารณะ	53	13.25
รถไฟ	1	0.25
อื่นๆ(รถเช่า,รถนำเที่ยว)	25	6.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาห้องเที่ยวจังหวัดสระแก้วด้วยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมาเดินทางด้วยรถยนต์โดยสารสาธารณะ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาห้องเที่ยวจังหวัดสระแก้วด้วยรถไฟ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่องเที่ยว	238	34.49
ซื้อสินค้า	228	33.04
ธุรกิจ/ค้าขาย	52	7.54
พักผ่อนหย่อนใจ	112	16.23
ทัศนศึกษา	33	4.78
สัมมนา	5	0.72
อื่น ๆ (เยี่ยมญาติ, คู่แข่งขันกีฬา)	22	3.19
รวม	690	100.00

เป็นคำถามที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อท่องเที่ยว จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 34.49 รองลงมาเดินทางเพื่อซื้อสินค้า จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 33.04 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อสัมมนา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่รับรู้ข้อมูลการ
ท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

แหล่งที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อน/ญาติ	304	46.91
หนังสือ/วารสาร	62	9.57
วิทยุ	20	3.09
โทรทัศน์	93	14.35
อินเทอร์เน็ต	117	18.06
แผ่นพับ / ใบปลิว	28	4.32
อื่นๆ (แพ็คเกจบริษัททัวร์)	24	3.70
รวม	648	100.00

เป็นคำถามที่ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการท่องเที่ยว
จังหวัดสระแก้วจากเพื่อน/ญาติ จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 รองลงมาคือ ทราบข้อมูลจาก
อินเทอร์เน็ต จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่
ทราบข้อมูลจากวิทยุ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการ
ท่องเที่ยว

ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ถึงครึ่งวัน	34	8.50
ครึ่งวัน	85	21.25
1 วัน	174	43.50
2 วัน	64	16.00
3 วัน	32	8.00
อื่นๆ (มากกว่า 4 วัน)	11	2.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว
จังหวัดสระแก้ว 1 วัน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคือ ใช้เวลาครึ่งวัน จำนวน 85
คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ระยะเวลาอื่นๆ คือ ใช้
ระยะเวลาไม่แน่นอน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการพักค้างคืนที่จังหวัด
สระแก้ว

การพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว	จำนวน	ร้อยละ
พักค้างคืน	177	44.25
ไม่พักค้างคืน	223	55.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะไม่พักค้างคืน ที่จังหวัด
สระแก้ว จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 และพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 177 คน
คิดเป็นร้อยละ 44.25

ตารางที่ 13 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานที่ที่พักรวม

สถานที่ที่พักรวม	จำนวน	ร้อยละ
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	117	29.25
โรงแรม	97	24.25
รีสอร์ท	30	7.50
อุทยานแห่งชาติ	46	11.50
โฮมสเตย์	5	1.25
อื่นๆ (บ้านพักพนักงาน,ค่ายทหาร)	105	26.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาพักสถานที่อื่นๆ และ โรงแรม ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 105 และ 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และ 24.25 ตามลำดับ และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่พักรวมที่โฮมสเตย์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่เยี่ยมชม

ชื่อ	ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ตลาดโรงเกลือ	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	360	30.23
อุทยานแห่งชาติปางสีดา	ธรรมชาติ	201	16.88
ละลุ	ธรรมชาติ	60	5.04
ปราสาทสัจธรรม	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	58	4.87
วัดถ้ำเขาคกรรจ์	ธรรมชาติ	57	4.79
เขื่อนพระพรัง	ธรรมชาติ	51	4.28
อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก	ธรรมชาติ	50	4.20
พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ นเรศวรมหาราช	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	45	3.78
สระแก้ว-สระขวัญ	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	32	2.69
วัดนครธรรม	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	27	2.27
ปราสาทน้อยสีชมพู	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	27	2.27
พระสยามเทวาธิราชจำลอง	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	25	2.10
สวนรุกขชาติเขาคกรรจ์	ธรรมชาติ	24	2.02
อ่างเก็บน้ำเขาสามสืบ	ธรรมชาติ	24	2.02
สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	22	1.85
ถ้ำน้ำคลองหาด	ธรรมชาติ	18	1.51
อุทยานแห่งชาติตาพระยา	ธรรมชาติ	17	1.43
ปราสาทเมืองไผ่	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	17	1.43
น้ำตกเขาตะกรับ	ธรรมชาติ	13	1.09

ตารางที่ 14 (ต่อ)จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่เคยมา

ชื่อ	ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ถ้าเพชรโพธิ์ทอง	ธรรมชาติ	12	1.01
วัดอนุบรรพต	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	12	1.01
น้ำตกเขาสิบห้าชั้น	ธรรมชาติ	12	1.01
ปราสาทเขาโล้น	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	10	0.84
หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานลื้อมเซรามิก	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	9	0.76
ปราสาทบ้านน้อย	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	8	0.67
รวม		1191	100.00

เป็นคำถามที่ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมาเคยมาท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ปราสาทบ้านน้อย และหมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานลื้อมเซรามิก ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 8 และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67 และ 0.76 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ

ชื่อ	ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ตลาดโรงเกลือ	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	229	16.83
อุทยานแห่งชาติปางสีดา	ธรรมชาติ	178	13.08
ละลุ	ธรรมชาติ	94	6.91
ปราสาทสศอกก๊กอกรม	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	94	6.91
น้ำตกเขาสิบห้าชั้น	ธรรมชาติ	70	5.14
สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชื่องلابน	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	65	4.78
วัดถ้ำเขานกรรจ์	ธรรมชาติ	53	3.89
หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานล้อมเซรามิก	ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม	47	3.45
อุทยานแห่งชาติตาพระยา	ธรรมชาติ	45	3.31
ถ้ำน้ำคลองหาด	ธรรมชาติ	42	3.09
ปราสาทน้อยสีชมพู	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	41	3.01
เขื่อนพระพรัง	ธรรมชาติ	40	2.97
น้ำตกเขาตะกรูบ	ธรรมชาติ	39	2.87
ถ้ำเพชรโพธิ์ทอง	ธรรมชาติ	36	2.65
วัดนครธรรม	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	35	2.57
สวนรุกขชาติเขานกรรจ์	ธรรมชาติ	33	2.42
พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศ	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	33	2.42
รวมหาราช	โบราณสถาน และศาสนา		
อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก	ธรรมชาติ	30	2.20
ปราสาทเมืองไผ่	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	28	2.06

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ

ชื่อ	ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
วัดอนุบรรพต	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	27	1.98
อ่างเก็บน้ำเขาสวมลืบ	ธรรมชาติ	25	1.84
ปราสาทเขาโล้น	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	24	1.76
ปราสาทบ้านน้อย	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	20	1.47
สระแก้ว-สระขวัญ	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	17	1.25
พระสยามเทวาธิราชจำลอง	ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา	16	1.18
รวม		1361	100.00

เป็นคำถามที่ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจแหล่งท่องเที่ยวตลาดโรงเกลือ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 16.83 รองลงมาสนใจแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือพระสยามเทวาธิราชจำลอง และ สระแก้ว-สระขวัญ ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 16 และ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.18 และ 1.25 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสิ่งที่ประทับใจในการมา
ท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

สิ่งที่ประทับใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว	จำนวน	ร้อยละ
อัธยาศัยไมตรีของคนในท้องถิ่น	139	17.84
ความสะอาดของบ้านเมือง	51	6.55
ความปลอดภัยสงบเรียบร้อยของเมือง	93	11.94
แหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ	221	28.37
ความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว	178	22.85
การต้อนรับและการบริการของเจ้าหน้าที่สถานที่ท่องเที่ยว	97	12.45
รวม	779	100.00

เป็นคำถามที่ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความประทับใจในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 28.37 รองลงมาที่มีความประทับใจในความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความประทับใจในเรื่องความสะอาดของบ้านเมือง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคาร การคมนาคม แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์ เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง สินค้าของที่ระลึก ความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง และการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงผลดังตารางที่ 17 - 27

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในแต่ละด้าน

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ที่พัก โรงแรม	2.90	0.52	มาก
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.82	0.55	มาก
3. การคมนาคมขนส่ง	3.01	0.61	มาก
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	3.08	0.57	มาก
5. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	2.73	0.56	มาก
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง	2.89	0.54	มาก
7. สินค้าของที่ระลึก	2.91	0.58	มาก
8. ความปลอดภัย	2.74	0.63	มาก
9. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง	2.87	0.64	มาก
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.84	0.59	มาก
รวม	2.88	0.43	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยวสูงที่สุด ($\bar{X}=3.08$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านการคมนาคมขนส่ง อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.01$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านความปลอดภัย และด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.74$ และ 2.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรม

ด้านที่พักโรงแรม	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. จำนวนที่พักและโรงแรมในจังหวัดสระแก้ว	2.96	0.67	มาก
2. การให้บริการของบุคลากร	2.95	0.65	มาก
3. การเข้าถึงข้อมูลการให้บริการของที่พักและโรงแรม	2.82	0.68	มาก
4. คุณภาพมาตรฐานของห้องพัก	2.90	0.59	มาก
5. ค่าบริการที่พักและโรงแรมเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการ	2.90	0.61	มาก
รวม	2.90	0.52	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรม โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนที่พักและโรงแรมในจังหวัดสระแก้ว และการให้บริการของบุคลากรสูงที่สุด ($\bar{X}=2.96$ และ 2.95) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของห้องพัก และค่าบริการที่พักและโรงแรมเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.90$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลการให้บริการของที่พักและโรงแรมต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.82$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร

ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. จำนวนร้านอาหาร ภัตตาคาร ที่รองรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.88	0.73	มาก
2. จำนวนบุคลากรของร้านอาหาร ภัตตาคาร ในการให้บริการ	2.75	0.69	มาก
3. การให้บริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.79	0.64	มาก
4. คุณภาพอาหารของร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.81	0.61	มาก
5. ค่าบริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.87	0.60	มาก
รวม	2.82	0.55	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านอาหาร ภัตตาคาร ที่รองรับผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าบริการของร้านอาหาร ภัตตาคารสูงที่สุด ($\bar{X}=2.88$ และ 2.87) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพอาหารของร้านอาหาร ภัตตาคาร และการให้บริการของร้านอาหาร ภัตตาคารอยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.81$ และ 2.79) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบุคลากรของร้านอาหาร ภัตตาคาร ในการให้บริการต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.75$)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง

ด้านการคมนาคมขนส่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. การเดินทางสะดวกสบาย	3.09	0.72	มาก
2. เส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบาย	3.04	0.71	มาก
3. เจ้าหน้าที่ให้บริการเอื้ออำนวยความสะดวก	2.95	0.77	มาก
4. การคมนาคมขนส่งผู้โดยสาร	2.99	0.69	มาก
5. ระบบการจราจรในจังหวัดสระแก้ว	2.98	0.73	มาก
รวม	3.01	0.61	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการเดินทางสะดวกสบายสูงที่สุด ($\bar{X}=3.09$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบาย อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.04$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการเอื้ออำนวยความสะดวกต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.95$)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.20	0.64	มาก
2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์	3.08	0.65	มาก
3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	3.13	0.67	มาก
4. แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม	3.05	0.69	มาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	2.95	0.69	มาก
รวม	3.08	0.57	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวสูงที่สุด ($\bar{X}=3.20$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.13$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.95$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม
ขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. จำนวนบริษัทผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยว	2.82	0.68	มาก
2. การให้บริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม	2.72	0.69	มาก
3. สิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการนำเที่ยว	2.75	0.66	มาก
4. การให้บริการของบุคลากร (มัคคุเทศก์) ในการนำเที่ยว	2.63	0.67	มาก
5. ความหลากหลายในการให้บริการ	2.75	0.67	มาก
6. ค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจนำเที่ยวมีความเหมาะสม กับคุณภาพที่ได้รับบริการ	2.86	0.60	มาก
รวม	2.75	0.54	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจนำเที่ยวมีความเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการสูงที่สุด ($\bar{X}=2.86$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบริษัทผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.82$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการให้บริการของบุคลากร (มัคคุเทศก์) ในการนำเที่ยวต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.63$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรม นันทนาการและความบันเทิง

ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดงานเทศกาลต่างๆได้	2.94	0.63	มาก
2. การจัดกิจกรรมต่างๆในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ความรู้	2.91	0.64	มาก
3. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในเทศกาล	2.91	0.63	มาก
4. จำนวนสถานบริการนันทนาการและความบันเทิง	2.87	0.65	มาก
5. การประชาสัมพันธ์งานเทศกาลต่างๆ	2.81	0.67	มาก
รวม	2.89	0.54	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดงานเทศกาลต่างๆ ได้สูงที่สุด ($\bar{X}=2.94$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการจัดกิจกรรมต่างๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ความรู้ และความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในเทศกาล อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.91$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการประชาสัมพันธ์งานเทศกาลต่างๆ ต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.81$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก

ด้านสินค้าของที่ระลึก	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. จำนวนร้านค้าของที่ระลึก	2.95	0.76	มาก
2. ราคาสินค้าของที่ระลึกมีความมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า	2.91	0.66	มาก
3. ความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก	2.91	0.72	มาก
4. บุคลากรในการให้บริการของร้านค้าของที่ระลึก	2.88	0.68	มาก
5. คุณภาพมาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก	2.90	0.65	มาก
รวม	2.91	0.58	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านค้าของที่ระลึกสูงที่สุด ($\bar{X}=2.95$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องราคาสินค้าของที่ระลึกมีความมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า และความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.91$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก และบุคลากรในการให้บริการของร้านค้าของที่ระลึกต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.90$ และ 2.88) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเพียงพอ	2.81	0.74	มาก
2. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย	2.73	0.73	มาก
3. ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	2.79	0.69	มาก
4. คุณภาพเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	2.66	0.73	มาก
5. ระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย	2.71	0.72	มาก
รวม	2.74	0.63	มาก

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเพียงพอ และความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวสูงที่สุด ($\bar{X}=2.81$ และ 2.73) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.73$ และ 2.71) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.66$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง

ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว	2.83	0.72	มาก
2. จำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว	2.81	0.70	มาก
3. การต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่น	2.97	0.71	มาก
รวม	2.87	0.64	มาก

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่นสูงที่สุด ($\bar{X}=2.97$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.83$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ตอบแบบสอบถามต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.81$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านการจัดการบริการอื่นๆสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ตู้ ATM ธนาคารและธุรกิจการเงิน	2.90	0.74	มาก
2. พาหนะรับส่งเพื่อบริการนักท่องเที่ยว	2.89	0.74	มาก
3. การจัดทำสื่อ/เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	2.71	0.74	มาก
4. โทรศัพท์สาธารณะ/อินเทอร์เน็ต	2.69	0.73	มาก
5. ร้านค้าย่อย	2.99	0.73	มาก
รวม	2.84	0.59	มาก

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องร้านค้าย่อยสูงที่สุด ($\bar{X}=2.99$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องตู้ ATM ธนาคารและธุรกิจการเงิน และพาหนะรับส่งเพื่อบริการผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.90$ และ 2.89) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการจัดทำสื่อ/เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และ โทรศัพท์สาธารณะ/อินเทอร์เน็ตต่ำที่สุด ($\bar{X}=2.71$ และ 2.69) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสถิติ t-test กับกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ได้แก่ เพศ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) กับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน แสดงผลดังตารางที่ 28 - 49

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ

ปัจจัย	ชาย		หญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ที่พัก โรงแรม	2.90	0.54	2.91	0.51	-0.064	0.949
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.86	0.57	2.78	0.53	1.550	0.122
3. การคมนาคมขนส่ง	2.99	0.61	3.03	0.61	-0.664	0.507
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	3.08	0.55	3.08	0.59	0.037	0.970
5. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	2.75	0.54	2.75	0.53	-0.018	0.986
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง	2.86	0.57	2.91	0.52	-0.786	0.432
7. สินค้าของที่ระลึก	2.91	0.58	2.91	0.58	0.050	0.960
8. ความปลอดภัย	2.68	0.63	2.79	0.63	-1.817	0.070
9. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง	2.83	0.63	2.91	0.65	-1.217	0.225
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.84	0.61	2.84	0.57	0.014	0.989
ภาพรวม	2.87	0.44	2.89	0.42	-0.422	0.674

* $p < 0.05$ ($t_{398,975} = 1.96$)

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และรายด้านย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ

ปัจจัย	15-24 ปี		25-34 ปี		35-54 ปี		55 ปีขึ้นไป		F	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ที่พัก โรงแรม	2.96	0.47	2.87	0.56	2.87	0.54	2.91	0.57	0.917	0.433
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.92	0.52	2.79	0.56	2.70	0.52	2.90	0.63	3.394	0.018*
3. การคมนาคมขนส่ง	2.96	0.59	3.03	0.62	3.01	0.64	3.18	0.45	0.866	0.459
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	3.15	0.53	3.05	0.59	3.05	0.61	2.94	0.51	1.167	0.322
5. ธุรกิจนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์	2.87	0.53	2.74	0.53	2.65	0.52	2.48	0.60	5.174	0.002*
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรม นันทนาการและความบันเทิง	2.97	0.49	2.87	0.56	2.82	0.58	2.76	0.54	1.873	0.134
7. สินค้าของที่ระลึก	2.95	0.60	2.94	0.55	2.78	0.59	2.99	0.58	2.222	0.085
8. ความปลอดภัย	2.86	0.62	2.68	0.66	2.62	0.60	2.93	0.55	3.904	0.009*
9. การอำนวยความสะดวกใน การเข้าออกเมือง	2.96	0.67	2.83	0.64	2.82	0.61	2.83	0.60	1.278	0.282
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.83	0.65	2.89	0.58	2.75	0.49	2.89	0.63	1.035	0.377
ภาพรวม	2.94	0.42	2.87	0.46	2.81	0.41	2.88	0.41	1.916	0.126

* $p < 0.05$ ($F_{3,396; .95} = 2.60$)

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และด้านความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้น ไม่พบความแตกต่าง ดังนั้นจะต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') แสดงผลดังตาราง 30 – 32

ตารางที่ 30 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	15-24 ปี	25-34 ปี	35-54 ปี	55 ปีขึ้นไป
15-24 ปี	2.92	-	0.13	0.22*	0.02
25-34 ปี	2.79		-	0.09	0.11
35-54 ปี	2.70			-	0.20
55 ปีขึ้นไป	2.90				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 15-24 ปีกับอายุ 35-54 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 31 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตาม
อายุ

อายุ	\bar{X}	15-24 ปี	25-34 ปี	35-54 ปี	55 ปีขึ้นไป
15-24 ปี	2.87	-	0.13	0.22*	0.39*
25-34 ปี	2.74		-	0.09	0.26*
35-54 ปี	2.65			-	0.17
55 ปีขึ้นไป	2.48				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 15-24 ปีกับอายุ 35-54 ปี อายุ 15-24 ปีกับอายุ 55 ปีขึ้นไป และอายุ 25-34 ปีกับอายุ 55 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 32 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านความปลอดภัย จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	15-24 ปี	25-34 ปี	35-54 ปี	55 ปีขึ้นไป
15-24 ปี	2.86	-	0.18	0.24*	0.07
25-34 ปี	2.68		-	0.06	0.25*
35-54 ปี	2.62			-	0.31*
55 ปีขึ้นไป	2.93				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านความปลอดภัย จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 15-24 ปีกับอายุ 35-54 ปี อายุ 25-34 ปีกับอายุ 55 ปีขึ้นไป และอายุ 35-54 ปีกับอายุ 55 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัย	ต่ำกว่า		ปรีญญาตรี		ปรีญญาตรีขึ้น		F	p
	ปรีญญาตรี		ไป		ไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ที่พัก โรงแรม	2.86	0.59	2.94	0.46	2.80	0.57	1.462	0.233
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.86	0.63	2.79	0.48	2.72	0.48	0.963	0.383
3. การคมนาคมขนส่ง	2.97	0.67	3.05	0.55	2.89	0.69	1.036	0.356
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว	3.00	0.59	3.15	0.54	2.96	0.67	4.145	0.017*
5. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	2.76	0.59	2.76	0.49	2.67	0.57	0.251	0.778
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความ บันเทิง	2.84	0.58	2.93	0.51	2.76	0.56	1.984	0.139
7. สินค้าของที่ระลึก	2.92	0.62	2.89	0.55	3.06	0.59	0.700	0.497
8. ความปลอดภัย	2.72	0.64	2.77	0.62	2.54	0.67	1.269	0.282
9. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง	2.83	0.72	2.90	0.58	2.94	0.51	0.682	0.506
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบ แบบสอบถาม	2.91	0.64	2.78	0.55	2.79	0.47	2.265	0.105
ภาพรวม	2.86	0.48	2.89	0.39	2.81	0.43	0.475	0.622

* $p < 0.05$ ($F_{2,397; .95} = 3.00$)

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ดังนั้นจะต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') แสดงผลดังตาราง 34

ตารางที่ 34 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.00	-	0.15*	0.04
ปริญญาตรี	3.15		-	0.19*
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.96			-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีกับระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัย	นักเรียน / นักศึกษา		ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ		บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป		นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว		อื่นๆ		F	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ที่พัก โรงแรม	3.01	0.47	2.92	0.48	2.86	0.58	2.82	0.54	2.78	0.51	2.305	0.058
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.98	0.52	2.73	0.53	2.72	0.57	2.81	0.54	2.78	0.49	4.146	0.003*
3. การคมนาคมขนส่ง	3.01	0.54	2.97	0.65	3.03	0.69	3.06	0.59	2.92	0.52	0.351	0.843
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือ ทรัพยากรทางการ ท่องเที่ยว	3.19	0.51	3.04	0.55	3.09	0.60	2.97	0.55	2.91	0.68	2.560	0.038*
5. ธุรกิจนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์	2.93	0.54	2.65	0.48	2.72	0.49	2.69	0.56	2.56	0.63	5.495	0.000*
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรม นันทนาการและความ บันเทิง	3.02	0.50	2.82	0.54	2.88	0.54	2.81	0.55	2.67	0.61	3.703	0.006*
7. สินค้าของที่ระลึก	2.94	0.62	2.96	0.50	2.90	0.59	2.83	0.55	2.86	0.61	0.562	0.690
8. ความปลอดภัย	2.97	0.55	2.55	0.55	2.66	0.72	2.67	0.58	2.75	0.65	6.364	0.000*
9. การอำนวยความสะดวก ในการเข้าออกเมือง	3.10	0.57	2.72	0.56	2.78	0.69	2.78	0.67	2.87	0.64	5.962	0.000*
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.88	0.64	2.79	0.53	2.82	0.61	2.81	0.54	2.93	0.50	0.522	0.720
ภาพรวม	3.00	0.41	2.81	0.38	2.84	0.47	2.82	0.41	2.80	0.43	3.594	0.007*

* $p < 0.05$ ($F_{4,395; .95} = 2.37$)

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง ด้านความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ดังนั้นจะต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงผลดังตาราง 36 – 42

ตารางที่ 36 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	3.00	-	0.19*	0.16*	0.18*	0.20*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.81		-	0.03	0.01	0.01
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.84			-	0.02	0.04
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.82				-	0.02
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2.80					-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	2.98	-	0.25*	0.26*	0.17*	0.20*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.73		-	0.01	0.08	0.05
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.72			-	0.09	0.06
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.81				-	0.03
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2.78					-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (*Scheffe'*) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	3.19		0.15*	0.10	0.22*	0.28*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	3.04			0.05	0.07	0.13
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	3.09				0.12	0.18*
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.97					0.06
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2.91					

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพอื่นๆ และบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไปกับอาชีพอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	2.93	-	0.28*	0.21*	0.24*	0.37*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.65		-	0.07	0.04	0.09
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.72			-	0.03	0.16
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.69				-	0.13
อื่นๆ(แม่บ้าน)	2.56					-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการ และความบันเทิง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	3.02		0.20*	0.14	0.21*	0.35*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.82			0.06	0.01	0.15
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.88				0.07	0.21*
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.81					0.14
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2.67					

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไปกับอาชีพอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	2.97	-	0.42*	0.30*	0.30*	0.21*
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.55		-	0.12	0.12	0.21*
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.66			-	0.01	0.09
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.67				-	0.09
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2.75					-

* $p < 0.05$ -

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพอื่นๆ และ อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจกับอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	บริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป	นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	อื่นๆ (แม่บ้าน)
นักเรียน / นักศึกษา	3.10	-	0.38*	0.32*	0.23*	0.00
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.72		-	0.06	0.15	0.38*
บริษัทเอกชน / รับจ้าง ทั่วไป	2.78			-	0.09	0.32*
นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว	2.87				-	0.23*
อื่นๆ(แม่บ้าน)	3.10					-

* $p < 0.05$ -

จากตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง จำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป อาชีพนักเรียน / นักศึกษากับอาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจกับอื่นๆ อาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไปกับอาชีพอื่นๆ และ อาชีพนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัวกับอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ปัจจัย	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000 - 20,000 บาท		20,001 - 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป		F	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ที่พัก โรงแรม	2.96	0.50	2.87	0.55	2.99	0.47	2.76		
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	2.93	0.55	2.72	0.53	2.87	0.53	2.65	0.53	5.946	0.001*
3. การคมนาคมขนส่ง	3.00	0.57	3.06	0.65	3.07	0.66	2.86	0.57	1.628	0.182
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	3.12	0.56	3.08	0.59	3.17	0.51	2.90	0.55	2.495	0.059
5. ธุรกิจนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์	2.83	0.56	2.72	0.51	2.73	0.48	2.60	0.54	2.991	0.031*
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรม นันทนาการและความบันเทิง	2.94	0.50	2.87	0.58	2.96	0.56	2.70	0.54	3.101	0.027*
7. สินค้าของที่ระลึก	2.94	0.61	2.92	0.56	2.82	0.54	2.83	0.57	0.846	0.470
8. ความปลอดภัย	2.83	0.62	2.64	0.68	2.83	0.56	2.64	0.57	3.210	0.023*
9. การอำนวยความสะดวกใน การเข้าออกเมือง	2.96	0.64	2.82	0.70	2.86	0.56	2.72	0.50	2.419	0.066
10. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.87	0.60	2.83	0.63	2.86	0.47	2.72	0.50	1.043	0.374
ภาพรวม	2.94	0.41	2.85	0.46	2.92	0.39	2.73	0.41	3.511	0.015*

* $p < 0.05$ ($F_{3,396, .95} = 2.60$)

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านที่พัก โรงแรม ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรม นันทนาการและความบันเทิง และด้านความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ดังนั้นจะต้องทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงผลดังตาราง 44 – 49

ตารางที่ 44 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.94	-	0.09	0.02	0.21*
10,000 - 20,000 บาท	2.85		-	0.07	0.12
20,001 - 30,000 บาท	2.92			-	0.19
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.73				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับ รายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 45 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พัก โรงแรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.96	-	0.09	0.03	0.20*
10,000 - 20,000 บาท	2.87		-	0.12	0.11
20,001 - 30,000 บาท	2.99			-	0.23*
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.76				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 45 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พัก โรงแรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป และรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.96	-	0.09	0.03	0.20*
10,000 - 20,000 บาท	2.87		-	0.12	0.11
20,001 - 30,000 บาท	2.99			-	0.23*
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.76				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป และรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 47 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.83	-	0.11	0.10	0.23*
10,000 - 20,000 บาท	2.72		-	0.01	0.12
20,001 - 30,000 บาท	2.73			-	0.13
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.60				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 47 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการ และความบันเทิง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.94	-	0.07	0.02	0.24*
10,000 - 20,000 บาท	2.87		-	0.09	0.17
20,001 - 30,000 บาท	2.96			-	0.26*
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.70				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไปและรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2.83	-	0.19*	0.00	0.19*
10,000 - 20,000 บาท	2.64		-	0.19*	0.00
20,001 - 30,000 บาท	2.83			-	0.19*
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2.64				-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 49 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป รายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท กับรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาทกับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

5. ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดสระแก้วได้เสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้วได้เสนอแนะแนวทางแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ดังนี้

สิ่งที่จังหวัดสระแก้วต้องปรับปรุงการท่องเที่ยว

1. ควรปรับปรุงความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว และห้องน้ำ (จำนวน 25 ราย)
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักและน่าสนใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถามให้มากขึ้น (จำนวน 16 ราย)
3. การเดินทางต่าง ๆ หลายเส้นทาง ควรมีความสะดวกมากกว่านี้ (จำนวน 12 ราย)
4. สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ และไม่มีความเป็นระเบียบ เช่น ตลาดโรงเกลือ สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ (จำนวน 12 ราย)
5. การจราจรตามแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวติดขัด เช่น แถบอำเภอวังน้ำเย็น อำเภออรัญประเทศ (จำนวน 12 ราย)
6. ความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 11 ราย)
7. ตลาดโรงเกลือควรจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และควรรักษาความสะอาดด้วยเช่นกัน (จำนวน 9 ราย)
8. ควรรักษาความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวให้เหมือนเดิม ไม่ควรปรับปรุงหรือมีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่มีผลกระทบต่อธรรมชาติ (จำนวน 6 ราย)
9. ป้ายบอกทางให้ชัดเจนมากกว่านี้ (จำนวน 5 ราย)
10. ห้องน้ำ ควรมีมากกว่านี้ กรณีมาเป็นหมู่คณะ (จำนวน 5 ราย)
11. วินัยจราจรของคนสระแก้ว โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ รถจักรยาน (จำนวน 4 ราย)
12. สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 4 ราย)
13. รถรับส่งตามสถานที่ท่องเที่ยวควรมีมากกว่านี้ (จำนวน 3 ราย)
14. ควรปรับปรุงในเรื่องของร้านค้า ร้านอาหาร ให้มีความสะอาด และเพียงพอต่อความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 3 ราย)
15. การใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร (จำนวน 3 ราย)

16. สถานที่พักแรมที่สามารถรองรับผู้ตอบแบบสอบถามได้อย่างเพียงพอ (จำนวน 3 ราย)
17. เจ้าหน้าที่ดูแลผู้ตอบแบบสอบถามมีน้อยเกินไป (จำนวน 3 ราย)
18. ควรปรับปรุงในเรื่องของกลิ่นของขยะ (จำนวน 3 ราย)
19. ค่าเช่าพาหนะที่ใช้ในตลาดโรงเกลือมีราคาแพงเกินไป (จำนวน 2 ราย)
20. จำนวนตู้เอทีเอ็ม (จำนวน 2 ราย)
21. ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ให้แลดูดีมากกว่านี้ (จำนวน 2 ราย)
22. ราคาสินค้าควรมีราคาถูกลงกว่านี้ (จำนวน 2 ราย)
24. จัดระเบียบการจราจรในตลาดโรงเกลือ (จำนวน 2 ราย)
25. สถานีบริการน้ำมันอสังขสิทธิ์ของผู้ประกอบการค้า และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการต้อนรับ (จำนวน 2 ราย)
26. จำนวนเด็กขอทานเยอะมาก (จำนวน 2 ราย)
27. ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้
28. จำนวนตู้โทรศัพท์สาธารณะ
29. ควรเน้นในเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทย ๆ ไม่ควรเน้นแหล่งการพนันมากนัก
30. รถประจำทางที่ไปสถานที่ท่องเที่ยวควรมีราคาถูกลงกว่านี้
31. สถานที่ท่องเที่ยวเวลากลางคืน

สิ่งที่จังหวัดสระแก้วควรเพิ่มเติมหรือพัฒนาการท่องเที่ยว

1. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 13 ราย)
2. ความสะอาดของอาหาร ร้านค้า ห้องน้ำ และแหล่งท่องเที่ยว (จำนวน 10 ราย)
3. ควรปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้ปลอดภัย สะดวก (จำนวน 6 ราย)
4. ควรมีร้านค้าไว้คอยให้บริการมากกว่านี้ เช่น ร้านค้าย่อยในสถานที่ท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และควรมีการตรวจสอบคุณภาพของอาหาร (จำนวน 6 ราย)
5. สถานที่จอดรถควรมีให้มากกว่านี้ (จำนวน 6 ราย)
6. ควรเพิ่มเติมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (จำนวน 5 ราย).

7. ความปลอดภัยในเรื่องของทรัพย์สิน และร่างกายของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 5 ราย)
8. ควรเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถามให้มากกว่านี้ (จำนวน 5 ราย)
9. ความสะอาดของตลาดโรงเกลือ (จำนวน 5 ราย)
10. การจราจรติดขัด (จำนวน 4 ราย)
11. ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว และควรมีมากกว่าที่เป็นอยู่ (จำนวน 4 ราย)
12. ป้ายบอกทางให้ชัดเจนมากกว่านี้ (จำนวน 4 ราย)
13. จำนวนห้องน้ำ (จำนวน 3 ราย)
14. อธิษาศัยของผู้ประกอบการค้า และเจ้าหน้าที่ (จำนวน 3 ราย)
15. คูแอสถานที่ท่องเที่ยว (จำนวน 3 ราย)
16. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว (จำนวน 2 ราย)
17. จำนวนรถสาธารณะที่ให้บริการ (จำนวน 2 ราย)
18. ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ให้แลดูดีมากกว่านี้ (จำนวน 2 ราย)
19. การใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร (จำนวน 2 ราย)
20. การจำลองปืนน้ำผา หรือไต่เขา (จำนวน 2 ราย)
21. การท่องเที่ยวโดยรถไฟไปกัมพูชา
22. อยากให้มีหอคูดาว ตรงบริเวณที่กางเต็น
23. ควรเพิ่มเติมการท่องเที่ยวแบบล่องแก่ง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว ในจังหวัดสระแก้ว

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว ตามสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว นักท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 1,298,204 คน (จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 8. สถิติการท่องเที่ยว. รายงานประจำปี 2550. สระแก้ว) ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้ ภาครัฐ จำนวน 3 คน คือ หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว, สารวัตรตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว, นักวิชาการชำนาญการพิเศษขนส่งจังหวัดสระแก้ว ภาคเอกชน จำนวน 5 คน คือ ผู้ประกอบการในจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว, สมาคมหอการค้าจังหวัดสระแก้ว, ชมรมร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว, ชมรมสินค้า OTOP และของที่ระลึกจังหวัดสระแก้ว, ผู้ประกอบการด้านที่พักและโรงแรมจังหวัดสระแก้ว, โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษา ทฤษฎีแนวความคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 7 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

1. ที่พัก โรงแรม
2. ร้านอาหาร ภัตตาคาร
3. การคมนาคม
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
5. ธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์
6. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง
7. สินค้าของที่ระลึก
8. ความปลอดภัย
9. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง
10. การจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 ประเด็นปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 6 สรุปการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 7 กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

เมื่อผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้นำข้อมูลมาประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว และผลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว สำหรับผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอตามขั้นตอนดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว สามารถสรุปผลการวิจัยและนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

1.1 เพศของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 และเป็นเพศชาย จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25

1.2 อายุของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี และ 15-24 ปี ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ จำนวน 145 และ 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 และ 35.00 ตามลำดับ รองลงมา มีอายุระหว่าง 35-54 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

1.3 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 76 และ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และ 18.00 ตามลำดับ และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษามากกว่าปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

1.4 อาชีพของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป และนักเรียน / นักศึกษา ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 119 และ 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 และ 29.50 ตามลำดับ รองลงมา ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่เกษียณอายุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

1.5 รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-34 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้างทั่วไปและมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

2.1 ความถี่ในเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1-2 ครั้ง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาเดินทางมาจังหวัดสระแก้วมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 3 - 5 ครั้ง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25

2.2 บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาคือ เดินทางมากับหมู่คณะ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00

และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ เดินทางคนเดียว และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบุคคลอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 3 และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และ 1.25 ตามลำดับ

2.3 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วด้วยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมาเดินทางด้วยรถยนต์โดยสารสาธารณะ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วด้วยรถไฟ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

2.4 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อท่องเที่ยว จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 34.49 รองลงมาเดินทางเพื่อซื้อสินค้า จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 33.04 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อสัมมนา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72

2.5 แหล่งที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากเพื่อน/ญาติ จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 รองลงมาคือ ทราบข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่ทราบข้อมูลจากวิทยุ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

2.6 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 วัน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคือ ใช้เวลาครึ่งวัน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่ใช้ระยะเวลาอื่นๆ คือ ใช้ระยะเวลาไม่แน่นอน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

2.7 การพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่พักค้างคืน ที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 และพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25

2.8 สถานที่ที่พักรวมจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาพักสถานที่อื่นๆ และโรงแรม ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 105 และ 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และ 24.25 ตามลำดับ และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่พักที่โฮมสเตย์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

2.9 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วที่เคยมาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมาเคยมาท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 และมีจำนวนน้อยที่สุด

คือ นักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานล้อมเซรามิก และปราสาทบ้านน้อย ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 9 และ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.76 และ 0.67 ตามลำดับ

2.10 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วที่สนใจของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจแหล่งท่องเที่ยวตลาดโรงเกลือ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 16.83 รองลงมาสนใจแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่สนใจแหล่งท่องเที่ยวปราสาทบ้านน้อย และสระแก้ว-สระขวัญ ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 20 และ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.47 และ 1.25 ตามลำดับ

2.11 สิ่งประทับใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความประทับใจในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 28.37 รองลงมามีความประทับใจในความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีความ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1-2 ครั้งต่อปี เดินทางมากับครอบครัวหรือญาติ ด้วยรถยนต์ส่วนตัว มาเพื่อท่องเที่ยว ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากเพื่อน/ญาติ ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 วัน หากพักค้างคืนพักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน ส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ สนใจแหล่งท่องเที่ยวตลาดโรงเกลือ และประทับใจเพราะแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.88$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X}=3.08$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านการคมนาคมขนส่ง อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.01$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านความปลอดภัย และด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์น้อยที่สุด ($\bar{X}=2.74$ และ 2.73) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านพบว่า

3.1 ด้านที่พักโรงแรม ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.90$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนที่พักและโรงแรมในจังหวัดสระแก้ว และการให้บริการของบุคลากรมากที่สุด ($\bar{X}=2.96$ และ 2.95) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของห้องพัก และค่าบริการที่พักและโรงแรมเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับ

บริการ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.90$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลการให้บริการของที่พักและโรงแรมน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.82$)

3.2 ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.82$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านอาหาร ภัตตาคาร ที่รองรับนักท่องเที่ยว และค่าบริการของร้านอาหาร ภัตตาคารมากที่สุด ($\bar{X}=2.88$ และ 2.87) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพอาหารของร้านอาหาร ภัตตาคาร และการให้บริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.81$ และ 2.79) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบุคลากรของร้านอาหาร ภัตตาคาร ในการให้บริการน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.75$)

3.3 ด้านการคมนาคมขนส่ง ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.01$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการเดินทางสะดวกสบายมากที่สุด ($\bar{X}=3.09$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบาย อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.04$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการเอื้ออำนวยความสะดวกน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.95$)

3.4 ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.08$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X}=3.20$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.13$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.95$)

3.5 ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.75$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจนำเที่ยวมีความเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการมากที่สุด ($\bar{X}=2.86$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบริษัทผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.82$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการให้บริการของบุคลากร (มัคคุเทศก์) ในการนำเที่ยวที่น้อยที่สุด ($\bar{X}=2.63$)

3.6 ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.89$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดงานเทศกาลต่างๆ ได้มากที่สุด ($\bar{X}=2.94$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการจัดกิจกรรมต่างๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ความรู้ และความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในเทศกาล อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.91$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการประชาสัมพันธ์งานเทศกาลต่างๆ น้อยที่สุด ($\bar{X}=2.81$)

3.7 ด้านสินค้าของที่ระลึก ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.91$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านค้าของที่ระลึกมากที่สุด ($\bar{X}=2.95$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องค่าสินค้าของที่ระลึกมีความมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า และจำนวนความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.91$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก และบุคลากรในการให้บริการของร้านค้าของที่ระลึกน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.90$ และ 2.88) ตามลำดับ

3.8 ด้านความปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วในด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.74$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเพียงพอ และความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X}=2.81$ และ 2.73) ตามลำดับมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและระบบบริหารการจัดการความปลอดภัยอยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.73$ และ 2.71) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.66$)

3.9 ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.87$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่นมากที่สุด ($\bar{X}=2.97$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.83$) และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.81$)

3.10 ด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.84$) โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องร้านค้าช้อปปิ้งมากที่สุด ($\bar{X}=2.99$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องตู้

ATM ธนาคารและธุรกิจการเงิน และพาหนะรับส่งเพื่อบริการนักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.90$ และ 2.89) ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการจัดทำสื่อ/เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และโทรศัพท์สาธารณะ/อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.71$ และ 2.69) ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

4.1 นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และรายด้านย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และด้านความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้(Scheffe') พบว่า

4.2.1 ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 15-24 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-54 ปี

4.2.2 ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 15-24 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-54 ปี และ 55 ปีขึ้นไป ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี มีระดับความคิดเห็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป

4.2.3 ด้านความปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 15-24 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านความปลอดภัย มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-54 ปี ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี และ 35-54 ปี

4.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้(Scheffe') พบว่า

4.3.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยวน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในภาพรวม ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษ กิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง ด้านความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe') พบว่า

4.4.1 ในภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ

4.4.2 ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคารมากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ

4.4.3 ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ ส่วนนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ

4.4.4 ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ

4.4.5 ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ

องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ ส่วนนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป มีระดับความคิดเห็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพอื่น

4.4.6 ด้านความปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป นักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพอื่น ๆ ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีระดับความคิดเห็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ

4.4.7 ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมืองพบว่า นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา และประกอบอาชีพอื่น ๆ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง มากกว่านักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป และนักธุรกิจ / ธุรกิจส่วนตัว

4.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในภาพรวม ด้านที่พัก โรงแรม ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการ และความบันเทิง และด้านความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า

4.5.1 ในภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.5.2 ด้านที่พัก โรงแรม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 - 30,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พัก โรงแรมมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.5.3 ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 - 30,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ

องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคารมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.5.4 ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.5.5 ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 - 30,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิงมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.5.6 ด้านความปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 - 30,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัยมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้อต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว มีประเด็นที่เป็นข้อตรวจพบ และนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

1.1 ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 - 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาเดินทางมาจังหวัดสระแก้วมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดสระแก้วเป็นแหล่งท่องเที่ยวมากด้วย อารยธรรม โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี แต่เนื่องจากเป็นจังหวัดค่อนข้างใหม่ จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากนัก จนส่งผลให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 - 2 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดสระแก้ว ที่ระบุว่า จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนตะวันออก ถึงจะเป็นจังหวัดค่อนข้างใหม่แต่ก็เก่าแก่มากด้วยอารยธรรมโบราณ

1.2 บุคคลที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาคือ เดินทางมากับหมู่คณะ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวยังเป็นนักเรียน / นักศึกษา จึงอาจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วกับครอบครัวหรือญาติ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของสาโรจน์ นราศรี (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษารูปแบบการตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวภาคใต้ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวคล้ายคลึงกัน คือ นิยมเดินทางคนเดียวหรือมากับเพื่อน

1.3 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพื่อการเดินทางไปยังจุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการจำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมาเดินทางด้วยรถยนต์โดยสารสาธารณะ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวมีความสะดวกสบาย สามารถจอดหรือแวะในสถานที่ที่ตนชอบนานเท่าใดก็ได้ และมีรวดเร็วในการที่เดินทางไปท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีญา วรากุลวิทย์ (2551) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนบุคคล การท่องเที่ยวโดยวิธีนี้ได้รับความนิยมอย่างสูงทั้งในทวีปยุโรปและอเมริกา การท่องเที่ยวโดยวิธีดังกล่าวทำให้นักท่องเที่ยวมีอิสระในการเดินทางสามารถวางแผนล่วงหน้ากำหนดการได้อย่างอิสระตามที่ต้องการ มีความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย สามารถแวะชมแหล่งท่องเที่ยวต่างๆได้โดยสะดวก

1.4 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 34.49 รองลงมาเดินทางเพื่อซื้อสินค้า จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 33.04 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่มีจุดหมายที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งทีถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะและเกียรติคุณ และสอดคล้องกับ ม.ล. ดุษฎี ชุมสาย และฉวีพันธ์ พรหมโยธี (2527) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวเหล่านี้ใช้เวลาหยุดงานเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นเพื่อพบเห็นสิ่งและอุบัติการณ์ใหม่ๆ เพื่อชมทิวทัศน์อันงดงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความสงบของชนบท เพื่อสนุกสนานความอึกทึกครึกโครมและดีกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่ และเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว และอื่นๆ ที่มีผลเป็นความสนุกสนาน และความบันเทิง

1.5 แหล่งที่ได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากเพื่อน/ญาติจำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 รองลงมาคือ ทราบข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดค่อนข้างใหม่ และการประชาสัมพันธ์ยังไม่รูปธรรมมากเท่าที่ควร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงรับรู้ข้อมูลจากเพื่อน/ญาติ มากกว่าช่องทางอื่น ๆ

ดังนั้นทางจังหวัดสระแก้ว ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และแผ่นพับ เพื่อให้นักท่องเที่ยวทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดสระแก้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่รายงานว่า การโฆษณาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นกรรมวิธีที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวของเราเป็นที่รู้จัก และสนใจจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศและภายในประเทศ

1.6 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว 1 วัน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคือ ใช้เวลาครึ่งวัน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดสระแก้วมีระยะทางจากกรุงเทพมหานครเพียง 236 กิโลเมตร อีกทั้งนักท่องเที่ยวบางคน เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อซื้อสินค้า จึงไม่จำเป็นต้องพักค้างแรม ทำให้ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพียง 1 วัน เท่านั้น

1.7 การพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่พักค้างคืน ที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 และพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพียง 1 วัน ก็เพียงพอต่อการท่องเที่ยวได้ในหลายๆแหล่ง ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงไม่พักค้างคืน ที่จังหวัดสระแก้ว

1.8 สถานที่พักแรมจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาพักสถานที่อื่นๆ และ โรงแรม ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 105 และ 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และ 24.25 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน เนื่องจากการเดินทางของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไปกับครอบครัวหรือญาติ ซึ่งอาจมีบ้านพักอยู่ในจังหวัดสระแก้วหรือเป็นคนจังหวัดสระแก้ว จึงทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน

1.9 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วที่เคยมาและสนใจของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาและสนใจท่องเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมาเคยมาท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 เนื่องจากตลาดโรงเกลือ มีสินค้าที่วางจำหน่ายหลากหลาย มีทั้งของเก่า และของใหม่ มีราคาไม่แพง อีกทั้งยังสามารถผ่านแดนเข้าไปยังประเทศกัมพูชาได้อีกด้วย โดยติดต่อขอผ่านแดน ณด่านตรวจคนเข้าเมืองรัฐประเทศ จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่จะต้องไปเที่ยวที่ตลาดโรงเกลือ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ (2545) ที่พบว่า ตลาดโรงเกลือ เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าที่มาจากฝั่งกัมพูชาและไทย โดยร้านค้าในตลาดสร้างเป็นโรงเรือนแบ่งเป็นห้องๆ สินค้าที่วางจำหน่ายจะเป็นพวกเสื้อผ้า

ทั้งเก่าและใหม่ ด้วยขาม ของเก่า เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร ฯลฯ นอกจากนั้นยังสามารถผ่านแดนเข้าไปในกัมพูชาได้อีกด้วย โดยติดต่อขอผ่านแดน ณด่านตรวจคนเข้าเมืองอรัญประเทศ เพื่อทำบัตรผ่านแดนชั่วคราว

1.10 สิ่งที่น่าสนใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความประทับใจในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 28.37 รองลงมาที่มีความประทับใจในความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดสระแก้วเป็นประตูบานใหญ่ที่เปิดไปสู่กลุ่มประเทศอินโดจีนเชื่อมการคมนาคมและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เป็นเส้นทางเดียวกัน ชาวไทยและชาวกัมพูชามีการข้ามฝั่งเพื่อค้าขายสินค้าและท่องเที่ยวเป็นประจำ ที่นี้จึงมีสี่สັນผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์ มีเสน่ห์น่ามองระหว่างจับจ่ายสินค้าที่ตลาดโรงเกลือ ตลาดที่เต็มไปด้วยของแปดกราคาถูกจากนานาประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา ซึ่งมีฝูงผีเสื้อนับแสนมากกว่า 350 สายพันธุ์ ปราสาทศักดิ์ก้อกกรม ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานรูปเคารพ และใช้ประกอบพิธีกรรมตามศติความเชื่อถือในลัทธิศาสนาฮินดู และลละลู่ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เกิดจากการยุบตัวหรือพังทลายของดินเนื่องจากสภาพดิน แข็งจะคงอยู่ไม่ยุบตัว เมื่อถูกลมกัดกร่อนจึงมีลักษณะเป็นรูปต่างๆ มองคล้ายกำแพงเมือง หน้าผา บ้างมีลักษณะเป็นแท่งๆ คล้ายกับ แพะเมืองผี ที่จังหวัดแพร่ เป็นต้น จนอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความประทับใจในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543) ที่กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยว ถือเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยว ประกอบด้วย ทรัพยากรประเภทธรรมชาติ ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

2.1 ด้านที่พักโรงแรม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนที่พักและโรงแรมในจังหวัดสระแก้ว และการให้บริการของบุคลากรมากที่สุด ($\bar{X} = 2.96$ และ 2.95) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของห้องพัก และค่าบริการที่พักและโรงแรมเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวินิจ วีรยาง

กูร (2532) ที่พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งสำคัญหรือปัจจัยที่จะลดต้นทุนทำให้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งอยู่ในความนิยมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คือ โรงแรมและที่พัก และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่รายงานว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสถานที่หรือบริการที่ส่วนใหญ่เอกชนจะเป็นผู้จัดสร้างหรือจัดหาไว้บริการนักท่องเที่ยว ในรูปแบบของการประกอบการธุรกิจ กล่าวคือ มีที่พักมีโรงแรมระดับต่างๆ ให้เลือกมีอัตราค่าที่พักที่เหมาะสมกับคุณภาพสะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล

2.2 ด้านร้านอาหารภัตตาคาร จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหารภัตตาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านอาหารภัตตาคาร ที่รองรับนักท่องเที่ยว ค่าบริการ คุณภาพอาหาร และการให้บริการของร้านอาหารภัตตาคารมากที่สุด (\bar{X} = 2.88 และ 2.87) ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องคุณภาพอาหารของร้านอาหาร ภัตตาคาร และการให้บริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร อยู่ในอันดับรองลงมา (\bar{X} = 2.81 และ 2.79) ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า อุตสาหกรรมการบริการอาหารนั้นเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ เป็นการให้บริการอาหารแก่ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้รับประทานอาหารมีอันที่นั่นๆ ที่บ้าน โดยการดึงลูกค้าที่นั่นขึ้นอยู่กับคุณภาพของอาหาร, บริการที่ยอดเยี่ยม, ราคาที่ยุติธรรม, ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม, มีความสะอาดในทุกๆ ส่วนของภัตตาคารและร้านอาหาร, การจัดการและการควบคุมที่ดี

2.3 ด้านการคมนาคมขนส่ง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการเดินทางสะดวกสบาย และเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบายมากที่สุด (\bar{X} = 3.09) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบาย อยู่ในอันดับรองลงมา (\bar{X} = 3.04) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) การคมนาคมขนส่งมีอิทธิพลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะไม่สามารถเดินไปได้ถ้าปราศจากการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย แต่ประหยัด

2.4 ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด (\bar{X} = 3.20) มีค่าเฉลี่ย

ของความพร้อมในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=3.13$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่รายงานว่า แหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่รัฐบาลที่จะต้องให้เห็นคุณค่าและกำหนดนโยบายการพัฒนา เพราะเป็นปัจจัยหรือเป็นเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว ทักษะศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบมากมาย ตั้งแต่สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง ภูมิอากาศ ทักษะภาพ ชีวิตสัตว์ป่า นันทนาการ กลางแจ้ง การบันเทิง และสอดคล้องกับแนวคิดของวรรณ วลัยวานิช (2539) ที่กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Attractions) ถือเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอาจจะสวยงามหรือแปลกประหลาด เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำ ชายหาด ฟังทะเล ปะการัง และอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

2.5 ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจนำเที่ยวมีความเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการมากที่สุด ($\bar{X}=2.86$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนบริษัทผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.82$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่รายงานว่า สิ่งอำนวยความสะดวก ถือเป็นสถานที่จัดหาไว้บริการนักท่องเที่ยว ในรูปแบบของการประกอบการธุรกิจ เช่น บริการนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีอัตราเสียไมตรี และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.6 ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดงานเทศกาลต่างๆ ได้มากที่สุด ($\bar{X}=2.94$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการจัดกิจกรรมต่างๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ความรู้ และความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในเทศกาล อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.91$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมบัติ กาญจนกิจ (2544) ที่กล่าวว่า ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรมทางมวลมนุษยชนกลุ่มต่างๆ จะแบ่งออกได้เป็น งานเทศกาล ศิลปหัตถกรรม ดนตรี ประเพณี และวิถีชีวิตพื้นบ้าน และสอดคล้องกับแนวคิดวรรณ วลัยวานิช (2539) ที่รายงานว่า กิจกรรมบันเทิง ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ในศัลลภ ดิสโก้เธค สถานเริงรมย์ บ่อนกาสิโน

2.7 ด้านสินค้าของที่ระลึก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องจำนวนร้านค้าของที่ระลึก มากที่สุด ($\bar{X} = 2.95$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องค่าสินค้าของที่ระลึกมีความมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า และจำนวนความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.91$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่กล่าวว่า สินค้าของที่ระลึกจะต้องมีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา รวมทั้งการส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมถึงการบรรจุหีบห่อให้สวยงาม

2.8 ด้านความปลอดภัย จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเพียงพอ และความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{X} = 2.81$ และ 2.73) ตามลำดับมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.73$ และ 2.71) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) การท่องเที่ยวเป็นภาระของหน่วยงานรัฐที่จะต้องให้ความสำคัญคุ้มครองนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนรวมทั้งทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นรัฐต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเขาเหล่านั้นอาจมีจุดเปราะบางในบางสิ่งบางอย่างเขาควรได้รับคำแนะนำเบื้องต้นถึงวิธีการได้รับข่าวสารในการป้องกันภัย การประกันภัย ความปลอดภัยและความช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการของเขา การถูกโจมตี การถูกทำร้าย การลักพาตัว หรือภัยคุกคามอื่นที่มีต่อนักท่องเที่ยวหรือคนทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.9 ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องการต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่น มากที่สุด ($\bar{X} = 2.97$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.83$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่รายงานว่า สิ่งที่ดีดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจเดินทางมาเยี่ยมชม ได้แก่ พิธีการเข้าเมืองและการบริการข่าวสาร โดยมีการผ่อนคลายระเบียบการเข้าเมืองให้ สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เป็นต้น

2.10 ด้านการจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องร้านค้าย่อย มากที่สุด ($\bar{X}=2.99$) มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในเรื่องตู้ ATM ธนาคารและธุรกิจการเงิน และพาหนะรับส่งเพื่อบริการนักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=2.90$ และ 2.89) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวินิจ วีรยางกูร (2532) ที่กล่าวว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งสำคัญหรือปัจจัยที่จะลดต้นทุนให้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งอยู่ในความนิยมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คือ จำนวนร้านค้า สถานบริการ รมณีสถาน สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา ฯลฯ และสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่รายงานว่าการบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เป็นการใช้องค์ประกอบระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

3.1 นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และรายด้านย่อย ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวชายและหญิง คิดว่าทางจังหวัดสระแก้วมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย แต่จะให้บริการด้วยความเสมอภาค เท่าเทียมกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของพรพิมล ศรีธเรศ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ในประเทศไทย พบว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานไดโนเสาร์ในประเทศไทย แตกต่างในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อการเผยแพร่ ด้านกิจกรรมนันทนาการ และด้านความปลอดภัย และขัดแย้งกับแนวคิดของฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2548) ที่กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการบริการทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น เพศหญิง ต้องการการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างสะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการ คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย และไม่ชอบการท่องเที่ยวที่ต้องผจญภัยหรือผาดโผนมากนัก ซึ่งตรงข้ามกับเพศชาย ที่ชอบการท่องเที่ยวแบบผจญภัยผาดโผน

3.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และด้านความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ พฤติกรรม และความพึงพอใจอีกทั้งผู้ที่มีอายุมาก มัก

มีความระมัดระวัง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากคนที่อายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตซึ่งเคยผ่านยุค
 เชื้อต่างๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนาน และผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่อายุน้อย จึง
 มักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิมล ศรีธเรศ
 (2551) ที่พบว่า อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานในสวนสาธารณะในประเทศไทย
 แตกต่างกันทุกด้าน

3.3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
 พร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือ
 ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยต่างกัน
 ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกันย่อมมีความรู้สึกรู้จักคิด อุดมการณ์ และความ
 ต้องการที่ต่างกันไป โดยนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการท่องเที่ยว
 มีการรับรู้ข่าวสารน้อยเช่นกัน จึงอาจไม่ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
 ของจังหวัดสระแก้ว และยังมีติดกับภาพลักษณ์เก่า ๆ จึงทำให้มีระดับความคิดเห็นต่อจังหวัด
 สระแก้วอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2548) ที่กล่าวว่า
 การศึกษาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการเดินทาง คนที่มีการศึกษาสูงกว่าจะเดินทางเพื่อการ
 ท่องเที่ยวมากกว่าคนที่มีการศึกษาค่ากว่า เนื่องจากคนที่มีการศึกษาสูงจะมีโลกทัศน์ที่กว้างกว่า ทำ
 ให้อยากไปดูหรืออยากไปสัมผัสกับสิ่งที่ตนได้เรียนรู้อีก

3.4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ
 องค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในภาพรวม ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้าน
 แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษ
 กิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง ด้านความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการเข้า
 ออกเมือง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีอาชีพต่างกันก็ย่อมมองโลก มีแนวคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยม
 ทัศนคติ ความคิดเห็นต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป รวมถึงความรู้ในเรื่องต่างๆ ก็ไม่เท่ากันด้วย ซึ่ง
 สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพงษ์ ก่อสอาด (2548) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการ ความพึงพอใจ
 และปัญหาของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยบริเวณเกาะเสม็ด พบว่า
 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการ และความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
 พร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ในภาพรวม ด้านที่พัก โรงแรม
 ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการ
 และความบันเทิง และด้านความปลอดภัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะรายได้ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในลักษณะ
 ทางประชากรที่มีอิทธิพลในการส่งผลให้บุคคลมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิมล ศรีธีรศ (2551) ที่พบว่า รายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการพิพิธภัณฑสถานในประเทศไทย แตกต่างกัน

4. ประเด็นปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

สรุปปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยว และการเก็บข้อมูลข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม สามารถวิเคราะห์และเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วได้ดังนี้

1. ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ รวมถึงประชาชน ขาดการประสานงานความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานขาดความคล่องตัวและไม่เป็นไปตามนโยบายที่ภาครัฐกำหนด และชุมชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ซึ่งไม่มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทหรือขาดการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. จังหวัดสระแก้วมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ ไม่ได้นำจุดเด่นของพื้นที่มานำเสนอให้เด่นชัด เช่น บางพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวไม่มีกิจกรรมดึงดูดความสนใจและเกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวเกิดความไม่ประทับใจในกิจกรรมและการท่องเที่ยว ในส่วนของประชาชนไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาใช้ในการเสนอวิถีชีวิตของตนเอง และบางกิจกรรมที่เสนอไปไม่ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

3. สระแก้วเป็นจังหวัดที่แยกตัวออกจากจังหวัดปราจีนบุรีได้ประมาณ 17 ปี ดังนั้นในการดำเนินการสร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆจึงยังไม่ทั่วถึง อีกทั้งบางพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดยังขาดการสำรวจระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น เส้นทาง ถนน ป้ายบอกทาง ไฟฟ้า น้ำประปา ห้องน้ำ เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวบางพื้นที่ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจึงไม่ได้รับการดูแลและพัฒนาจากทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น

4. ในการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อของจังหวัดสระแก้วไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยวและถนนบางสายที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา จึงไม่เอื้ออำนวยความสะดวกและเกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อผลกระทบบนด้านเศรษฐกิจแก่คนในชุมชน

5. การประชาสัมพันธ์ในภาพรวมส่วนใหญ่ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และยังไม่แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่โดดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของจังหวัด และเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดสระแก้วบางแห่งยังขาดความพร้อมในหลายปัจจัย บางแห่งไม่ได้รับความสนใจและให้ความสำคัญดังนั้นในการประชาสัมพันธ์ของจังหวัดจึงควรปฏิบัติการในเชิงรุกอย่าง

เต็มที่เพื่อส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้แสดงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นให้เห็น เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

6. ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว กลไกหนึ่งที่สำคัญคือ บุคลากรที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ที่ยังขาดทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องด้วยทางภาครัฐและเอกชน ยังไม่สามารถเพิ่มปริมาณของบุคลากรได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

7. จากปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ งบประมาณ ซึ่งเป็นทั้งปัญหาและเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ไม่เพียงพอ การอนุมัติงบประมาณล่าช้า หรือบางพื้นที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทำให้เกิดผลกระทบในการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว หรือการนำไปพัฒนาการท่องเที่ยวส่วนอื่นๆ ที่ไม่ตรงตามเป้าหมาย

6. สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อเชื่อมโยงให้เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยว

1.1 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว โดยการหาแนวร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วและมีการประสานความร่วมมือร่วมกันทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชนหรือชุมชนในท้องถิ่น เพื่อมาพัฒนาและบูรณาการร่วมกัน วางแผนการจัดการ การบริหารงาน ร่วมออกความคิดเห็นเสนอทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัด แลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งของเครือข่าย

1.2 การมีส่วนร่วมโดยการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น เทศบาล อบจ. อบต. จะต้องร่วมทำงานกับท้องถิ่นแบบเป็นองคร่วม โดยเข้าร่วมในลักษณะหน่วยงานร่วมจัด เช่น เป็นหน่วยงานร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เป็นหน่วยงานร่วมวิเคราะห์ หรือร่วมแก้ปัญหาด้วยกัน เป็นหน่วยงานร่วมส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องประสานเครือข่ายระหว่างองค์กรและท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

1.3 ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องประสานแผนการพัฒนากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) แผนพัฒนาของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด แผนพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการทำงานในสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกันมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ

2.1 ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยมีการประสานความร่วมมือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ร้านค้า ร้านอาหาร ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน ระบบแสงสว่าง ระบบน้ำ ป้ายชี้แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น หรือสร้างสรรค์กิจกรรมให้เกิดกับแหล่งท่องเที่ยววนั้น เช่น เดินป่า รถม้า ปั่นจักรยาน พายเรือ เป็นต้น

2.2 ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ประสานความร่วมมือกำหนดแนวทางในการดำเนินงานจัดการแหล่งท่องเที่ยว และมีการนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ดังนี้

2.2.1 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทางเลือกใหม่ของนักท่องเที่ยว ที่จะได้ทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และสามารถนำความรู้กลับไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบอาชีพ จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่มีประกอบอาชีพเกษตรกรรมจำนวนมากจึงควรให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและเผยแพร่ความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจในด้านการเกษตร

2.2.2 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สำหรับประเทศไทยกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว เช่น โรงพยาบาลวังน้ำเย็น โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยวัฒนานคร ได้มีรูปแบบการให้บริการที่หลากหลาย และจะต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อขยายผลและรองรับตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.2.3 การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวประเภทนี้จังหวัดสระแก้วมีศักยภาพอยู่พอสมควร แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ถ้ำเพชร โพธิ์ทอง ล่องเรือเขื่อนพระปรง อ่างเก็บน้ำท่าบาก อ่างเก็บน้ำเขาสามลิบ กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติตาพระยา

2.2.4 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทนี้ในจังหวัดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและโดยเฉพาะชาวต่างชาติให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเข้าไปใช้ ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกับคนในท้องถิ่น อยู่บ้านเดียวกัน ทำ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อเป็นการเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ได้เห็นถึงวัฒนธรรมในท้องถิ่น และที่สำคัญเป็นการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นเป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของนักท่องเที่ยว

2.3 สนับสนุนให้มีแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการพักผ่อนที่ให้ความรื่นรมย์ บันเทิง เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์การแสดง ศิลปะสมัยใหม่ แหล่งบันเทิง ศูนย์การค้า ศูนย์การประชุม เป็นต้น

3. การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว

3.1 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ศึกษาและสำรวจพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่รับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวและในชุมชน

3.2 ส่งเสริมระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน สะพาน ไฟฟ้า น้ำประปา ห้องน้ำ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้โทรศัพท์ ป้ายสัญลักษณ์สื่อความหมายต่างๆ เป็นต้น เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.3 สนับสนุนประชาชนชุมชนในท้องถิ่นสร้างเครือข่ายแกนนำร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่นเช่น อบจ. อบต. ให้มีส่วนร่วมผลักดันในการดำเนินการ การวางแผนงานร่วมกัน กำหนดพื้นที่จัดวางระบบสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และนักท่องเที่ยว โดยไม่กระทบกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน

4. การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

4.1 ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการร่วมวางแผนสร้างเส้นทางใหม่หรือปรับปรุงแก้ไขเส้นทางเพื่อสะดวกในการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกเดินทางได้ตามความต้องการ ปลอดภัย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เช่น ประสานผู้ประกอบการรถยนต์โดยสารให้บริการนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ควรทำแผนที่แสดงความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ไว้ทุกแหล่งท่องเที่ยว และควรจัดทำแผนที่ลงแผ่นพับ พร้อมประชาสัมพันธ์จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวตามที่กำหนดในแผนที่

4.2 สร้างจุดสนใจในเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เพิ่มมากขึ้นมีกิจกรรมที่หลากหลายในการเลือกท่องเที่ยว เช่นตามเส้นทางท่องเที่ยวมีการขายสินค้าของที่ระลึก สินค้า OTOP งานหัตถกรรมฝีมือชาวบ้าน ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านของชุมชนนั้นๆ รวมถึงร้านค้า ร้านอาหาร ปั่นน้ำมัน ทั้งนี้เพื่อเป็นจุดสนใจและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.3 ส่งเสริมความปลอดภัยในเส้นทางท่องเที่ยวบางแหล่งท่องเที่ยวหลายเส้นทางยังไม่ได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนา เช่น ระบบแสงสว่างตามเส้นทาง สะพาน สัญลักษณ์สื่อความหมายต่างๆ หรือแม้แต่อันตรายจากมนุษย์ด้วยกันเอง และที่สำคัญควรมีเจ้าหน้าที่คอยสอดส่องดูแล มีสายตรวจ เพื่อความสบายใจในการใช้เส้นทางของนักท่องเที่ยว

5. การส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

5.1 การประชาสัมพันธ์ควรมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นการเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว เช่น การเชิญรายการต่างๆทางโทรทัศน์มาถ่ายทำ

ราชการหรือถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ที่กว้างขึ้นและทั่วถึง

5.2 การประชาสัมพันธ์จัดงานเทศกาลต่างๆในจังหวัดสระแก้วเพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวซึ่งในแต่ละปีจังหวัดสระแก้วจะมีเทศกาลสำคัญๆ เช่น เทศกาลงานแคนตาลูป งานดอกแก้วบานเบื่องบูรพา งานกาชาดจังหวัด เทศกาลคนกล้าตามเส้นทางนงู เทศกาลคู่มือผีเสื้อที่ปางสีดา เทศกาลทั้งหมดนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์โดยเชิญดารานักแสดง ศิลปินที่มีชื่อเสียงมาช่วย Presenter ประชาสัมพันธ์เชื้อเชิญตามสื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว

5.3 การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โฆษณาขนาดใหญ่ตามจุดที่มีผู้คนสัญจรไปตามเส้นทางหลักทั้งในจังหวัดสระแก้วหรือจังหวัดใกล้เคียง หรือแม้แต่การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โฆษณาขนาดใหญ่ไว้ที่กรุงเทพมหานครเพื่อบอกถึงการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เทศกาลต่างงานๆ เพราะกรุงเทพมหานครมีผู้คนอยู่มากและสามารถเดินทางแบบไปเช้าเย็นกลับได้

6. การจัดการด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

6.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการได้เข้ามาฝึกอบรมเป็นภาคพิเศษโดยการสร้างองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่ผู้เข้าฝึกอบรมโดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากทางมหาวิทยาลัย หรือบุคลากรจากหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมาเป็นวิทยากรให้ความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยวและเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการการท่องเที่ยว

6.2 ผลักดันให้ชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครภาคพิเศษ หรือไกด์ท้องถิ่นโดยนำเอาชาวบ้านหรือเยาวชนมาถ่ายทอดถึงจุดเด่นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง

6.3 จัดให้มีการเพิ่มบุคลากรประจำทุกจุดบริการในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลและบริการนักท่องเที่ยว

7. การจัดการงบประมาณและค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

7.1 จัดตั้งกองทุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดโดยมีการประสานความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหางบประมาณเพื่อนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ และมีการรายงานผลให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบ

7.2 มีการจัดสรรงบประมาณให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยมี อบต. หรือชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆดำเนินการดูแลรับผิดชอบและมีการรายงานผลการดำเนินงานและตรวจสอบได้

7.3 ส่งเสริมให้แต่ละชุมชนท้องถิ่นต่างๆจัดตั้งองค์กรเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี อบต. อบจ. เข้ามาให้การสนับสนุนผลักดันและพัฒนาไปในทางที่ดีในอนาคต

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจากนักท่องเที่ยว 400 คน พอสรุปได้ตามลำดับความสำคัญซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อดังต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว	(\bar{X} =3.08)
2. การคมนาคมขนส่ง	(\bar{X} =3.01)
3. สินค้าของที่ระลึก	(\bar{X} =2.91)
4. ที่พัก โรงแรม	(\bar{X} =2.90)
5. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง	(\bar{X} =2.89)
6. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง	(\bar{X} =2.87)
7. การจัดการบริการอื่นๆ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	(\bar{X} =2.84)
8. ร้านอาหาร ภัตตาคาร	(\bar{X} =2.82)
9. ความปลอดภัย	(\bar{X} =2.74)
10. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	(\bar{X} =2.73)

1. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

1.1 ส่งเสริมการสร้างจุดเด่น เอกลักษณ์ หรือสร้างกิจกรรมให้เกิดแก่แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ กิจกรรมมาเทนไบค์ แรลลี่คาร์ กิจกรรมวิ่งเพื่อสุขภาพ นอกจากนี้บางแหล่งท่องเที่ยวควรมีบริการเสริม อาทิเช่น รถลากโดยสารรอบเมือง รถเช่า หรือขี่ช้างชมแหล่งท่องเที่ยวชมธรรมชาติบริเวณนั้น

1.1.1 จัดเทศกาลหรือกิจกรรมพิเศษในเขตเทศบาลหรือในอำเภอเป็นครั้งคราวและต่อเนื่อง เช่น การประกวดวงดนตรี งานแสดงสินค้า OTOP เป็นต้น

1.1.2 จัดกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติโดยจักรยาน (Mountain Bike) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติจังหวัดสระแก้ว เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติตาพระยา

1.2 ส่งเสริมการสร้างระบบสาธารณูปโภค สร้างศูนย์อำนวยความสะดวกท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในแหล่งท่องเที่ยว อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน จุดชมวิว ร้านค้าร้านอาหาร เป็นต้น

1.2.1 สร้างศูนย์อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆโดยได้รับการสนับสนุนจาก เทศบาล อบจ. หรือ อบต. เช่น ปราสาทสตีก๊กอกรรม เจ็อนพระปรง อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก เป็นต้น

2. การคมนาคมขนส่ง

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

2.1 ส่งเสริมการพัฒนามุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด รวมถึงการเกษตรกรรมเพื่อก่อให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในหลายอำเภอ เช่น อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมความปลอดภัยในเส้นทางการคมนาคม และปรับปรุงแก้ไขเส้นทางในการท่องเที่ยว เพื่อสะดวกในการเดินทาง รวมถึงระบบสาธารณูปโภคต่างๆในเส้นทางการคมนาคม เช่น ระบบแสงสว่าง ปิมน้ำมัน ป้ายชี้แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2.1 จัดให้มี อปพร.อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอยู่ตามจุดต่างๆของเส้นทางการท่องเที่ยว เช่น เส้นทางไปละลุ เส้นทางไปสตีก๊กอกรรม เส้นทางไปเจ็อนพระปรง เส้นทางไปอุทยานแห่งชาติตาพระยา เป็นต้น

2.2.2 ปรับปรุงแก้ไขเส้นทางในการท่องเที่ยว เช่น สตีก๊กอกรรม เพราะสตีก๊กอกรรม ละลุ เพราะแหล่งท่องเที่ยวทั้งสองแหล่งนี้เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นและควรได้รับการพัฒนารวมไปถึงระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบแสงสว่าง ปิมน้ำมัน ป้ายชี้แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.3 ส่งเสริมการจัดระเบียบผู้ประกอบการรถยนต์โดยสารกำหนดอัตราค่าโดยสารอย่างยุติธรรม หรือเพิ่มจำนวนรถยนต์โดยสารเพื่อรองรับบริการนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล

2.3.1 ประสานงานกับผู้ประกอบการรถยนต์โดยสาร โดยจัดให้มีการบริการนำเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือเทศกาล ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยมีมัคคุเทศก์คอยให้บริการช่วยเหลือ

2.3.2 สนับสนุนให้มีการเพิ่มรถยนต์โดยสารประจำทางระหว่าง ตำบล หมู่บ้าน โดยกำหนดราคาอย่างยุติธรรม

2.3.3 จัดให้มีรถสามล้อเครื่องหรือตุ๊กตุ๊ก สามล้อถีบ นำเที่ยวเพื่อความแปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยวและเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยว

3. สินค้าของที่ระลึก

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

3.1 ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของที่ระลึกประเภทหัตถกรรมที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาคุณภาพวัสดุในท้องถิ่น เอกลักษณะของแต่ละท้องถิ่น พัฒนาฝีมือแรงงาน พร้อมทั้งพัฒนารูปแบบและประเภทสินค้า เพื่อเป็นการสร้างรายได้สร้างอาชีพแก่คนในท้องถิ่น

3.1.1 สนับสนุนให้แต่ละอำเภอ มีการจัดงานเทศกาลแสดงผลผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของที่ระลึก และมีการประกวดสินค้าผลิตภัณฑ์จากทุกตำบลเพื่อให้เกิดการแข่งขัน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อำเภอควรจัดให้มีเป็นครั้งคราวและต่อเนื่อง

3.1.2 สนับสนุนให้ชาวบ้านนำเสนอผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาผลักดัน เช่น หมู่บ้านหัตถราช อำเภออรัญประเทศ มีผลิตภัณฑ์ผ้าไหม บ้านห้วยโจด ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร มีผลิตภัณฑ์ฝั่มูก ทำเป็น โต้ะ กรอบรูป นาฬิกา ดับไม้ของ เป็นต้น

3.2 ส่งเสริมการควบคุมคุณภาพกำหนดราคา รวมทั้งการส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมถึงการบรรจุหีบห่อให้สวยงาม

3.2.1 สนับสนุนจัดตั้งกลุ่มร้านค้าของที่ระลึกที่มีมาตรฐานในด้านราคา และคุณภาพโดยเชิญชวนให้เป็นสมาชิกของคณะกรรมการส่งเสริมมาตรฐานร้านค้าของที่ระลึก

3.2.2 ให้ประกาศนียบัตรและเครื่องหมายรองรับคุณภาพแก่ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึกที่ได้มาตรฐาน

3.3 ส่งเสริมการพัฒนาให้สินค้าของที่ระลึก สินค้า OTOP มีความหลากหลายตามความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3.3.1 ส่งเสริมให้มีการขายสินค้าของที่ระลึกได้ทั่วไปในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป หรือห้างสรรพสินค้า

3.3.2 ส่งเสริมให้มีการส่งออกและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าสู่ตลาดไปทุกภูมิภาคทั่วประเทศหรือทั่วโลก

4. ที่พัก โรงแรม

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

4.1 ส่งเสริมการพัฒนาโรงแรมที่พักหรือการสร้างโรงแรมที่มีระดับต่างๆ โดยภาครัฐประสานกับภาคเอกชนและผู้ประกอบการเพื่อขอความร่วมมือ

4.1.1 พัฒนาที่พักโรงแรมให้มีระดับ 3-5 ดาว มีเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะอำเภอรัฐประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศกัมพูชามีนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้าออกอยู่เป็นจำนวนมากจึงเหมาะที่จะพัฒนากระดับที่พักโรงแรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวจะไม่พักค้างคืนและเดินทางข้ามไปยังฝั่งประเทศกัมพูชา เพื่อไปนครวัด นครธม และ คาสีโน ดังนั้นควรมีการสร้างจุดเด่นจุดสนใจให้นักท่องเที่ยวในเขตอำเภอรัฐประเทศ เช่น เทศบาลรัฐประเทศจัดให้มีเทศกาลแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์ การแสดงหรือโชว์ต่างๆ จัดให้มีคอนเสิร์ตจากศิลปินที่มีชื่อเสียง โดยจัดเป็นครั้งคราวและต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้จะเป็นที่ดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวมีความต้องการอยากพักค้างคืนหรืออยู่เที่ยวต่อนานขึ้น และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ พื้นที่ หุมชนมีรายได้ มีอาชีพ

4.2 ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบที่พักให้มีความหลากหลายตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การพักแบบโฮมสเตย์ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น นอกจากนั้นที่พักโรงแรมควรสร้างจุดดึงดูดใจให้แก่ผู้เข้าพักมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น มีรถบริการรับส่งสู่ที่พัก บริการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยว และมีคู่มือแนะนำประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

4.2.1 ให้การสนับสนุนและพัฒนาการพักแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสระแก้วเป็นทางเลือกใหม่ในการพักแรมแก่นักท่องเที่ยว เช่น ละลุโฮมสเตย์ อำเภอโคกสูง หนองนกเขา โฮมสเตย์ อำเภอเมือง บ้านไร่โฮมสเตย์ อำเภอวังน้ำเย็น โดยควรได้รับการสนับสนุนผลักดันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

4.2.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การสื่อข้อมูลข่าวสารของแต่ละที่พักโรงแรมไปยังนักท่องเที่ยวโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร เป็นต้น เพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรม

4.3 ส่งเสริมสร้างจิตนึกในการบริการให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรเพื่อให้เกิดประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่ได้รับการบริการที่ดี และมีความพึงพอใจในการบริการ และมีเจ้าหน้าที่บุคลากรเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงค่าบริการที่พักโรงแรมมีความเหมาะสม ยุติธรรมแก่ผู้เข้าพัก

4.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรและเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ฝึกอบรมมีแนวคิดและวิธีปฏิบัติ เพื่อการช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการในที่พักโรงแรม

4.3.2 ส่งเสริมการบริการรับส่งนักท่องเที่ยวสู่ที่พัก และบริการไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

5. เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

5.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแสดงของคนในท้องถิ่น หรือชนชาติต่างๆ โดยเฉพาะอำเภอรัฐประศาสน์เป็นอำเภอที่มีผู้คนหลายชนชาติพักอาศัยอยู่ และมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมากจึงควรจะมีการแสดงการเล่นต่างๆ ของคนในท้องถิ่น หรือการแสดงของชนชาติๆ เพื่อดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

5.1.1 จัดเทศกาลการแสดงและอาหารของแต่ละชนชาติมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นครั้งคราวและต่อเนื่อง 1 เดือนต่อครั้ง และจัดให้มีโชว์ต่างๆ เช่น ตลกชื่อดัง คอนเสิร์ตศิลปินที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

5.1.2 ส่งเสริมให้มีการประกวดงานประดิษฐ์งานฝีมือจากเศษวัสดุเหลือใช้ โดยแบ่งเป็น นักเรียนนักศึกษา ประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการรณรงค์ให้เห็นถึงการนำเอาสิ่งของที่ไม่มีความกลับมาทำประโยชน์ได้อีก

5.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้เห็นถึงกิจกรรมเทศกาลงานประเพณีต่างๆ ในจังหวัดสระแก้วบอกถึงความสำคัญของเทศกาลประเพณีต่างๆ โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร เพื่อเป็นจุดดึงดูดใจเชิญชวนผู้ที่สนใจหรือนักท่องเที่ยว และเพื่อเป็นการสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัด

5.3 ส่งเสริมผลักดันให้คนในชุมชนรวมตัวกันจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของชุมชนที่แสดงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน

6. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

6.1 เพิ่มจำนวนบุคลากรเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

6.2 ส่งเสริมปรับปรุงเส้นทางการคมนาคม ให้มีความสะดวกปลอดภัย แก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น มีป้ายบอกทาง ป้ายน้ำมัน เป็นต้น

6.3 มีรถบริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเพื่อไปยังจุดบริการต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ที่พักโรงแรม แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

7. การจัดบริการอื่นๆแก่นักท่องเที่ยว

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

7.1 ส่งเสริมการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรศัพท์สาธารณะ ตู้ ATM ธนาคาร อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ตามจุดต่างๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดใกล้เคียง เช่น แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางเดินรถ อัตราค่าโดยสาร เป็นต้น

7.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการพักผ่อนตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การตกปลา พายเรือ ปั่นจักรยาน ปีนเขา เดินป่า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญที่สามารถดึงดูดใจให้เกิดการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

7.3 ส่งเสริมการนำเสนอในรูปแบบเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวตามจุดสำคัญต่างๆ เช่น ใบปลิว แผ่นพับ คู่มือนำเที่ยว จุลสารบริษัทนำเที่ยว ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร เป็นต้น

8. ร้านอาหาร ภัตตาคาร

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

8.1 ส่งเสริมการขยายธุรกิจ ร้านอาหาร ร้านค้า เครื่องดื่ม ให้มีจำนวนมากและมีความหลากหลาย เพื่อรองรับการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะตามเส้นทางท่องเที่ยว หรือตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

8.1.1 มีการนำอาหารของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านเช่น เวียดนาม ลาว และกัมพูชา มาจำหน่ายเพิ่มเติมในร้านอาหาร แหนมเนือง เฟอ หมูยอ ข้าวจี่ เป็นต้น รวมอาหารพื้นบ้านในจังหวัดที่ขึ้นชื่อมาจัดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

8.1.2 จัดให้มีพนักงานบริการนักท่องเที่ยวที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้

8.1.3 จัดให้มีร้านค้าอาหารเครื่องดื่มบริการเพิ่มเติมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น สดักก้อกรม ละดู เป็นต้น

8.2 ส่งเสริมให้มีการจัดงานแสดงอาหารของจังหวัด โดยนำเอาอาหารพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นมานำเสนอ รวมถึงอาหารของแต่ละชนชาติต่าง ๆ มานำเสนอ หรือมีการประกวดเพื่อเป็นจุดสนใจของคนในจังหวัดและกลุ่มนักท่องเที่ยว

8.2.1 จังหวัดจัดกิจกรรมประกวดแข่งขันอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามฤดูกาล โดยผู้ประกอบการร้านค้าและภัตตาคาร

8.2.2 จัดตั้งศูนย์รวมร้านค้าและอาหาร เพื่ออำนวยความสะดวก และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการส่วนลดร้านอาหาร

8.3 ส่งเสริมให้ร้านอาหารภัตตาคารหรือผู้ประกอบการต่างๆ ในจังหวัดคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานการให้บริการ เช่น ความสะอาด ถูกสุขลักษณะ ความปลอดภัย และการกำหนดราคาอาหารให้แน่นอนรวมถึงบุคลากรที่ให้บริการ เป็นต้น เพื่อความพึงพอใจและความประทับใจของลูกค้า

8.3.1 มีการตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพอาหารเพื่อรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัยโดยสาธารณสุขประจำจังหวัด และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

8.3.2 ส่งเสริมให้ร้านค้าร้านอาหารปฏิบัติตามหลักการสุขาภิบาลอาหารที่กรมอนามัยรับรอง

9. ความปลอดภัย

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

9.1 ส่งเสริมการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีศูนย์อำนวยความสะดวกบริการนักท่องเที่ยวและมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

9.1.1 เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยตามจุดต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น สดักก้อกกรม ตลาดโรงเกลือ ละลุ เป็นต้น

9.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีวัสดุอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย เช่น ถังดับเพลิง ระบบน้ำ รอยก รถลาก เป็นต้น เพื่อความสบายใจของนักท่องเที่ยว

9.2.1 จัดซื้อและซ่อมแซมอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยในเกือบทุกแหล่งท่องเที่ยว เช่น เชื้อนพระปรัง อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก อ่างเก็บน้ำเขาสามสืบ ควรมีเสื้อชูชีพ ห่วงยาง

9.2.2 ตรวจสอบและบำรุงวัสดุอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อความพร้อมในการใช้งาน

9.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนหรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของอาสาสมัครในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว

9.3.1 จัดการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยอาสาสมัครจากชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

9.3.2 จัดหน่วยดูแลและให้บริการนักท่องเที่ยวโดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไปยังจุดต่างๆในแหล่งท่องเที่ยว

10. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

10.1 จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชนและบุคคลในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว ในการให้คนในชุมชนใกล้แหล่งท่องเที่ยวเป็นมัคคุเทศก์ในการบรรยายหรือพาชมแหล่งเที่ยวนั้นจะทำให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ดี

10.1.1 จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์โดยใช้คนในท้องถิ่น โดยมีวิทยากรจากกรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

10.1.2 จัดศูนย์บริการมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาตามแหล่งต่างๆ

10.2 จัดแพ็คเกจพานักท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว เช่น 1 หรือ 2 วัน มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไหนบ้าง แบบค้างคืน ไม่ค้างคืน เป็นต้น และแพ็คเกจควรมีราคาที่เหมาะสม

10.2.1 การจัดแพ็คเกจการท่องเที่ยวตามความต้องการของนักท่องเที่ยวได้แก่

- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติพระยา ถ้ำน้ำเพชร โพธิ์ทอง และมีบริการอาหาร และที่พักตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น สดักก้อนธม ปราสาทเขาน้อยสิชมพู ปราสาทบ้านน้อย ปราสาทเมืองไผ่ และมีบริการอาหาร และที่พักตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

10.3 ส่งเสริมและมุ่งเน้นผู้ประกอบการให้มีการประชาสัมพันธ์ธุรกิจนำเที่ยวจังหวัดสระแก้ว โดยการจัดงานออกบูทตามงานแสดงสินค้าต่างๆที่จัดขึ้นหรืองานท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยมีการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดสระแก้วและมีแพ็คเกจให้ผู้เข้าชมได้เลือกซื้อตามความต้องการ

10.3.1 จังหวัดจัดกิจกรรมประกวดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว ด้านความพร้อม ความสะอาด สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ

10.3.2 ผู้ประกอบการจัดแสดงแพ็คเกจทัวร์ตามงานประจำปีของจังหวัด สระแก้ว เช่น งานกาชาด งานดอกแก้วบานเมืองบูรพา และออกนุทงานท่องเที่ยวจัดโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อขายแพ็คเกจเชิญชวนนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ในส่วน of ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐ และเอกชน ผู้ประกอบการการที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านที่พักโรงแรม นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านที่พักโรงแรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ เรื่องการเข้าถึงข้อมูลการให้บริการของที่พักและโรงแรม นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่า ทุกปัจจัย ดังนั้น ทางผู้ประกอบการควรมีการประชาสัมพันธ์การสื่อข้อมูลข่าวสารแหล่งที่พักไปยัง นักท่องเที่ยวโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เพื่อเชิญชวน กระตุ้น ให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาพักแรมยังสถานที่พัก / โรงแรมของตน องค์ประกอบของหลักเกณฑ์ มาตรฐาน โรงแรม

- (1) สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ที่จอดรถ
- (2) โถงต้อนรับ ห้องน้ำสาธารณะ ลิฟท์
- (3) ห้องพักแบบ Standard (รวมทางเดินระเบียงและห้องน้ำ)
- (4) ห้องอาหาร คอฟฟี่ช็อป บาร์ และห้องครัว
- (5) ส่วนบริการด้านสันทนาการ สปา สระว่ายน้ำ
- (6) ส่วนบริการด้านธุรกิจ
- (7) บุคลากรและบริการ
- (8) ระบบความปลอดภัยในพื้นที่ทั่วไป
- (9) คุณลักษณะเสริมอื่นๆ (กิจกรรมเสริม/สวัสดิการ)

2. ด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านร้านอาหาร ภัตตาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องจำนวนบุคลากรของร้านอาหาร ภัตตาคาร ในการให้บริการ นักท่องเที่ยวมีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้น ทางผู้ประกอบการควรพิจารณาหรือรับบุคลากรเพิ่มเติมในช่วงเทศกาลหรือช่วงท่องเที่ยว เพื่อรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ซึ่งจะส่งผลต่อความประทับใจในร้านค้า และตัวจังหวัดด้วยเช่นกัน เกณฑ์มาตรฐานบริการอาหารประกอบด้วย 11 องค์ประกอบดังนี้

- (1) สถานที่ ประกอบไปด้วยสถานที่เตรียมปรุงอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร และห้องสุขาสะอาดเป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ
- (2) อาหาร ประกอบด้วย เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ น้ำดื่ม/เครื่องดื่ม น้ำแข็ง รวมทั้งสารปรุงแต่ง สดสะอาด ถูกหลักอนามัย
- (3) กระบวนการ ประกอบด้วย การเตรียมปรุงอาหาร ปรุงอาหารบนโต๊ะ สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร
- (4) บุคลากร ประกอบด้วย ผู้สัมผัสอาหาร แต่งกายสะอาด สวมเครื่องแบบ มีสุขนิสัยที่ดี
- (5) ภาชนะ/อุปกรณ์ ประกอบด้วย วัสดุที่ใช้งาน การทำความสะอาด และการเก็บรักษา ผลผลิตจากวัสดุที่ไม่เป็นอันตราย
- (6) การกำจัดมูลฝอย มีที่ระบายหรือรางระบายน้ำอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ไม่ระบายน้ำเสียสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
- (7) ความปลอดภัยในสถานที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการควบคุมปัจจัยการเกิดภัยต่างๆ เช่น อัคคีภัย แก๊ส ไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น
- (8) การให้บริการ ประกอบด้วย ผู้ให้บริการ และสถานที่ให้บริการ
- (9) ความรับผิดชอบต่อสังคม ปฏิบัติการตามกฎแรงงานกำหนดเรื่องค่าจ้าง สวัสดิการ
- (10) การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้ มีนโยบายการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีความชัดเจนสร้างจิตสำนึกให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน
- (11) ความสัมพันธ์กับชุมชน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้ ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน เสริมสร้างการมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับชุมชน

3. ด้านการคมนาคมขนส่ง ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการคมนาคมขนส่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการเอื้ออำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้น ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือภาครัฐและเอกชนควรจัดระบบการให้บริการทางคมนาคมให้สะดวก และควรมีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคมเพียงพอต่อการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว เกณฑ์มาตรฐานการคมนาคมขนส่ง

(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีพาหนะโดยสารสาธารณะเข้าถึงแหล่ง

(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีพาหนะโดยสารสาธารณะที่มีระบบความปลอดภัย และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเข้าถึงแหล่ง

ปลอดภัย และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเข้าถึงแหล่ง

(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีบุคลากรประจำพาหนะ มีความรู้ ทักษะที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้ดี

4. ด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้น ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือภาครัฐและเอกชนควรจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้าท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีบริการอำนวยความสะดวกด้านน้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร การขนส่ง ที่พักแรม อาหาร นันทนาการ จำหน่ายสินค้าที่ระลึก แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องบิน และควรมีการจัดระเบียบการใช้พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบ ควรมีป้ายสื่อความหมาย สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว และควรมีการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น จัดทำคู่มือการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้ว่า ควรปฏิบัติตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับสถานที่นั้น ๆ เกณฑ์มาตรฐานในแหล่งท่องเที่ยว

(1) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

(2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

(3) การจัดการคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว

(4) ความเหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยว

(5) การจัดการเรียนรู้ ข้อมูล และการสื่อความหมายการท่องเที่ยว

5. ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องการให้บริการของบุคลากร (มัคคุเทศก์) ในการนำเที่ยวนักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชน และตัวมัคคุเทศก์เอง ควรรักษาระดับคุณภาพการให้บริการที่ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว และมีจรรยาบรรณในการให้บริการ ตลอดจน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐและเอกชน ควรมีการตรวจสอบพวกมัคคุเทศก์เถื่อน และมัคคุเทศก์ที่ชอบเอาเปรียบนักท่องเที่ยว หรือแสดงกิริยามารยาทไม่ดี เพื่อไม่ให้มีพฤติกรรมที่ไม่ดี เกณฑ์มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

- (1) มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารเป็นอย่างดี เพราะภาษาจะเป็นสื่อในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ
- (2) มีความรู้ข้อมูลต่างๆที่จะอธิบายให้แก่นักท่องเที่ยว
- (3) มีทักษะในการนำเสนอข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวให้รับรู้ เข้าใจ และเกิดความสนใจที่จะรับฟังไม่เบื่อหน่าย
- (4) มีบุคลิกภาพที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว มองโลกในแง่ดี
- (5) มีใจรักในอาชีพ รักงานบริการมีความสุขและทำให้อื่นมีความสุข
- (6) มีจรรยาบรรณ คุณธรรมจริยธรรม เพราะอาชีพมัคคุเทศก์นั้นต้องเผชิญกับสิ่งเขี้ยวอนต่างๆ
- (7) เป็นผู้ที่มีความสนใจและแสวงความรู้อยู่เสมอ

6. ด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านเทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องการประชาสัมพันธ์งานเทศกาลต่างๆ นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐและเอกชน และทางผู้ประกอบการ จึงควรมีการร่วมมือกันประชาสัมพันธ์ถึงงานเทศกาล ต่าง ๆ ของจังหวัดสระแก้วให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้วยการเผยแพร่ตามสื่อโทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ป้ายโฆษณาตามท้องถนน เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบถึงเทศกาลต่าง ๆ ในจังหวัดสระแก้วเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่อาจเพิ่มมากขึ้น

7. ด้านสินค้าของที่ระลึก นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านสินค้าของที่ระลึก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมในเรื่องค่าสินค้าของที่ระลึกมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า และจำนวนความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก คุณภาพมาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก และบุคลากรในการให้บริการของร้านค้าของที่ระลึก อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และอยู่ในระดับมาก ดังนั้นทางผู้ประกอบการ ควรที่จะรักษามาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก ให้มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และมีบุคลากรไว้คอยให้บริการอย่างเพียงพอ อีกทั้งทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐและเอกชน และผู้ประกอบการ ควรมีการตรวจตราคุณภาพของสินค้า และควบคุมราคา เพื่อให้ทางผู้ประกอบการเอาใจเปรียบนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวเกณฑ์มาตรฐานสินค้าของที่ระลึก

- (1) เป็นผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- (2) เป็นผลิตภัณฑ์ที่หายากมีแต่แหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น
- (3) เป็นผลิตภัณฑ์ราคาถูก
- (4) เป็นสินค้าที่หาซื้อได้ง่าย
- (5) เป็นสินค้าที่ใช้วัสดุในท้องถิ่นนั้นๆ
- (6) เป็นสินค้าที่ได้รับการออกแบบและการผลิตอย่างประณีตงดงาม
- (7) เป็นสินค้าที่สาธิตขั้นตอนในการผลิตให้นักท่องเที่ยวได้ชม
- (8) เป็นสินค้าที่มีรายละเอียดอธิบายส่วนประกอบต่างๆ

8. ด้านความปลอดภัย นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องคุณภาพเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐและเอกชน ควรมีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยให้มีความทันสมัย และควรมีการตรวจสอบประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวถึงระบบความปลอดภัย และคุณภาพของอุปกรณ์เกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัย

- (1) มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวตลอดจนความพร้อมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว
- (2) มีการจัดทำป้ายประกาศเตือนจุดที่อาจเกิดอันตราย
- (3) มีการจัดทำรั้วหรืออุปกรณ์ป้องกันอันตราย
- (4) มีการเตรียมอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัย

9. ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องจำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้นทางภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเพิ่มจำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวก ให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลของการท่องเที่ยว เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งทางภาครัฐควรมีการผ่อนคลากระเบียบการเข้าเมืองให้ สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

10. ด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ในด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เรื่องการจัดทำสื่อ/เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และโทรศัพท์สาธารณะ/อินเทอร์เน็ต นักท่องเที่ยวคิดว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกปัจจัย ดังนั้นทางภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเพิ่มจำนวนตู้โทรศัพท์สาธารณะไว้ตามแหล่งท่องเที่ยว หรือที่อับสัญญาณ เพื่อมือถือของนักท่องเที่ยวใช้ไม่ได้ จะได้ใช้โทรศัพท์สาธารณะ อีกทั้งควรมีการจัดทำคู่มือ เอกสาร หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์จังหวัดสระแก้ว ตลอดจนทางผู้ประกอบการ โรงแรม รีสอร์ท ควรมีระบบสารสนเทศอินเทอร์เน็ตไว้คอยให้บริการแก่ลูกค้า โดยไม่คิดค่าบริการ เพื่ออำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ลูกค้า เกณฑ์มาตรฐานด้านการจัดการบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว

(1) การนำเสนอในรูปแบบของเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ จุลสาร ไปสเตอร์ คู่มือเดินทาง (Guide Book) วารสารนิตยสารทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

(2) โซตทัตสนูปกรณ์ สไลด์ วิดิทัศน์ วิดีโอซีดี แผ่นดิส เป็นสื่อที่มีประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

(3) สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นช่องทางเผยแพร่การท่องเที่ยวข่าวสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวได้อย่างกว้างขวาง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้สนใจสามารถเข้าไปศึกษาข้อมูลตามที่สนใจได้หลายช่องทางหรือทางเว็บไซต์

(4) การผลิตสื่อต่างๆ ผลิตเอกสารเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศและจังหวัดแจกฟรีให้แก่ผู้สนใจ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางภาครัฐและเอกชน ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัด ควรร่วมมือจัดแผนประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ รวมทั้งจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ ใบปลิว วิทยุชุมชน สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางภาครัฐและเอกชน กับการท่องเที่ยวควรมีการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น เส้นทางคมนาคม ถนน รถบริการสาธารณะที่ สะดวกต่อการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางภาครัฐและเอกชน ควรมีการกำหนดนโยบาย และประเมินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางภาครัฐและเอกชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงภาพลักษณ์จังหวัดสระแก้วว่าเป็นจังหวัดชายแดนที่สงบ ปลอดภัย เนื่องจากปัจจุบันมีกรณีพิพาทกับเขมร จึงอาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัย

5. องค์กรบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในจังหวัดสระแก้ว ควรส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น งานหัตถกรรม ประเพณีพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักเพราะนอกจากจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนแล้วยังช่วยสร้างรายได้และเกิดการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างยั่งยืนต่อไปในระยะยาว

6. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้ว ควรมีการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วโดยตรง เพื่อวางเป้าหมายกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วต่อไปในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในเรื่องดังนี้

1. เรื่องผลกระทบต่อชุมชนและปัญหาในการท่องเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไข และหาแนวทางการป้องกันปัญหาที่เกิด เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนตามแหล่งท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด

2. เรื่องการพัฒนาคุณภาพรูปแบบของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของที่ระลึกพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดความสนใจสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดสระแก้ว. สำนักงาน. จังหวัดสระแก้ว.สระแก้ว:

ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดสระแก้ว, 2552.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. แผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ 2544-2553)

กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 8. สถิติการท่องเที่ยว. ในรายงานประจำปี 2550.

หน้า 7.สระแก้ว : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 8, 2550.

กองวิชาการและฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบริการของนักท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , ม.ป.ป.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสระแก้ว กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2545.

จุฑามาศ จันทรัตน์. ความรู้ความเข้าใจแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2543.

จ่านง จุณณะปิยะ. การท่องเที่ยวภายในประเทศธุรกิจที่น่าจับตามอง. จุลสารการท่องเที่ยว.หน้า56, 2529.

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2551.

ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. ปกิณกะบทความวิชาการด้านการท่องเที่ยว. เล่ม 2 .เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

ญาณทิพย์ ทองขาว.สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2553.

ดุษฎี ชุมสาย, หม่อมหลวงและ ญิบพัน พรหมโยธี. ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ทวี ทิมจำ. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2528.

ธงชัย สันติวงษ์. การจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ธัชชัย ทิพย์เนตร.สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2553.

- นวรรตน์ ดฤติยศิริ การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:
ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- นัยนา กุปติมนัส ทัศนคติและพฤติกรรมที่มีต่อการท่องเที่ยวในประเทศของคณวิทำงาน หลังภาวะ
วิกฤติเศรษฐกิจ .สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. การขนส่งผู้โดยสารเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : เพรส แอนด์ ดีไซน์,
2548.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. ระเบียบวิธีวิจัยทางการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือท่องเที่ยว
ไทย, 2549.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- ปฐมพงษ์ ก่อศวรร. ความต้องการ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง
ผจญภัยบริเวณเกาะเสม็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ประยงค์ เรืองคำ. การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต,
2546.
- ประเสริฐ ศิลรัตน์. ของที่ระลึก. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, 2531.
- พรพล เอกอรรถพร.สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2553.
- พรพิมล ศรีชเนศ การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์
ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สำนักวิชา
วิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- พันทิพา โนมประดิษฐ์. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- เพ็ญพร ภัคย์ประดิษฐ์. ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

ฟูศักดิ์ กาญจนสำราญวงศ์. การวิเคราะห์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกแหล่งและฤดูกาลท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์และเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

มัลลิกา ต้นสอน. การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2544.

มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด, นุกูล เครือฟู, และอักรพงศ์ อ้นทอง. มูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : รายงานวิจัย สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, กรุงเทพมหานคร, 2542.

ราตรี แสงรุ่งเรือง. สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2553.

วรรณางษ์วานิช. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : วิรัตน์ เอ็ดดุกะพันธ์, 2546.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, 2545.

วินิจ วีรยางกูร. การจัดการการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

ศรัญญา วรากุลวิทย์. ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา, 2551.

ศศิกานุจน์ สุรินทร์ดี. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมของผู้ใช้บริการชาวไทย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา, 2539.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท A.N. การพิมพ์, 2541.

ศุภชัย วังประภา. สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2553.

สมบัติ กาญจนกิจ. นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ท่ามาดี, 2544.

- สมคุณ ตีรัมย์. การวิเคราะห์การขอย้ายของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ปีการศึกษา 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2544.
- สร้อยศรี สรรพกิจ. ปัจจัยในการกำหนดเกณฑ์ความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สันติ ป่าห้วย. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2553.
- สานิตย์ บุญชู. ความรู้ทั่วไปในการพัฒนาชุมชน. เอกสารทางวิชาการ สาขาวิชาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- สาโรจน์ นราศรี. การศึกษาแผนการตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2545.
- สุจิต บุตรประเสริฐ. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่มีผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว: การศึกษาเฉพาะกรณี บ้านเรณู อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- สุรพล ปธานวนิชและคณะ. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสวัสดิการสังคมของผู้ใช้แรงงาน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- โสภา ศิริเกษ. การศึกษาลักษณะและที่ตั้งสัมพันธ์ของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยวจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- สำนักบริการวิชาการ. การศึกษาเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว. กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว [Online] <http://www.tourism.go.th/2009/th/statistic/tourism.php>
กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว, 2551. แหล่งที่มา: www.tourism.go.th [23 กรกฎาคม 2551]
- อัศวิน อภัยวงศ์. สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2553.
- อุ้น กิตติบัลลังก์กุล. การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ. พระราชบัญญัติ ธุรกิจนำเที่ยวและ
 มัคคุเทศก์ 2535. กรุงเทพมหานคร : สุทรไพศาล, 2542

เอกชัย ล้อเจริญวัฒนชัย. **สัมภาษณ์**, 20 มกราคม 2553.

ภาษาอังกฤษ

Best, J. W. **Research in Education**. New Jersey : Prentice-Hall, 1963.

Ceballos Laseurain, H. **Journal of Ecotourism Research**. North Bennigton : The Ecotourism
 Society, 1998.

Hendee and Other. **Wilderness Users in the Pacific Northwest**. Washington, D.C. : Springer
 New York. 1984.

Maslow, A. H. **Motivation and personality**. New York: Harper and Row, 1970.

Scherman, J. R. Jr. **Management**. 6th ed. New York: John Wiley & Son, 1999.

Trochim, William[Online]<http://www.socialresearchmethods.net/kb/scallik.php>. Cincinnati :

Atomic Dog Publishing, 2006. at <http://www.socialresearchmethods.net/kb/>.

[May 12, 2010]

Yamane, T. **Statistics: An introductory analysis**. 3rd ed. Tokyo: Harper International
 Editio, 1973.

Young, R.A. and Flowers. M.L. **Users of Patterns Satisfactions and Recommendations**.
 Illinois : University of Illinois, 1982.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และกิจการพิเศษ
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ ดร.อัญญา นิลนพคุณ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชานันทนาการและ
การจัดการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เพ็ญสุวรรณ อดีตอาจารย์ประจำกลุ่มวิชานันทนาการ คณะ
พลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายสันติ ป่าห้วย ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
สระแก้ว
5. นางราตรี แสงรุ่งเรือง ประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว”

คำชี้แจง : แบบสอบถามชุดนี้มี 4 ตอน โปรดทำเครื่องหมาย “✓” ลงในช่องว่าง () และ / หรือเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- () ชาย () หญิง

2. อายุ

- () 15-24 ปี () 25-34 ปี
() 35-54 ปี () 55 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา
() อาชีวศึกษา/อนุปริญญา () ปริญญาตรี
() ปริญญาโท () มากกว่าปริญญาโท

4. อาชีพปัจจุบัน

- () นักเรียน / นักศึกษา () ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() พนักงานบริษัทเอกชน / รับจ้างทั่วไป () นักธุรกิจ / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() เกษียณอายุ () เกษตรกร
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้โดยเฉลี่ย

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 - 20,000 บาท
() 20,001 - 30,000 บาท () มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 : พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

1. ความถี่ที่ท่านเคยเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วโดยเฉลี่ยต่อปี (นับรวมครั้งนี้ด้วย)

- () 1 - 2 ครั้ง () 3 - 5 ครั้ง
() มากกว่า 5 ครั้ง

2. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วกับบุคคลใดเป็นส่วนใหญ่

- () เดินทางคนเดียว () ครอบครัวหรือญาติ
() เพื่อนสนิท () หมู่คณะ
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. พาหนะที่ท่านใช้ในการเดินทางโดยทั่วไป

- () จักรยาน () จักรยานยนต์
() รถยนต์ส่วนตัว () รถยนต์โดยสารสาธารณะ
() รถไฟ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ท่องเที่ยว () ซื้อสินค้า
() ธุรกิจ/ค้าขาย () พักผ่อนหย่อนใจ
() ทัศนศึกษา () สัมมนา
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เพื่อน/ญาติ () หนังสือ/วารสาร
() วิทยุ () โทรทัศน์
() อินเทอร์เน็ต () แผ่นพับ / ใบปลิว
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วนานเท่าใด

- () ไม่ถึงครึ่งวัน () ครึ่งวัน
() 1 วัน () 2 วัน
() 3 วัน () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านพักค้างคืนที่จังหวัดสระแก้วหรือไม่

- () พักค้างคืน () ไม่พักค้างคืน

8. ส่วนใหญ่สถานที่ที่ท่านพักคือ

- () บ้านญาติ/บ้านเพื่อน () โรงแรม
() รีสอร์ท () อุทยานแห่งชาติ
() โฮมสเตย์ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. แหล่งท่องเที่ยวที่ท่านเคยมา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อุทยานแห่งชาติปางสีดา	☐ ตลาดโรงเกลือ
☐ ละลุ	☐ เขื่อนพระพร่ง
☐ อุทยานแห่งชาติตาพระยา	☐ ปราสาทศตึกก๊กอกรรม
☐ อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก	☐ ปราสาทน้อยสีชมพู
☐ สวนรุกขชาติเขมกรรจ์	☐ พระสยามเทวาธิราชจำลอง
☐ วัดนครธรรม	☐ ถ้ำน้ำคลองหาด
☐ วัดอนุบรรพต	☐ วัดถ้ำเขมกรรจ์
☐ ปราสาทเมืองฝៃ	☐ ปราสาทเขาโล้น
☐ ถ้ำเพชรโพธิ์ทอง	☐ ปราสาทบ้านน้อย
☐ น้ำตกเขาตะกรับ	☐ สระแก้ว-สระขวัญ
☐ สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชอังกلابน	☐ น้ำตกเขาสิบห้าชั้น
☐ หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานล้อมเซรามิก	☐ อ่างเก็บน้ำเขาสามลิบ
☐ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	

10. แหล่งท่องเที่ยวที่ท่านสนใจ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อุทยานแห่งชาติปางสีดา	☐ ตลาดโรงเกลือ
☐ ละลุ	☐ เขื่อนพระพร่ง
☐ อุทยานแห่งชาติตาพระยา	☐ ปราสาทศตึกก๊กอกรรม
☐ อ่างเก็บน้ำท่ากะบาก	☐ ปราสาทน้อยสีชมพู
☐ สวนรุกขชาติเขมกรรจ์	☐ พระสยามเทวาธิราชจำลอง
☐ วัดนครธรรม	☐ ถ้ำน้ำคลองหาด
☐ วัดอนุบรรพต	☐ วัดถ้ำเขมกรรจ์
☐ ปราสาทเมืองฝៃ	☐ ปราสาทเขาโล้น
☐ ถ้ำเพชรโพธิ์ทอง	☐ ปราสาทบ้านน้อย
☐ น้ำตกเขาตะกรับ	☐ สระแก้ว-สระขวัญ
☐ สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชอังกلابน	☐ น้ำตกเขาสิบห้าชั้น
☐ หมู่บ้านหัตถกรรมจักรสานล้อมเซรามิก	☐ อ่างเก็บน้ำเขาสามลิบ
☐ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	

11. สิ่งที่ท่านประทับใจในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อรรถาศัยไมตรีของคนในท้องถิ่น	☐ ความสะอาดของบ้านเมือง
☐ ความปลอดภัยสงบเรียบร้อยของเมือง	☐ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ
☐ ความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว	☐ การต้อนรับและการบริการของเจ้าหน้าที่สถานที่ท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง หากท่านมีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย “✓” ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด จะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับคะแนน 4	มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
ระดับคะแนน 3	มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์มาก
ระดับคะแนน 2	มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์น้อย
ระดับคะแนน 1	มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์น้อยมาก

ข้อที่	เนื้อหา	ระดับความพร้อม			
		มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยมาก 1
1.	ที่พัก โรงแรม				
	1. จำนวนที่พักและโรงแรมในจังหวัดสระแก้ว				
	2. การให้บริการของบุคลากร				
	3. การเข้าถึงข้อมูลการให้บริการของที่พักและโรงแรม				
	4. คุณภาพมาตรฐานของห้องพัก				
	5. ค่าบริการที่ที่พักและโรงแรมเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการ				
2.	ร้านอาหาร ภัตตาคาร				
	1. จำนวนร้านอาหาร ภัตตาคาร ที่รองรับนักท่องเที่ยว				
	2. จำนวนบุคลากรของร้านอาหาร ภัตตาคาร ในการให้บริการ				
	3. การให้บริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร				
	4. คุณภาพอาหารของร้านอาหาร ภัตตาคาร				
	5. ค่าบริการของร้านอาหาร ภัตตาคาร				
3.	การคมนาคมขนส่ง				
	1. การเดินทางสะดวกสบาย				
	2. เส้นทางที่ใช้ในการเดินทางภายในจังหวัดสระแก้วมีความปลอดภัยสะดวกสบาย				
	3. เจ้าหน้าที่ให้บริการเอื้ออำนวยความสะดวก				
	4. การคมนาคมขนส่งผู้โดยสาร				
	5. ระบบการจราจรในจังหวัดสระแก้ว				

ข้อที่	เนื้อหา	ระดับความพร้อม			
		มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยมาก 1
4.	แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว				
	1. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว				
	2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์				
	3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ				
	4. แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม				
	5. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว				
5.	ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์				
	1. จำนวนบริษัทผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยว				
	2. การให้บริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว				
	3. สิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการนำเที่ยว				
	4. การให้บริการของบุคลากร (มัคคุเทศก์) ในการนำเที่ยว				
	5. ความหลากหลายในการให้บริการ				
	6. ค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจนำเที่ยวมีความเหมาะสมกับคุณภาพที่ได้รับบริการ				
6.	เทศกาลพิเศษกิจกรรมนันทนาการและความบันเทิง				
	1. ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดงานเทศกาลต่างๆได้				
	2. การจัดกิจกรรมต่างๆในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ความรู้				
	3. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในเทศกาล				
	4. จำนวนสถานบริการนันทนาการและความบันเทิง				
	5. การประชาสัมพันธ์งานเทศกาลต่างๆ				
7.	สินค้าของที่ระลึก				
	1. จำนวนร้านค้าของที่ระลึก				
	2. ราคาสินค้าของที่ระลึกมีความมีความเหมาะสมต่อคุณภาพสินค้า				
	3. ความหลากหลายของสินค้าของที่ระลึก				
	4. บุคลากรในการให้บริการของร้านค้าของที่ระลึก				
	5. คุณภาพมาตรฐานของสินค้าของที่ระลึก				

ข้อที่	เนื้อหา	ระดับความพร้อม			
		มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยมาก 1
8.	ความปลอดภัย				
	1. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเพียงพอ				
	2. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย				
	3. ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว				
	4. คุณภาพเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย				
	5. ระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย				
9.	การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมือง				
	1. หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว				
	2. จำนวนบุคลากรที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว				
	3. การต้อนรับด้วยมิตรไมตรีที่อบอุ่น				
10.	การจัดการบริการอื่นๆสำหรับนักท่องเที่ยว				
	1. ตู้ ATM ธนาคารและธุรกิจการเงิน				
	2. พาหนะรับส่งเพื่อบริการนักท่องเที่ยว				
	3. การจัดทำสื่อ/เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว				
	4. โทรศัพท์สาธารณะ/อินเทอร์เน็ต				
	5. ร้านค้าย่อย				

ตอนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

1. จังหวัดสระแก้วจะต้องปรับปรุงการท่องเที่ยวในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

2. จังหวัดสระแก้วควรเพิ่มเติมหรือพัฒนาการท่องเที่ยวในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

**** ขอขอบพระคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ ****

นายชนพล ถาวรศิลป์

นิสิตแขนงวิชาการจัดการนันทนาการการท่องเที่ยว

สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว”

สำหรับผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ทั้ง
หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....
 อายุ.....ระดับการศึกษา.....
 อาชีพ.....ตำแหน่งงาน.....
 สถานที่ทำงานในปัจจุบัน.....อายุในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

1. ท่านมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของ จังหวัดสระแก้ว อย่างไร

.....

2. ท่านคิดว่าจากด้านต่างๆที่กำหนดมานี้ควรมีการเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง

- ด้านบุคลากร

.....

- ด้านงบประมาณ

.....

- ด้านวัสดุ

.....

.....

- ด้านการจัดการ (การทอ่งเที่ยวเพื่อนันทนการ)

1. การวางแผน (P = Planning)

.....

2. องค์กร (O = Organizing)

.....

3. กาประสานงาน (Co = Co-Ordinating)

.....

4. การรายงานผล (R = Reporting)

.....

** ขอขอบพระคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ **

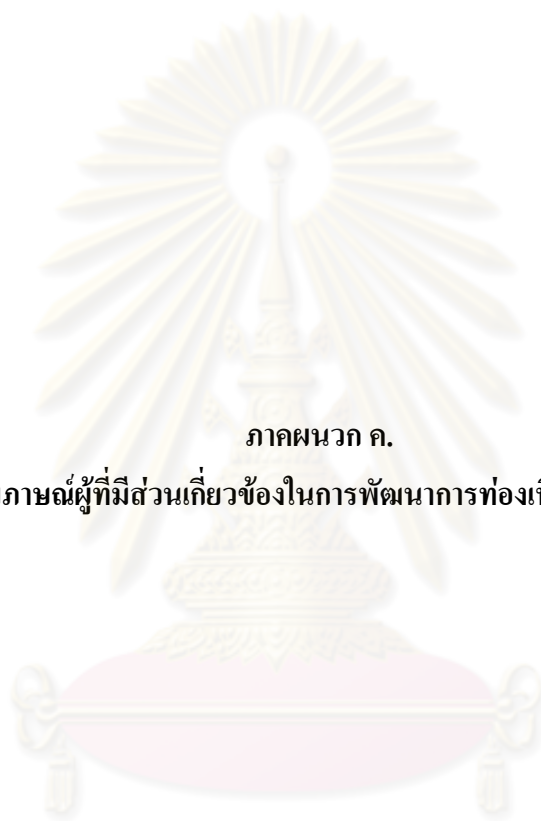
นายชนพล ถาวรศิลป์

นิสิตแขนงวิชาการจัดการนันทนาการการท่องเที่ยว

สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

สรุปบทสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้านที่พักและโรงแรม

ชื่อ นายอัศวิน อภัยวงศ์

อายุ 57 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

อาชีพ นักธุรกิจ

ตำแหน่ง เจ้าของธุรกิจ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงแรมอินเตอร์ โฮเต็ล

อายุในการทำงาน 35 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวเพราะถ้ามีแหล่งท่องเที่ยวที่ดีมีจุดเด่นมีความพร้อมก็จะได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวตามมา นอกจากนี้จะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. ส่งเสริมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเพราะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นเอกลักษณ์วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นมากกว่าการเดินทางมาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยว

3. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ให้เกิดผลในด้านเศรษฐกิจในท้องถิ่น

4. ส่งเสริมการแยกประเภทของการท่องเที่ยวในจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และการท่องเที่ยวชมงานหัตถกรรมพื้นบ้านถ้าแยกเป็นประเภทเป็นกลุ่มๆมีหน่วยงานรับผิดชอบแบบนี้ได้ก็จะง่ายต่อการประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยว

5. ส่งเสริมให้มีการอบรมนำบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมาให้ความรู้กับท้องถิ่นจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กรท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ

6. ส่งเสริมให้สระแก้วควรจะเป็นจุดสำคัญของการท่องเที่ยวเป็นประตูสู่กลุ่มประเทศอินโดจีนเพราะจะมีผู้คนล้นหลามเป็นทางผ่านดังนั้นธุรกิจการท่องเที่ยวบริการต่างๆหรือแม้แต่อนุรักษ์ อนุรักษ์ และภาคเอกชน ควรมีการร่วมมือกันขับเคลื่อนผลักดันการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการรองรับในอนาคต

7. ควรมีการจัดทำป้ายบอกทาง แผ่นพับ ใบปลิว เอาไว้แจกตามสถานที่ท่องเที่ยว หรือระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์ เพื่อเอาไว้บริการนักท่องเที่ยวตามจุดที่สำคัญต่างๆ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ แม้กระทั่งตามแหล่งท่องเที่ยวเองก็ต้องมีแผนที่ รวมถึงการอำนวยความสะดวกต่างๆ

8. ส่งเสริมในเรื่องที่พักโรงแรมให้มีความหลากหลายตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การพักแบบโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

9. สนับสนุนกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุปสัมภาษณ์ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายสันติ ป่าหวาย

อายุ 43 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ รับราชการ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว

อายุในการทำงาน 23 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วจะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก ถ้าแหล่งท่องเที่ยวดีและมีความพร้อมและเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาก็จะเกิดความประทับใจแต่ถ้าแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้รับการพัฒนาและไม่มีความพร้อมก็จะไม่เกิดความประทับใจกับนักท่องเที่ยวเช่นกัน

2. การท่องเที่ยวในจังหวัดควรมีกิจกรรม เพราะกิจกรรมจะเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจ เช่น วิ่งเพื่อสุขภาพ ปั่นจักรยาน แรลลี่ เป็นต้น หรือแม้แต่ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ก็ควรมีกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

3. การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วควรมีการจัดโครงสร้างใหม่จัด Focus group จัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวว่าควรจะไปในรูปแบบไหน ทั้งนี้ทั้งนั้นจะต้องเอาทุกหน่วยงานมาวางแผนปรึกษาหารือกัน

4. มีการส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เพราะบุคลากรเหล่านี้จะต้องเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมการให้ความร่วมมือเปิดใจรับระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

6. ควรมีการจัดตั้งสมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดมีการรวมตัวกันจดทะเบียนสมาคมเพื่อเป็นการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวได้อย่างมีรูปแบบ

7. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนคนในท้องถิ่น

บทสรุปสัมภาษณ์สารวัตรตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ พ.ต.ต.รัชชัย ทิพนเนตร

อายุ 33 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ รับราชการ

ตำแหน่ง สารวัตรตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สถานีตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

อายุในการทำงาน 10 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด
2. สร้างจุดดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกิดความประทับใจ เพราะนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่จะใช้สระแก้วเป็นแค่เส้นทางผ่านข้ามไปฝั่งกัมพูชาไม่ว่าจะเป็น บ่อนการพนัน นครวัดนครธม ถ้าเกิดมีจุดดึงดูดใจจากนักท่องเที่ยวชาวชาติแล้วก็ยังสามารถสร้างรายได้และส่งผลดีทางด้านเศรษฐกิจ
3. การพัฒนาในด้านบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวเพราะในอนาคตมีแนวโน้มอยู่แล้วว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอัตราการท่องเที่ยวขยายตัวบุคลากรยังไม่ได้มีการส่งเสริมพัฒนา ก็อาจจะเกิดปัญหาได้เช่นกัน
4. ส่งเสริมสนับสนุน โครงการจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์โดยใช้เด็กในท้องถิ่นเข้ารับการฝึกอบรมในช่วงวันหยุด หรือช่วงปิดเทอม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับเด็กๆที่เข้าอบรม และยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. แต่ละองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ผู้ประกอบการหรือแม้แต่ประชาชนจะต้องมีส่วนผลักดันในเรื่องของการท่องเที่ยว และอยากให้คิดว่าเป็นผลประโยชน์ของจังหวัดไม่ใช่ผลประโยชน์ของตนเอง
6. ส่งเสริมให้คนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดันการท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
7. การเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทาง แผนที่ ถังขยะ และห้องน้ำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไร

บทสรุปสัมภาษณ์ประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นางราตรี แสงรุ่งเรือง

อายุ 56 ปี

ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

ตำแหน่งงาน ประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน สำนักงาน อรัญ-ศรี โสภณ ทราเวล

อายุในการทำงาน 10 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ดีการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อนำกลุ่มนักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวภายในจังหวัด เช่น ความมีมิตรไมตรีที่ดี การดำเนินชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่นที่อบอุ่นร่วมทั้งการสร้างอัตลักษณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วให้ดีขึ้น
2. สร้างจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น มีแหล่งให้เที่ยว มีแหล่งให้กิน มีแหล่งให้เดิน รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีของคนในท้องถิ่น
3. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของสระแก้วเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการค้าของกลุ่มประเทศอินโดจีน เนื่องจากจังหวัดสระแก้วเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกับหลายประเทศ มีการเดินทางที่สะดวกและรวดเร็ว และมีความพร้อมในการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน
4. ส่งเสริมให้จังหวัดสระแก้วมีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพราะว่าสระแก้วเป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงเหมาะที่จะมีการท่องเที่ยวประเภทนี้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
5. ส่งเสริมให้มีการอบรมมัคคุเทศก์น้อย โดยมัคคุเทศก์ที่มีความชำนาญ ซึ่งนำคนในท้องถิ่นมาเข้ารับการอบรมเพื่อให้ความรู้ในการแนะนำนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และยังเป็น การสนับสนุนให้คนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองด้วยเช่นกัน เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับพื้นที่และยังเป็นการสร้างรายได้อีกทาง
6. ส่งเสริมให้องค์กรในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในเรื่องการท่องเที่ยวเพราะองค์กรท้องถิ่นเป็นเจ้าของพื้นที่ และสร้างเครือข่ายกันระหว่างองค์กรท้องถิ่นกับประชาให้เกิดความร่วมมือในเชิงของการพัฒนา

บทสรุปสัมภาษณ์ประธานชมรม OTOP และสินค้าของที่ระลึกจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ พรพล เอกอรรถพร

อายุ 53 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

ตำแหน่ง ประธาน OTOP และสินค้าของที่ระลึกจังหวัดสระแก้ว, รองประธานกรรมการบริหาร

เครือข่าย OTOP ระดับประเทศ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ศูนย์ OTOP และสินค้าของที่ระลึกจังหวัดสระแก้ว

อายุในการทำงาน 6 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีการสร้างความปลอดภัยใหม่เพื่อเป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยว ปรับปรุงให้เกิดความพร้อมในทุกๆด้าน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเพื่อให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

2. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้เห็นถึงภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพราะจังหวัดถือได้ว่ายังมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

3. การสร้างจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อให้เกิดความประทับใจในรูปแบบกิจกรรม เช่น การพักโฮมสเตย์ การแสดง การละเล่นของชาวบ้าน การแสดงออกถึงภาพลักษณ์วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น

4. สนับสนุนการสร้างมัคคุเทศก์มีการจัดฝึกอบรมโดยนำเอาคนในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวมาเข้ารับการจัดฝึกอบรมแล้วลงไปปฏิบัติงานตามแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ของตนเอง ทั้งนี้ทั้งนั้นจะต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อไปเรื่อยๆ

5. องค์กรหน่วยงานต่างๆต้องมีส่วนในการผลักดันการท่องเที่ยว รวมถึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแสดงบทบาทรวมถึงการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

6. จัดวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้เกิดเป็นรูปธรรมจะต้องมีการระดมความคิดและได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทุกหน่วยงาน

7. ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายในการทำงานเชิงพัฒนาทางการท่องเที่ยวในจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับสูงถึงระดับล่าง

บทสรุปสัมภาษณ์นักวิชาการขนส่งชำนาญการพิเศษสำนักงานขนส่งจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นางณัฏฐิณี ทองขาว

อายุ 51 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ รับราชการ

ตำแหน่งงาน นักวิชาการขนส่งชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน สำนักงานขนส่งจังหวัดสระแก้ว

อายุในการทำงาน 22 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. การท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วอันดับแรกจะต้องมีการบูรณาการร่วมกัน ตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการรวมถึงประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่นสำคัญที่สุดเพราะใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นการท่องเที่ยวจะยั่งยืนหรือไม่ยั่งยืน อยู่ที่การร่วมมือกันจากหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะประชาชน

2. หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการเพิ่มองค์ความรู้ให้ประชาชนในท้องถิ่นให้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาท

3. ควรมีการนำเสนอจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวจัดให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

4. สนับสนุนให้มีการทำสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ เอกสารเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ให้บริการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดใกล้เคียง เช่น สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินทาง วิธีการเดินทาง อัตราค่าโดยสาร เส้นทางการเดินทางโดยสารประจำทาง เป็นต้น

5. ควรมีการทำแผนงานการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวโดยศึกษาข้อมูลจากรายงานที่แต่ละหน่วยงานเก็บข้อมูลและจัดทำเป็นสถิติอย่างชัดเจน ซึ่งเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่เพราะประชาชนใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวที่สุด

บทสัมภาษณ์ประธานชมรมผู้ประกอบการร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายศุภชัย วังประภา

อายุ 53 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาตรี

อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้ประกอบการร้านอาหารจังหวัดสระแก้ว

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วังประภารีสอร์ท

อายุในการทำงาน 8 ปี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว

1. การทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของจังหวัดไปในทางที่ดีเพราะก่อนหน้านี้การท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้วได้รับผลกระทบจากการเมืองและยังมีข้อพิพาทกันระหว่างไทยและกัมพูชาส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจ ผลกระทบนี้จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดขึ้นมาใหม่เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความสบายใจ

2. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพเพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดมีอยู่มากพอสมควรแต่ก็ไม่ได้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากนักแหล่งควรมีจุดดึงดูดใจนักท่องเที่ยวสร้างความแตกต่างในแหล่งท่องเที่ยว

3. การสร้างจุดสนใจจุดเด่นให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพราะในจังหวัดสระแก้วมีนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่มากพอสมควร เช่น มีถนนคนเดิน มีการขายของ คนตรี การละเล่นต่างๆ อาหารหลายชนเผ่า รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ เป็นต้น

4. สนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆในจังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุปสัมภาษณ์คณะกรรมการฝ่ายวางแผนและพัฒนาหอการค้าจังหวัดสระแก้ว

ชื่อ นายเอกชัย ล้อเจริญวัฒน์ชัย

อายุ 29 ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

ตำแหน่งงาน คณะกรรมการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

สถานที่ทำงาน ในปัจจุบัน หอการค้าจังหวัดสระแก้ว

อายุในการทำงาน 7 เดือน

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

1. ควรมีการจัดตั้งยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรมและชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานต่างๆทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ได้ตามเป้าหมาย

2. ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพราะจังหวัดสระแก้วประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งน่าจะนำมาเป็นจุดเด่นในการท่องเที่ยวซึ่งถ้าจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประชาชนในท้องถิ่นสามารถให้ความรู้และความเข้าใจในการดำเนินชีวิตประวัติของพื้นที่และให้ความรู้สึกภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้ในท้องถิ่นตนเอง

3. ควรมีการสร้างเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนให้แข็งแกร่ง มีการศึกษาหาจุดเด่น จุดด้อยโดยมอบหมายงานให้เหมาะสมกับหน่วยงานต่างๆตามจุดเด่นของหน่วยงาน และนำจุดด้อยมาประชุมปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงเพื่อเสริมศักยภาพของหน่วยงานให้ดีขึ้น

4. หน่วยงานขนาดเล็ก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองให้เด่นชัดและมีการจัดการที่ดีเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในท้องถิ่นของตนเอง และให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีการประชุมเพื่อชี้แจงปัญหา และแนวทางการแก้ไขรวมทั้งการจัดแบ่งผลประโยชน์อย่างชัดเจน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ-นามสกุล	ชนพล ถาวรศิลป์
วัน เดือน ปี เกิด	6 สิงหาคม พ.ศ. 2527
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - เข้ารับการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรการกีฬา (แขนงวิชาการจัดการนันทนาการการท่องเที่ยว) คณะวิทยาศาสตรการกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 - วิทยาศาสตรบัณฑิต (นันทนาการ) คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549 - จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม สระบุรี, 2546

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย